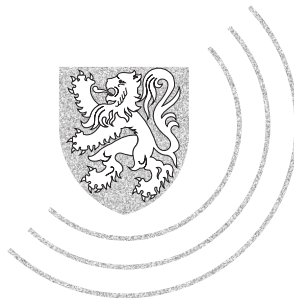

V L A A M S   P A R L E M E N T

Zitting 2001-2002

22 oktober 2001

TOELICHTINGEN

**bij de middelen- en de algemene uitgavenbegroting
van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2002**

ALGEMENE TOELICHTING

INHOUD

blz.

HOOFDSTUK I : Algemeen overzicht	4
HOOFDSTUK II : De economisch-financiële omgeving	6
HOOFDSTUK III : Het Budgettair en Financieel Beleid van de Vlaamse Overheid.....	14
1. Het Stabiliteits- en Groeipact en het Samenwerkingsakkoord tussen de federale overheid en de Gemeenschappen en Gewesten.....	14
2. Evaluatie door de HRF van de uitvoering van het Stabiliteitsprogramma door de Vlaamse Gemeenschap.....	15
3. De beproefde methode verdergezet	16
HOOFDSTUK IV : De begrotingsuitvoering	18
Deel 1 : Meerjarig overzicht	18
Deel 2 : De begrotingsuitvoering per 30.09.2001	27
1. <i>Middelenbegroting</i>	27
2. <i>Uitgabenbegroting 2000/2001 – per departement</i>	28
HOOFDSTUK V	30
DE MIDDELENONTWIKKELING IN DE BEGROTING 2002	30
1. Samenvattend overzicht.....	30
2. Samengevoegde en gedeelde belastingen	34
2.1 <i>Parameters</i>	34
3. Lambermont.....	36
3.1. <i>Additionele gewestbelastingen</i>	37
3.2. <i>Gewestaftek</i>	37
3.3. <i>Kijk – en luistergeld</i>	38
3.4. <i>Dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld</i>	38
3.5. <i>Nieuwe bevoegdheden</i>	38
3.6. <i>Extra BTW-middelen</i>	38
4. De gewestelijke belastingen.....	39
4.1. <i>Spelen en weddenschappen</i>	40
4.2. <i>Automatische ontspanningstoestellen</i>	40
4.3. <i>Openingsbelasting</i>	40
4.4. <i>Successierechten</i>	40

4.5.	<i>Onroerende voorheffing</i>	41
4.6.	<i>Registratierechten</i>	43
4.7.	<i>Verkeersbelasting</i>	44
4.8.	<i>Belasting op de inverkeerstelling</i>	44
4.9.	<i>Eurovignet</i>	44
4.10.	<i>Kijk- en luistergeld</i>	44
4.11.	<i>Nalatigheidsintresten</i>	44
5.	<i>Leegstandheffing</i>	44
HOOFDSTUK VI : De uitgavenbegroting 2002		45
1.	<i>Algemeen overzicht</i>	45
2.	<i>Beleids- en betalingskredieten</i>	45
2.1	<i>Beleidskredieten</i>	45
2.2.	<i>Betalingskredieten</i>	49
2.3.	<i>Samenvattend overzicht</i>	50
2.4.	<i>Korte bespreking van de belangrijkste wijzigingen</i>	60
HOOFDSTUK VII : Het begrotingssaldo		65
HOOFDSTUK VIII : De begroting in het kader van de normering		66
HOOFDSTUK IX : De kassaldi, de schuldevolutie en het schuldbeheer		67
1.	<i>Kassaldi</i>	67
2.	<i>Kerncijfers schuld</i>	68
3.	<i>Aspecten van de directe schuld</i>	70
3.1.	<i>Evolutie van de kostprijs van de financieringen tegen vaste rente</i>	70
3.2	<i>Evolutie van de kostprijs van de financieringen tegen vlottende rente</i>	71
3.3.	<i>Verhouding vast / vlottend binnen de uitstaande schuld</i>	71
3.4.	<i>De gewogen gemiddelde resterende looptijd, de duration en de modified duration van de directe schuld</i>	71
3.5.	<i>Kostprijs van de uitstaande directe schuld per 31.12.2000</i>	72
4.	<i>Evolutie van de indirecte schuld</i>	73
5.	<i>Bevordering van de naambekendheid van de Vlaamse Gemeenschap</i>	73

HOOFDSTUK I**ALGEMEEN OVERZICHT**

In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de middelen en de uitgaven die ingeschreven werden in de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2002.

De middelen en de uitgaven werden bepaald, uitgaand van de recente macro-economische ontwikkelingen. Rekening houdend met hun evolutie werd voor de middelenbepaling en voor de uitgavenraming een specifieke inschatting gemaakt van de relevante parameters. Daarbij zijn de evolutie van de index der consumptieprijzen, de evolutie van de gezondheidsindex en de evolutie van het bruto nationaal inkomen van doorslaggevend belang.

De middelen ondergaan vooral de invloed van de inflatieontwikkelingen en de evolutie van de reële economische groei. Daarnaast heeft ten opzichte van 2001 de inwerkingtreding van Lambermont een bepalende invloed op de middelen.

De uitgaven worden beïnvloed door nieuwe initiatieven, door verschuivingen over programma's en thema's heen (heroverwegingen) en door de inflatie. Zo heeft bijvoorbeeld de inflatie gemeten aan de hand van de gezondheidsindex een bepalende invloed op de loonindexering.

Op basis van de elementen die in de volgende hoofdstukken gedetailleerd zullen worden, kunnen de ontvangsten en de uitgaven als volgt ingeschat worden.

Tabel 1 Middelen en uitgaven 1999-2002

<i>in duizend euro</i>						
	1999	2000	2001	2002	Absoluut verschil	% verschil
Middelen	15.186.228	15.619.615	16.696.340	16.970.995	274.655	1,64%
Uitgaven	14.919.717	15.351.783	16.289.366	16.885.930	596.564	3,66%
Begrotingssaldo	266.510	267.832	406.974	85.065		

Uit tabel 1 blijkt dat het begrotingsoverschot tussen de aangepaste begroting 2001 en de initiële begroting 2002 afneemt met 321.909 duizend euro.

Wanneer de uitgaven opgesplitst worden per kredietsoort, wordt onderstaande tabel bekomen.

Tabel 2 Uitgaven verdeeld per kredietsoort

<i>in miljoen euro</i>						
	2000 aangepast	2001 initieel	2001 aangepast	2002 initieel	Absoluut verschil	% verschil
Niet-gesplitste kredieten (NGK)	14.284	15.104	15.042	15.448	403,6	2,68%
Gesplitste vastleggingskredieten (GVK)	1.078	1.292	1.296	1.441	144,5	11,15%
Gesplitste ordonnanceringskredieten (GOK)	1.026	1.182	1.180	1.385	205,0	17,38%
Variabele kredieten (VRK)	42	57	67	53	- 14,2	-21,19%
Vastleggingsmachtigingen (MAC)	1.834	1.884	1.921	1.681	- 240,2	-12,50%

Bijkredieten voorgaande jaren werden bij de niet-gesplitste kredieten opgeteld.

Naast de uitsplitsing per kredietsoort, wordt in tabel 3 een vergelijking gemaakt in termen van beleids- en betalingskredieten. Als beleidskredieten worden die kredieten in het begrotingsjaar X aanzien die het volume aan

mogelijkheden, voortkomende uit de ontvangsten (inclusief leningen) van dat begrotingsjaar, vertegenwoordigen waarover de Vlaamse regering beschikt om verbintenissen aan te gaan of te laten aangaan, die in het lopende jaar of in een volgend jaar ten laste vallen van de Vlaamse gemeenschap. Betalingskredieten worden gedefinieerd als die kredieten in begrotingsjaar X die het volume aan mogelijkheden, voortkomende uit de ontvangsten (inbegrepen leningen) van dat begrotingsjaar, presenteren waarover de Vlaamse regering beschikt om aan betalingsverplichtingen, voortvloeiend uit bestaande en nieuwe verbintenissen, in de loop van begrotingsjaar te voldoen.

Tabel 3 Uitgaven in termen van beleids- en betalingskredieten

	2001 initieel	2001 aangepast	2002 initieel	Absoluut verschil	<i>in duizend euro</i> % verschil
Beleidskredieten	16.421.607	16.623.882	16.997.221	373.339	2,25%
Betalingskredieten	16.517.951	16.483.335	17.074.748	591.413	3,59%

Een meer uitgebreid overzicht omtrent de middelen, met een toelichting omtrent de impact van de Lambermontakkoorden en de belangrijkste krachtlijnen inzake de uitgavenontwikkeling wordt in verdere hoofdstukken behandeld.

HOOFDSTUK II

DE ECONOMISCH-FINANCIËLE OMGEVING

Economische vooruitzichten Vlaanderen en België

Op het ogenblik dat het begrotingsopmaakproces startte – medio 2001 – waren er tekenen, dat de conjunctuurvertraging zich doorzette tot en met het derde trimester 2001. Er was hoop dat reeds het laatste trimester van 2001, zoniet begin 2002 de economie het dieptepunt voorbij zou zijn. In de USA gaven verschillende indicatoren aan dat het economisch klimaat zich weliswaar aarzelend, maar ook langzaam terug bergop trok.

De verwachtingen van gerenommeerde conjunctuurwatchers waren dan ook vrij eensluidend : na een minder goed 2001, zou 2002 opnieuw aanpakken met een stevige groeitendens.

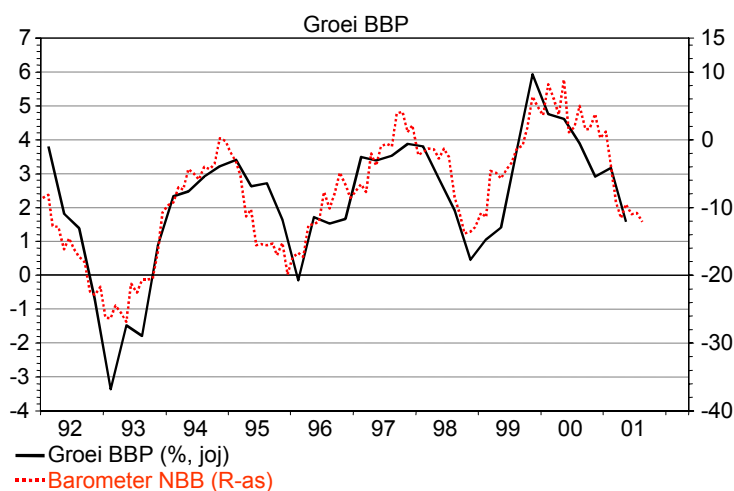
Tabel 4

Economische vooruitzichten voor België : 07.08.2001							
	Reël BBP		C . P . J .		Overheidssaldo		Actualisatie- datum
	Groeivoet in %		Groeivoet in %		% van BBP		
	2001	2002	2001	2002	2001	2002	
Planbureau	2,4	2,8	2,4	1,5	0,7	0,7	07/01
IN R	2,8	-	1,5	-	-	-	
Nationale Bank van België	2,6	-	2,2	-	0,5	-	
Europese Commissie	3,0	3,1	1,7	1,5	0,6	0,7	04/01
OESO	2,8	2,7	1,7	1,7	0,7	0,7	04/01
IM F	2,4	2,4	2,2	1,3	0,3	0,3	05/01
							06/01
BBL	2,2	2,7	2,2	1,7	0,0	0,4	
Fortis Bank	2,5	3,0	2,1	1,7	0,0	0,2	06/01
Dexia	2,2	2,5	2,5	1,8	-0,1	0,2	07/01
KBC Bank	2,1	3,0	2,2	1,9	-0,1	0,1	07/01
Morgan Stanley Dean Witter	2,5	2,8	2,4	1,6	0,2	0,5	06/01
Petercam	1,75	2,5	2,4	1,7	0,0	-	07/01
IRES	2,3	2,6	2,2	1,5	0,2	0,2	06/01
DULBEA	2,5	2,75	2,5	1,75	0,0	0,25	07/01

De achteruitgang van de Belgische en Vlaamse economie bleek uiteindelijk dieper dan verwacht. Pas recent zijn de gevolgen van de internationale conjunctuurvertraging voor de Belgische economie cijfermatig duidelijk geworden : het Belgische reële BBP daalde in het tweede kwartaal van 2001 met 0,6 % tegenover het eerste kwartaal. In dezelfde periode viel niet alleen de industriële productie terug, ook de particuliere consumptie en de bedrijfsinvesteringen verzwakten fors.

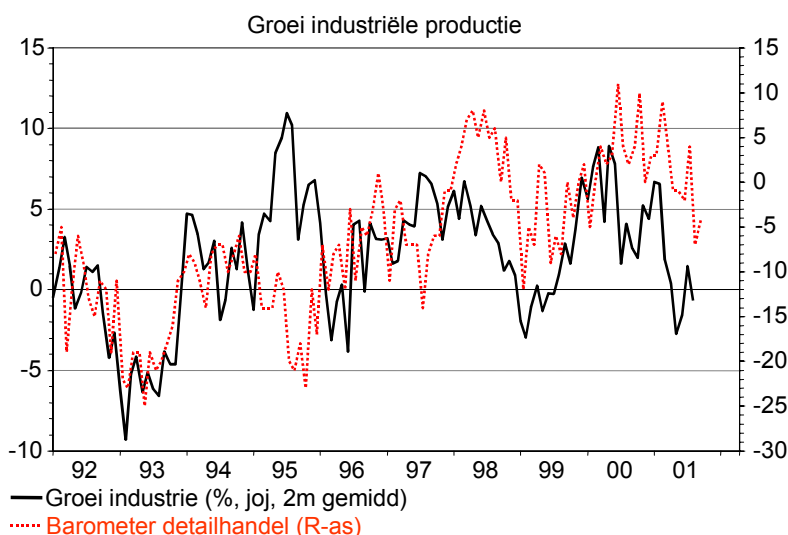
Dit alles bleef uiteraard niet zonder gevolgen op de arbeidsmarkt. Dat deze kanteling er zo snel is gekomen, hoeft niet te verwonderen. Bedrijven anticiperen nu sneller dan vroeger op een neergaande cyclus: aanhoudende structurele verliezen leiden niet alleen meer tot een verzwakte commerciële positie; veel sneller dan voorheen bedreigen zij ook de autonomie zelf van een bedrijf : verlies leidt tot een nog grotere daling van de waarde van een bedrijf en maakt het dus tot een potentiële overnamekandidaat : overnemers zien immers de kans om goedkope bedrijven, na herstructurering, wel terug tot rendabiliteit te brengen.

Barometer neerwaartse trend

De snelle golf van bedrijfsverminderingen, die recent in de pers tot uiting gekomen is, - hoe ernstig zij ook is - mag derhalve niet overschat worden : in een wereld, waarin de informatica de real-time verwerking mogelijk maakt van markt- en financiële posities, is het logisch dat bedrijven snel ingrijpen. Bovendien houden de KMO's zich op dit ogenblik nog sterk. De ontslagen situeren zich momenteel voornamelijk in de grote en bijgevolg erg zichtbare bedrijven, de ontslagen in de KMO's daarentegen zijn op dit ogenblik eerder beperkt.

Tegen de achtergrond van een Europese conjuncturele vertraging daalde de Belgische economie –traditioneel vooruitlopend op de gemiddelde Europese economie – in reële termen in het tweede kwartaal van 2001 met 0,6 % tegenover het eerste kwartaal, meteen de sterkste terugval van de economische activiteit sinds het eerste kwartaal van 1993. In vergelijking met het tweede kwartaal van 2000 groeide de Belgische economie weliswaar nog met 1,7 %, maar de vertraging van de economische jaargroeï, die in het eerste kwartaal van 2000 nog 5,4 % bedroeg, zet zich door.

De vertraging van de Belgische economie had in de eerste jaarhelft vooral verband met de terugval van de activiteit in de industrie. De industriële productie lag in het tweede kwartaal van 2001 reeds ca. 1,2 % lager dan in dezelfde periode een jaar eerder. De vertrouwensbarometer in de industriële sector lag dan ook een stuk lager dan

deze in de kleinhandel, die tot de eerste jaarhelft behoorlijk standhield : net zoals in de USA bleef de private consumptie de drijvende motor achter de economische groei.

Aangezien de Vlaamse ondernemingen zeer sterk export-gericht zijn, begon onze exportgerichte verwerkende nijverheid - ondanks de Europese inbedding - als eerste immers het meest te lijden onder de internationale vraaguitval. Mede omdat de \$-koersen niet meer zoals in 1999-2000 hun concurrentiepositie ondersteunden, zagen deze bedrijven snel hun rendabiliteit aangetast.

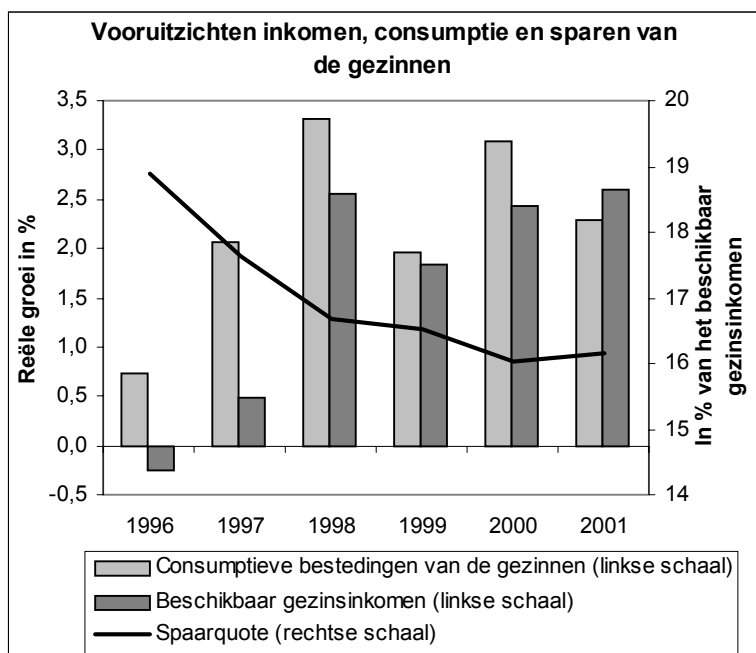
De buitenlandse bestellingen, die sinds eind 2000 fors daalden, bereikten er in juni 2001 hun laagste peil sinds november 1998. Ondanks de aanzet tot productiedaling vanaf begin 2001, zijn de industriële voorraden in het tweede kwartaal van 2001 verder opgelopen, zodat in heel wat ondernemingen de voorraadafbouw thans nog steeds duidelijk aan de orde is. Hierdoor kwam een cascade van terugloop van bestellingen in de ganse verwerkende nijverheid op gang. De investeringen in de industrie kenden een gelijkaardig verloop. Na een sterke jaarstijging in januari 2001 (+25,4 %) daalden zij in mei 2001 met 5 % in vergelijking met mei 2000.

De recente aanslagen in de USA hebben dit beeld van onzekerheid versterkt. Immers de toegenomen onzekerheid leidt ertoe dat gezinnen versneld hun spaarinspanningen opdrijven en ondernemingen hun investeringen terugschroeven.

De neergaande cascade, die initieel leek te zullen stilvallen in de tweede jaarhelft van 2001, zal daardoor wellicht iets langer aanhouden. De Belgische conjunctuur, staat net zoals de internationale conjunctuur immers voor enkele onzekere maanden. Het blijft voorlopig koffiedik kijken hoe de Amerikaanse economie zal reageren op de recente terroristische aanslagen : de snelle terugval op de beurzen medio september, gevolgd door een al even snelle recuperatiebeweging illustreert het volatiel karakter van de verwachtingen.

Wat wel zeker lijkt, is dat het economisch herstel op korte termijn nu onwaarschijnlijk is. De toegenomen onzekerheid, de terugval op de beurzen en de – voor de private consument – vrij onverwachte, maar aanhoudende stroom van bedrijfssaneringen zullen immers het vertrouwen van de consumenten verder ondermijnen, waardoor de conjunctuur-vooruitzichten, in Europa en België voor de volgende maanden aanzienlijk versomberen.

In de veronderstelling dat de huidige situatie niet escaleert tot een grootschalig militair conflict, zal de massale inzet van monetaire en budgettaire instrumenten in de USA (en in een lagere orde, ook in Europa) vanaf volgend jaar resultaat opleveren, zodat in het tweede kwartaal van 2002 alsnog een internationaal conjunctuurherstel op gang kan komen: de conjuncturomslag zou in die omstandigheden met 4 à 6 maanden vertraagd zijn.

Het Bruto Binnenlands Product (BBP), bepalend voor de economische groei zal in 2001 dan ook terugvallen tot slechts 1,3 – 1,5 %, tegenover nog 4 % in 2000. Deze terugval is te verklaren door diverse fenomenen.

Eenzijds staat vast dat de Belgische gezinnen dit jaar stevige reële loonsverhogingen kunnen verwachten. Het centraal loonakkoord laat voor de periode 2001-2002 immers nominale loonstijgingen van 7 % toe, wat meer is dan in de voorbije periode. Bovendien zorgt het mechanisme van de loonindexering (gekoppeld aan de gezondheidsindex) ervoor dat tengevolge van dalende energieprijzen (en dalende \$) de lonen ca. 0,2 % sneller stijgen dan de gewone index van de consumptieprijzen. De reële koopkracht van de gezinnen zal dan ook wellicht dit jaar nog met ca. 2,8 % toenemen.

Ingevolge de toenemende spaarneiging zal de groei van het beschikbaar inkomen van de gezinnen in 2001 echter niet volledig tot uiting komen in de expansie van de particuliere consumptie (vermoedelijk zal de reële groei van de private consumptie dan ook liggen op ca. 2,3 % in 2001 tegenover 3,1 % in 2000). Deze stijging situeert zich echter vooral in de eerste jaarhelft. Vanaf mei-juni begon ook de vertraging zich in de private consumptie door te zetten. Terwijl de omzet in de kleinhandel (in volume) volgens de BTW-statistieken in het eerste kwartaal nog 5 % hoger lag dan in dezelfde periode een jaar eerder, was deze groei in mei 2001 immers reeds teruggevallen tot 0,4 %.

Wat de bedrijfsinvesteringen betreft levert de forse dynamiek in het eerste kwartaal in 2001, ondanks de al even forse vertraging, die zich thans voordoet, wellicht nog een positieve bijdrage voor het BBP op. De overheidsinvesteringen zijn anderzijds tengevolge van de traditionele terugval in de gemeentelijke investeringen na de gemeenteraadsverkiezingen afgenomen. Ook de groei van de investeringen in de bouwsector vertraagt als gevolg van de minder goed gevulde orderboekjes van architecten en aannemers.

Al bij al lijkt de groei van de finale binnenlandse vraag (d.i. exclusief voorraden) in 2001 nog redelijk hoog te kunnen uitkomen, op 2,6 % (tegenover 3,1 % in 2000).

Evenwel zijn er ook negatieve factoren: vooreerst is er een negatieve groeibijdrage van de netto-uitvoer (-1 % tegenover een positieve bijdrage van 0,7 % in 2000). Bij een ongunstige ontwikkeling van de voorraden, die niet te diep uitvalt, zal de reële groei van het Belgische BBP in 2001 vertragen tot ca. 1,4 %, terwijl dit vorig jaar nog 4 % bedroeg.

Met betrekking tot 2002 wordt er vanuitgegaan dat, ondanks een aantal positieve signalen net voor de aanslagen, (o.a. iets betere werkloosheids- en industriële productiecijfers en een stabilisatie van de traditioneel vooroplopende NBB-conjunctuurindicator voor de verwerkende nijverheid) het economisch herstel ook in Vlaanderen niet voor de eerstkomende maanden zal zijn. Vlaanderen zal immers evenmin als de rest van Europa de economische gevolgen van de gebeurtenissen in de USA kunnen ontlopen. De Belgische economie gaat dan ook enkele zwakke kwartalen tegemoet. De economische jaargroei zal in het vierde kwartaal van 2001 stilvallen en wellicht negatief worden in het eerste kwartaal van 2002. Daarna zou de Belgische economie, die doorgaans relatief meer profiteert in het begin van een opgaande conjunctuurfase, zich in het zog van de internationale conjunctuurheropleving relatief snel kunnen herstellen.

In 2002 zal de economische groei, na een zwak eerste kwartaal en het daaropvolgende herstel, uitkomen op ca. 1,7 %.

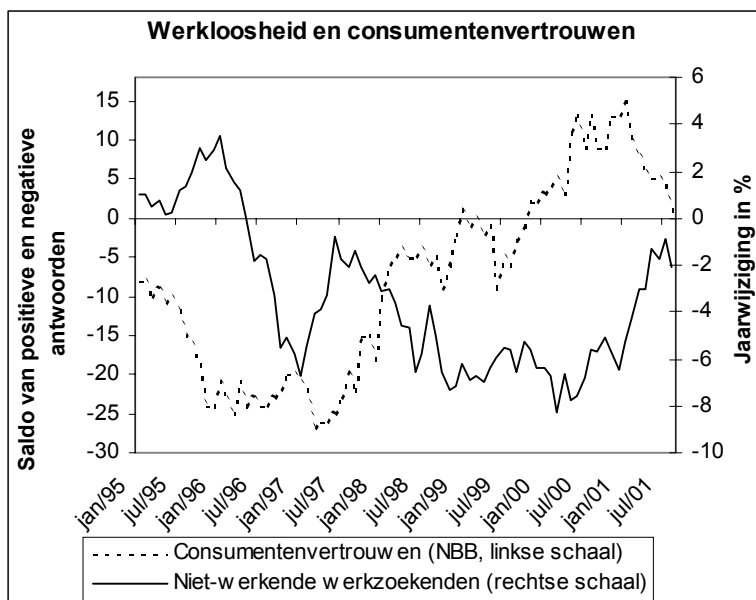
Aangezien de Vlaamse middelen – het gedeelte van de toegewezen belastingen – niet aangroeien en met de groeivoet van het BBP, maar met deze van het Bruto Nationaal Inkomen en aangezien deze licht verschillend is van het BBP (naast het saldo van de internationale inkomsten transfersen moet ook de prijsvariatie van de geproduceerde goederen in rekeningen worden gebracht), en aangezien de dalende tendens zowel van de olieprijs als van de \$-koersen dit verschil positief beïnvloeden, houdt de Vlaamse regering voorlopig als een realistische benadering aan voor het BNI :

1,8 % voor 2001

en 2 % voor 2002

Net zoals in het verleden, waarin de Vlaamse regering geen “overshooting” heeft willen doen, door telkens zeer matige groeicijfers voorop te stellen, ondanks veel positievere groeiverwachtingen, wil de Vlaamse regering ook geen undershooting-beleid initiëren. Toch zal de Vlaamse regering haar realistisch-matige benadering continu evalueren en desgevallend bijstellen.

Vooruitzichten op de arbeidsmarkt : op korte termijn beduidend minder rooskleurig dan voorheen

De jongste maanden tekenden de gevolgen van de conjunctuurvertraging zich duidelijk af op de arbeidsmarkt. De jaar-op-jaardaling van het aantal niet-werkende werkzoekenden, in 2000 nog 6,5 %, is in juli 2001 nagenoeg stilgevallen. Inclusief ouderen ligt het aantal niet-werkende werkzoekenden sinds mei 2001 voor het eerst sinds eind 1997 opnieuw hoger dan in dezelfde maand een jaar eerder.

Bovendien zijn de vooruitzichten voor de arbeidsmarkt weinig rooskleurig. Dit blijkt o.m. uit de ontwikkeling van het aantal gepresteerde uitzenduren : dit gegeven is – tengevolge van de veralgemening van de interim-arbeid als flexibiliserend element in de productie – een betrouwbare, vooroplopende indicator gebleken voor de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt. De voorbije maanden is deze indicator duidelijk omgeslagen in een afname : in juli 2001 lag de activiteit in de uitzendsector 9,5 % lager dan een jaar eerder.

Daarnaast blijkt ook de NBB-indicator van de werkgelegenheidsvooruitzichten in de verwerkende nijverheid en de bouwsector in de eerste zes maanden van 2001 sterk gedaald.

De VDAB telde eind september 2001 in Vlaanderen 124.652 uitkeringsgerechtigde volledig werklozen: 124.652, een verhoging met 0,7 % t.o.v. september 2000. Het aantal niet-werkende werkzoekenden steeg nog fors : het lag eind september op 198.917, een stijging met 7,6% tegenover verleden jaar.

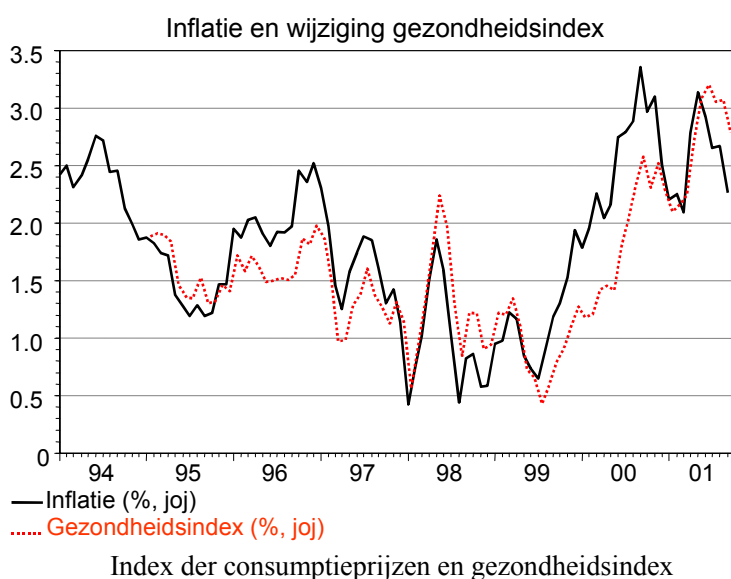
Inflatiedreiging : weggeëbd.**Tabel 5**

Verenigde Staten 2000 : 3,4 % 2001 geraamd : 3,0 % 2002 vooruitzichten : 2,3 %
Euroland 2000 : 2,3 % 2001 geraamd : 2,7 % 2002 vooruitzichten : 2,1 %
België 2000 : 2,6 % 2001 geraamd : 2,6 % 2002 vooruitzichten : 2,0 %

Tot voor kort was de inflatie een sluipende verstoorder van de economische stabiliteit. Niet alleen in de USA, maar ook in verschillende EEG-landen kwam deze in een recent verleden ver boven de vooropgestelde maxima uit. In mei 2001 piekte de inflatie in België op een top van 3,4 %. In augustus was zij evenwel o.m. omwille van dalende petroleum en \$-koersen reeds gedaald tot 2,7 %.

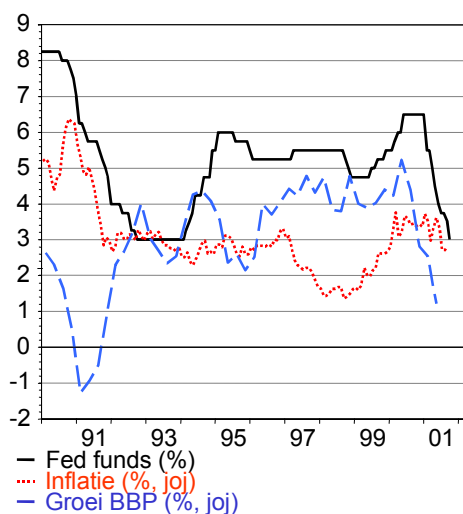
Hoewel de factoren, die tot een snelle daling van de inflatie in de zomermaanden hebben gezorgd, thans niet dezelfde effecten genereren, zorgt de snel afnemende conjunctuur ervoor dat de inflatoire druk in de ganse wereld afneemt.

Vermits de ontwikkeling van de inflatie nog steeds (licht) neerwaarts gericht is, zal de gemiddelde jaarstijging van de consumptieprijzen dit jaar zeker niet boven het niveau van 2000 uitstijgen. De gezondheidsindex zal zich daar tegen in 2001 wellicht op ca. 2,6 à 2,7 % situeren (tegenover 1,9 % in 2000). Dit betekent concreet dat de loonindexsprongen zich vrij snel zullen voordoen.

Rente : als zuurstof gebruikt om de economie op te pepen.

Federal Reserve (Fed)

Verdere versoepeling
monetair beleid in het
verschiet ?

De US-Fed heeft na de aanslagen van 11 september, bijzonder snel gereageerd door hantering van het rentewapen, teneinde de Amerikaanse economie versneld zuurstof bij te pompen. Haar richtinggevende rentes werden onmiddellijk 50 bp verlaagd, gevolgd door nog 2 bijkomende dalingen van telkens 25 bp. De reële rente op korte termijn is in de USA hierdoor thans gedaald tot op een niveau van 0,3 %, wat meteen inhoudt dat het rentewapen niet verder meer bruikbaar is in de USA.

Tabel 6 Vooruitzichten monetaire politiek

	ECB	FED
Act. Intrestvoet	3,75 %	2,5 %
Horiz. 3 maanden	- 0 bp	-25 bp
Horiz. 12 maanden	- 0 bp	-25 bp

De ECB heeft deze beweging van het FED gedeeltelijk gevolgd door haar basisrente te verminderen met 50 bp. tot 3,75 %. In tegenstelling tot de USA is het rente-instrument in Europa bijgevolg nog niet afgebot. Indien de euro snel zou gaan opwaarderen, lijkt het dus niet uitgesloten dat de ECB de rente verder zou laten dalen, zodat niveaus van 3,25 % tot de mogelijkheden behoren. Indien de euro daarentegen verzwakt, zal het renteniveau wellicht behouden blijven.

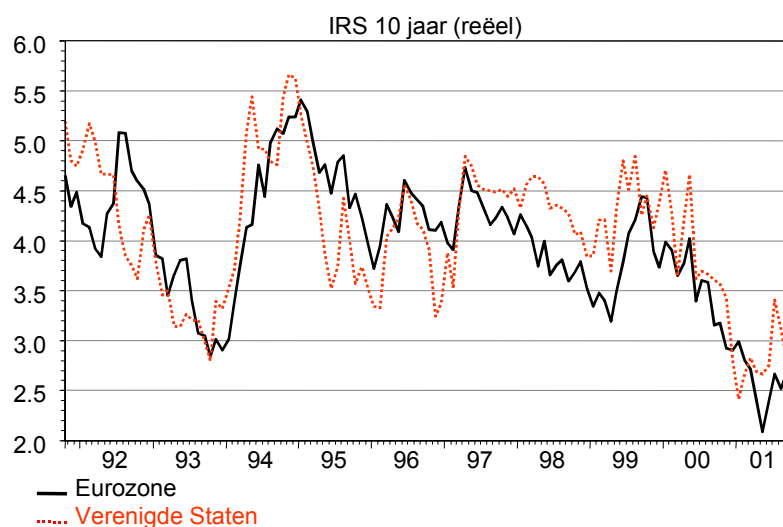
Tabel 7

	EUR	US-dollar
	Huidige niveau	
Stand 10/10/2001 Libor 3 maand	3,60 %	2,36 %
	Vooruitzichten	
Verwachting 31/12/2001 Libor 3 maand	3,50 -3,7 %	2,4 %
Verwachting 30/09/2002 Libor 3 maand	3,30 -3,9 %	3,0 %

Wat de langetermijn rente betreft, daar ook hebben de neergaande conjunctuur en de aanslagen in NY geleid tot een daling van de rentevoeten. Maar anderzijds blijkt dat vele overheden terug naar deficit-situaties evolueren : daar waar in een recent verleden de rente op overheidsobligaties snel daalde (bij gebrek aan uitgaves) en de afwijking tussen IRS-rente en rente op overheidspapier toenam, blijken deze thans in een omgekeerde zin te bewegen.

Tabel 8

	USA		Euro-zone	
	IRS-rente 10 j.	US-obligaties 10 j.	IRS-rente 10 j.	Bund (obligatie)
Medio september 2001	5,5	4,7	5,3	4,8
Verwacht op 31/12/2001	5,4	4,5	5,1	4,6
Verwacht op 30/09/2002	5,4/6,3	4,6/5,5	5,2/6,0	4,7/5,5

Bij haar begrotingsopmaak 2002 heeft de Vlaamse regering haar rente-prognoses voorzichtigheidshalve eerder aan de hoge kant afgestemd.

HOOFDSTUK III

HET BUDGETTAIR EN FINANCIËEL BELEID VAN DE VLAAMSE OVERHEID

1. Het Stabiliteits- en Groeipact en het Samenwerkingsakkoord tussen de federale overheid en de Gemeenschappen en Gewesten

Op 24 november 1999 hebben de Gemeenschappen en Gewesten een samenwerkingsakkoord met de federale overheid onderschreven waarin ze verklaren het Stabiliteitsprogramma te zullen ondersteunen en de lange termijnstrategie te zullen naleven die door de Hoge Raad van Financiën, Afdeling Financieringsbehoeften van de overheid werd uitgewerkt om de globale overheidsfinanciën in evenwicht te brengen.

Op 15 december 2000 werd een aanvullende overeenkomst afgesloten tussen de federale overheid en de Gemeenschappen en Gewesten betreffende de begrotingsdoelstellingen voor de periode 2001-2005. Deze overeenkomst omvatte de volgende elementen m.b.t. de financiën van de Gewesten en Gemeenschappen :

- een herziening van de begrotingsdoelstellingen voor de gewesten en de gemeenschappen (enkel voor het jaar 2001);
- het voorzien van de mogelijkheid om begrotingsoverschotten in fondsen te storten;
- een eerste aanzet tot het bepalen van een gedragslijn voor afwijkingen (in + of -) t.a.v. de te realiseren begrotingsdoelstellingen en voor de aanwending van voorheen aangelegde reserves op de norm.

Dit engagement getuigt, aldus de afdeling Financieringsbehoeften van de Hoge Raad van Financiën, van een lange termijnvisie die de duurzaamheid van de openbare financiën centraal stelt, veeleer dan de benutting van een opportuniteit op zeer korte termijn.

Voor de Vlaamse Gemeenschap, die als enig deelgebied reeds voor de aanvang van de definitieve fase omschreven in de bijzondere financieringswet een begrotingssurplus had bereikt, werd een traject uitgetekend dat voorziet in de geleidelijke afbouw van de surplussen tot een structureel evenwicht in 2010 (scenario B). Concreet heeft deze overeenkomst tot gevolg gehad dat voor 2001, i.p.v. een begrotingsoverschot (definitie HRF) van 13,9 miljard BEF, een overschot van 24,0 miljard BEF dient te worden gerealiseerd.

Hierna volgt een overzicht van de afgesproken begrotingsdoelstellingen.

Tabel 9 Begrotingsdoelstellingen voor gemeenschappen en gewesten overeenkomstig de overeenkomst van 15 december 2000 tussen de federale overheid en de Gemeenschappen en Gewesten

in miljard BEF

	Vlaamse Gemeenschap	Franse Gemeenschap	Duitstalige Gemeenschap	Waals Gewest	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Totaal Gemeenschappen en Gewesten		
						Verrichting klasse 8	Doelstellingen	
	(a)					(b)	(a)+(b)	
							Miljard BEF	In % BBP
2001	24,0	-3,2	0,0	-1,9	-0,8	11,1	29,2	0,3
2002	13,6	-2,5	0,0	-5,6	-2,2	11,1	14,4	0,1
2003	13,1	-1,9	0,0	-5,2	-2,0	11,1	15,1	0,1
2004	12,4	-1,2	0,0	-4,7	-1,8	11,1	15,8	0,1
2005	11,3	-0,7	0,0	-4,2	-1,6	11,1	15,9	0,1

Ook werd in deze overeenkomst voorzien dat de Gemeenschappen en Gewesten de mogelijkheid zullen hebben om de eventuele begrotingsoverschotten in fondsen te storten, in overeenstemming met de ESR95-methode. De Vlaamse Gemeenschap maakte van deze mogelijkheid gebruik door de oprichting, bijna gelijktijdig met de afsluiting van het Samenwerkingsakkoord, van het Financieringsfonds voor Schuldaufbouw en Eenmalige Investeringsuitgaven. Op basis van een voorafbeelding van de uitvoering van de begroting 2001 wordt dit fonds in 2002 gestijfd met 148,7 miljoen euro of 6 miljard BEF aan niet-vastgelegde kredieten. In het decreet tot oprichting van het Financieringsfonds voor Schuldaufbouw en Eenmalige Investeringsuitgaven werd bepaald dat de bestemming van de saldi die naar het fonds worden overgedragen pas naar aanleiding van de begrotingscontrole door het Vlaams Parlement zal worden vastgelegd. Hoewel de Afdeling Financieringsbehoeften in haar advies bij de begroting 2001 de overhevelingen naar het Fonds als reservering beschouwd, werd bij de opmaak van de begroting 2002 voorzichtigheidshalve geen rekening gehouden met de geraamde dotatie bij de berekening van het gecorrigeerd saldo in HRF-termen aangezien de bestemming nog niet is vastgelegd.

Daarnaast voorzag deze overeenkomst dat de Afdeling Financieringsbehoeften van de Overheid van de HRF in haar volgend advies een uitspraak zou doen over de volgende elementen:

- de mate waarin afwijkingen ten opzichte van het Samenwerkingsakkoord van 24 november 1999 en in onderhavige overeenkomst onderschreven lange termijn traject kunnen aanvaard worden, gelet op de in het verleden gerealiseerde saldi of de voor de toekomst in de interne stabiliteitsprogramma's aangegane verbintenissen tot compensatie van overschrijdingen van de norm;
- de wijze waarop de aanwending van voorheen aangelegde reserves op de norm wordt aangerekend, zonder hierbij de realisatie van de hoofddoelstellingen van voormelde lange termijn strategie in gevaar te brengen.

Wat het eerste punt betreft stelde de Afdeling Financieringsbehoeften dat deelgebieden die opteren voor een budgettair beleid dat aanvankelijk betere structurele saldi oplevert dan voorgeschreven in het referentietraject 2001-2010, in een latere fase, en ten vroegste vanaf 2002, de minimale schuldaufbouw (in het geval van de Vlaamse Gemeenschap) kunnen vertragen op voorwaarde dat over de volledige periode de totale minimale schuldaufbouw wordt behaald. Wel dient deze optie voorbehouden te worden voor entiteiten die reeds een evenwicht of een surplus hebben bereikt. De Vlaamse Gemeenschap voldoet aan deze voorwaarde. Omwille van redenen van budgettaire coördinatie acht de Afdeling Financieringsbehoeften het raadzaam een limiet vast te stellen op 1% van de aan de betrokken entiteit toegewezen middelen inzake samengevoegde en gedeelde belastingen, bij ongewijzigd financieringsstelsel.

Wat het tweede punt betreft, nl. de wijze waarop de aanwending van voorheen aangelegde reserves op de norm wordt aangerekend adviseerde de Afdeling Financieringsbehoeften, zoals hierboven reeds aangegeven dat de gereserveerde bedragen in het jaar van provisionering niet tot de uitgaven worden gerekend. De aanwending van de reserves wordt conform de ESR 95 methodologie als een uitgave in rekening gebracht bij de vaststelling van het gecorrigeerd saldo.

2. Evaluatie door de HRF van de uitvoering van het Stabiliteitsprogramma door de Vlaamse Gemeenschap

De Vlaamse Gemeenschap heeft het begrotingsjaar 2000 afgesloten met een surplus dat gevoelig hoger lag dan begroot. Reeds op basis van de begroting werd een gunstiger gecorrigeerd saldo verwacht dan de begrotingsdoelstelling die in het Samenwerkingsakkoord van 24 november 1999 werd vastgelegd. Deze verwachting werd meer dan volledig ingevuld.

Sinds in 1997 voor de eerste maal een overschot op de begroting werd gerealiseerd, is het surplus jaarlijks toegenomen. Zodoende werd de totale schuld (directe en indirecte) tijdens de periode 1997-2000 met 33 % afgebouwd en verminderde de schuldratio in belangrijke mate.

De HRF acht het niet uitgesloten dat de Vlaamse Gemeenschap het begrotingsjaar 2001 zal afsluiten met een merkelijk hoger gecorrigeerd saldo dan het surplus van 27,6 miljard BEF vooropgesteld in de aangepaste begroting 2001. Onder de voorwaarden die hierboven worden besproken zou bijgevolg op basis van de gerealiseerde marge ten opzichte van de doelstelling van 24,0 miljard BEF in een latere fase een overschrijding van het referentietraject mogelijk worden. Bij de opmaak van de begroting 2002 werd het oorspronkelijk vastgelegde gecorrigeerd saldo echter verder als referentiepunt aangehouden.

De Afdeling Financieringsbehoeften vestigt wel de aandacht op het feit dat het hoge reële groeiritme van de uitgaven, zoals dat voor 2001 wordt vooropgesteld, op langere termijn niet houdbaar is, zelfs niet na de door het Lambermontakkoord geregelde herfinanciering van de gemeenschappen. Gelet op de initiatieven die in de begroting 2001 werden genomen en de aangekondigde initiatieven voor de volgende begrotingsjaren, achtte de Afdeling het raadzaam dat de Vlaamse Gemeenschap zich ervan zou vergewissen dat de volledige budgettaire impact van al die beleidsopties kan opgevangen worden binnen de limieten van de genormeerde saldi die in de overeenkomst van 2000 werden vastgelegd.

De Vlaamse regering heeft mede op basis van het advies van de SERV, daarom haar begrotingsnormering bijgesteld : zonder de HRF-norm als uitgangsbasis te verwaarlozen, zal zij erop toezien, dat de uitgavenstijging ook op middellange termijn niet hoger uitstijgt dan 2 %. Dit betekent – zoals de Hoge Raad zelf voorstelt - dat de impact van de beleidsopties wordt gekwantificeerd en afgezet tegenover de toekomstige mogelijkheden. Anderzijds wil de Vlaamse regering echter in geen geval terechtkomen in een norm-paralysering : het is gemakkelijk te beantwoorden aan langetermijn budgettaire doelstellingen, door ook niets te doen op lange termijn. De Vlaamse regering wil niet alleen budgettaire orthodoxie en budgettaire houdbaarheid als essentiële elementen van haar begrotingsbeleid, maar ook dynamisme. Daarom wordt de algemene stijgingsnorm zeer beperkt gehouden : 2 %. Dat dwingt elk van de regeringsleden en hun besturen tot een voortdurende reflexie over de noodzaak en de efficiëntie van elke uitgave. Dat geeft ook ruimte aan nieuwe beleidsimpulsen of aan de vermindering van de fiscale druk.

3. De beproefde methode verdergezet

In de loop van februari 2001 werd de meerjarenbegroting geactualiseerd met het oog op de voorbereiding van de budgetcontrole 2001. Naast de klassieke methode waarbij vertrokken werd van notie “constant beleid” werden tevens de grote projecten geïnventariseerd waartoe de regering zich verbonden had en werd een raming van de kostprijs over de periode 2001-2004 doorgevoerd. Deze werden vervolgens getoetst aan de geactualiseerde beleidsruimte.

De resultaten van deze oefening werden zowel bij de begrotingscontrole, als bij de opmaak van de initiële begroting als toetssteen gebruikt. Daarbij werd erover gewaakt dat de voor de komende jaren vooropgestelde budgettaire enveloppes niet als een verworven recht werden beschouwd binnen elk van de beleidsdomeinen, maar als richtinggevend bij de definitieve allocatie van de middelen.

Aangezien uit de analyse bleek dat het huidig constant beleid (inclusief reeds genomen beslissingen) niet zonder meer kon doorgetrokken worden, werd bij de begrotingsopmaak 2002 door de regering resoluut gekozen om de voorliggende kredietvoorstellen te reduceren zodat de toename van de kredieten beperkt kon blijven tot 2 %. Iedere minister heeft binnen zijn bevoegdheidsdomein nagegaan welke uitgaven als niet langer opportuun, prioritair of doelmatig konden worden beschouwd en deze gebruikt voor heroriënteringen.

De bijsturingen in functie van de afgesproken aangroei-norm hebben ertoe geleid dat de ontwerpbegroting die voorligt, uitgaat van een begrotingssaldo 85,065 miljoen euro of 3,431 miljard BEF. In HRF-termen werd het gecorrigeerd saldo geraamd op 346,082 miljoen euro of 13,96 miljard BEF, wat een overschot betekent van 6,865 miljoen euro of 297 miljoen BEF. Hierdoor wordt voor de vijfde opeenvolgende keer een positief begrotingssaldo gerealiseerd waardoor de Vlaamse regering substantieel bijdraagt om de schuldaangroei af te bouwen en op die manier bij te dragen tot de inspanningen om op Belgisch niveau te beantwoorden aan het Europees Stabiliteits- en Groeipact. De afspraken in het regeerakkoord met betrekking tot de schuldafbouw worden onverkort uitgevoerd. Het principe van een zuinig en orthodox begrotingsbeleid zal ook in de komende jaren van deze regeerperiode worden doorgetrokken teneinde op het eind van de legislatuur uit te komen op een schuld van 112 miljard BEF of 2,776 miljard euro.

In de loop van 2002 zullen de inspanningen om het instrumentarium te verfijnen worden verdergezet waardoor een permanente monitoring van de budgettaire weerslag van de diverse beleidsmaatregelen wordt gewaarborgd. Een belangrijk aandachtspunt vormt de in te voeren verplichting om bij beleidswijzigingen of de introductie van nieuwe beleidsinstrumenten telkens een preciese en onderbouwde verantwoording toe te voegen met betrekking tot de budgettaire gevolgen van de beslissing voor de komende jaren. Het in de loop van 2001 aangepaste besluit op de begrotingscontrole bevat daartoe reeds een aantal aanknopingspunten. Hierbij zal erop toegezien worden dat het onderzoek naar de budgettaire inpasbaarheid meer centraal komt te staan. Daarnaast zal een werkwijze worden geoperationaliseerd waarbij de meerjarenramingen ten minste jaarlijks worden getoetst aan de realisaties.

Het spreekt voor zich dat een meerjarenbegroting niet louter op zuiver budgettaire gegevens kan geënt worden. Aanvulling van de financiële gegevens met kwantitatieve data omtrent de geraamde en gerealiseerde output blijft een zwak punt binnen de momenteel gehanteerde methodiek.

Binnen het kader van Beter Bestuurlijk Beleid werd het belang reeds onderstreept van de integratie tussen de strategische planning en de begrotingscyclus. Hierbij zal actief gezocht worden naar methodes om de meerjarenbegrotingen in de toekomst te kunnen opbouwen aan de hand van de operationele plannen van de verschillende onderdelen van de organisatie. De nagestreefde doelstelling bestaat erin dat de Vlaamse regering de globale meerjarenbegroting kan gebruiken als een stuurbord en langs deze weg duidelijkheid kan creëren omtrent de beschikbare enveloppes waarbinnen de strategische doelstellingen binnen elk van de beleidsdomeinen moeten gerealiseerd worden.

De prestatiebegroting kan daartoe als methode worden aangewend maar het spreekt voor zich dat de algemene invoering van deze technieken inspanningen zal vragen binnen iedere geleding van de organisatie. Hierbij wordt in de eerste plaats gedacht aan de invoering van het analytisch luik binnen het nieuwe financieel systeem van de Vlaamse overheid, maar ook aan de noodzaak tot continue en juiste registratie van prestaties en output voor elk van de uitvoeringstaken. Anderzijds staat de organisatie voor de uitdaging om nulmetingen, tussentijdse evaluatie en eindevaluaties (voor de als project opgezette overheidsinterventies) tijdig en correct uit te voeren, gekoppeld aan strategische rapportering die aansluit op de cruciale momenten binnen de beleids- en beheerscyclus.

HOOFDSTUK IV

DE BEGROTINGSUITVOERING

Deel 1 : Meerjarig overzicht

Via de hiernavolgende tabellen wordt een overzicht gegeven van de bestedingen van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap op de algemene uitgavenbegrotingen van de begrotingsjaren 1998, 1999 en 2000.

Deze kruistabellen geven de realisaties in ordonnancerings termen (incl. die op de overdracht) weer per economische aard (verticale kolom) van de uitgaven gelinkt aan het functioneel domein in de voorbije drie jaren (1998, 1999 en 2000) (horizontale kolom). De legende van de gebruikte codes vindt u verder in dit hoofdstuk na de kruistabellen.

Een paar opvallende vaststellingen zijn:

- functioneel ligt de klemtoon op de domeinen onderwijs (code 04), sociale voorzieningen (code 06) en het algemeen bestuur (code 01). Binnen bedoelde functionele domeinen domineren voornamelijk de lonen en wedden (onderwijspersoneel + bestaansmiddelenprogramma) en de inkomensoverdrachten (werkingsdotaties) binnen de sector overheid (cfr. de economische codes 11 en 41 tot 44);
- gemiddeld 58% van de uitgaven betreffen inkomensoverdrachten aan VOI, DAB, lokale overheden en het autonoom gesubsidieerd onderwijs (cfr. economische codes 41-43-44);
- de investeringen (economische codes 70-74) liggen eerder aan de lage kant, aangezien het hier niet-geconsolideerde gegevens betreft, dus exclusief de investeringsinspanningen bij de VOI en DAB (resp. 24,5 mia in 1999 en 28 mia in 2000).

Tabel 10a Kruistabel EC/FC 1998 Realisaties in ordonnancerings termen (in miljoen BEF)

EC	TOTAAL	FUNC 00	FUNC 01	FUNC 02	FUNC 03	FUNC 04	FUNC 05	FUNC 06	FUNC 07	FUNC 08	FUNC 09	FUNC 10	FUNC 11	FUNC 12	FUNC 13	FUNC 14
01	2.506,26	0,00	75,49	0,00	0,00	987,55	0,00	1.334,29	101,67	0,00	0,00	0,00	0,00	4,00	3,26	0,00
11	71.649,45	0,00	14.227,40	0,00	0,00	54.473,13	0,00	1,14	104,04	472,46	0,00	40,57	71,91	2.258,80	0,00	0,00
12	9.714,70	0,00	6.039,31	0,00	0,00	998,48	150,01	96,95	526,54	294,14	27,98	144,71	110,50	880,95	400,67	44,45
14	9.454,29	0,00	117,41	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	186,93	0,00	0,00	0,00	0,00	9.149,95	0,00	0,00
	90.818,44	0,00	20.384,12	0,00	0,00	55.471,61	150,01	98,09	817,51	766,60	27,98	185,27	182,42	12.289,71	400,67	44,45
21	11.229,41	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,45	20,88	11.208,08
22	0,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	11.229,81	0,00	0,00	0,00	0,00	0,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,45	20,88	11.208,08
30	343,08	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	343,08	0,00	0,00	0,00
31	19.839,94	0,00	0,00	0,00	0,00	223,27	776,83	0,00	6.174,54	0,00	0,00	394,81	1.434,85	10.835,64	0,00	0,00
32	163,12	0,00	12,70	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	150,42	0,00	0,00	0,00
33	24.025,31	0,00	585,51	0,00	0,00	4.552,71	2.612,68	8.382,87	75,73	5.591,66	0,00	20,09	2.091,50	106,26	6,29	0,00
34	3.054,70	0,00	80,29	0,00	0,00	2.302,12	0,00	413,66	164,53	94,11	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
35	461,45	0,00	272,11	0,00	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	188,34	0,00	0,00
	47.887,60	0,00	950,61	0,00	0,00	7.078,09	3.389,50	8.797,53	6.414,80	5.685,77	0,00	414,90	4.019,85	11.130,23	6,29	0,00
40	70,20	0,00	0,00	0,00	0,00	70,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
41	102.871,49	0,00	1.938,80	0,00	0,00	19.177,38	510,87	63.607,59	1.474,93	8.679,98	0,00	2.224,20	3.874,32	168,82	886,60	328,00
43	93.413,94	0,00	0,00	0,00	0,00	30.552,03	124,79	10.355,73	7,98	2.496,71	0,00	0,00	0,00	0,00	49.876,70	0,00
44	138.948,55	0,00	0,00	0,00	0,00	138.948,55	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
45	799,34	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,25	0,00	0,00	0,00	0,00	796,09	0,00
	336.103,52	0,00	1.938,80	0,00	0,00	188.748,16	635,66	73.963,32	1.482,90	11.179,94	0,00	2.224,20	3.874,32	168,82	51.550,39	328,00
50	16,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	16,02	0,00	0,00	0,00	0,00
51	3.664,65	0,00	0,00	0,00	0,00	175,46	86,35	0,00	3.284,68	0,00	68,95	0,00	27,26	21,94	0,00	0,00
52	346,17	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,59	0,00	338,56	0,00	0,00	4,03	0,00	0,00	0,00

EC	TOTAAL	FUNC 00	FUNC 01	FUNC 02	FUNC 03	FUNC 04	FUNC 05	FUNC 06	FUNC 07	FUNC 08	FUNC 09	FUNC 10	FUNC 11	FUNC 12	FUNC 13	FUNC 14
53	1.750,33	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.405,95	337,25	0,00	7,13	0,00	0,00	0,00	0,00
54	260,88	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	25,93	234,95	0,00	0,00
	6.038,05	0,00	0,00	0,00	0,00	175,46	86,35	3,59	4.690,64	675,81	68,95	23,15	57,22	256,89	0,00	0,00
61	43.871,34	0,00	420,22	0,00	0,00	4.242,88	347,24	9.170,01	7.874,76	137,00	0,00	389,09	10.431,47	10.858,68	0,00	0,00
63	8.442,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,20	0,00	15,68	1.840,41	702,80	1,10	32,91	0,00	0,00	3.892,17	1.956,74
	52.313,34	0,00	420,22	0,00	0,00	4.243,08	347,24	9.185,69	9.715,17	839,80	1,10	422,00	10.431,47	10.858,68	3.892,17	1.956,74
70	98,17	0,00	88,44	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,73	0,00	0,00	0,00	0,00
71	9.870,97	0,00	9.673,57	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,75	190,66	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
72	242,19	0,00	185,26	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	56,93	0,00	0,00
73	1.882,24	0,00	0,00	0,00	0,00	0,19	0,00	0,00	345,65	0,00	0,00	4,94	0,00	1.531,46	0,00	0,00
74	1.105,07	0,00	654,65	0,00	0,00	4,68	0,59	2,35	90,80	94,98	2,75	8,84	0,63	229,99	14,82	0,00
	13.198,65	0,00	10.601,91	0,00	0,00	4,88	0,59	2,35	443,19	285,64	2,75	23,51	0,63	1.818,39	14,82	0,00
81	1.076,52	0,00	1,22	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	600,19	0,00	0,00	0,00	3,74	471,37	0,00	0,00
85	1.959,60	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.000,00	0,00	30,00	929,60	0,00	0,00	0,00
89	5.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5.000,00
	8.036,12	0,00	1,22	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	600,19	1.000,00	0,00	30,00	933,34	471,37	0,00	5.000,00
91	27.379,64	0,00	25.741,17	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.638,47
	595.511,43	0,00	60.113,53	0,00	0,00	256.709,24	4.609,35	93.384,86	24.266,07	20.433,56	100,78	3.323,03	19.499,25	36.998,54	55.897,50	20.175,73

Tabel 10b Kruistabel EC/FC 1999 Realisaties in ordonnanceringstermen (in miljoen BEF)

EC	TOTAAL	FUNC 00	FUNC 01	FUNC 02	FUNC 03	FUNC 04	FUNC 05	FUNC 06	FUNC 07	FUNC 08	FUNC 09	FUNC 10	FUNC 11	FUNC 12	FUNC 13	FUNC 14
00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
01	1.742,93	0,00	199,42	0,00	0,00	25,37	0,00	1.351,71	103,17	63,26	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
03	315,00	0,00	315,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	2.057,93	0,00	514,42	0,00	0,00	25,37	0,00	1.351,71	103,17	63,26	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
11	68.090,28	0,00	13.681,17	0,00	0,00	51.245,05	10,55	107,04	103,98	433,12	0,66	81,37	32,88	2.351,02	43,43	0,00
12	11.977,76	0,00	6.699,04	0,00	0,00	2.066,28	134,60	149,38	779,28	294,65	62,02	182,99	165,60	805,43	594,48	44,01
13	1,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
14	10.528,28	0,00	167,34	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,04	0,00	0,00	0,00	0,00	10.360,90	0,00	0,00
	90.597,51	0,00	20.547,55	0,00	0,00	53.311,33	145,15	256,42	884,50	727,77	62,69	264,36	198,48	13.517,35	637,90	44,01
21	9.275,04	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20,28	9.254,77
30	476,86	0,00	224,24	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	252,62	0,00	0,00	0,00
31	14.770,68	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.060,20	31,45	0,00	203,81	1.305,36	11.169,86	0,00	0,00
32	2,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
33	13.594,52	0,00	444,02	0,00	0,00	1.627,45	1.867,26	1.348,75	82,16	5.805,86	0,00	154,93	2.168,84	61,84	33,42	0,00
34	13.520,56	0,00	21,42	0,00	0,00	2.329,59	968,31	9.957,15	170,19	73,71	0,00	0,00	0,00	0,01	0,20	0,00
35	209,48	0,00	206,25	0,00	0,00	0,00	0,00	0,50	1,22	0,50	0,00	0,00	0,00	1,01	0,00	0,00
	42.574,30	0,00	895,93	0,00	0,00	3.957,03	2.835,57	11.308,60	2.313,77	5.911,52	0,00	358,74	3.726,82	11.232,71	33,61	0,00
40	1.768,12	0,00	0,00	0,00	0,00	1.656,12	108,14	0,00	3,85	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
41	105.909,77	0,00	2.190,20	0,00	0,00	22.420,61	338,63	64.540,14	1.628,19	9.406,71	0,00	850,67	2.637,42	255,91	900,00	741,30
43	100.284,50	0,00	0,00	0,00	0,00	31.769,66	88,54	16.321,05	77,79	2.379,14	0,00	0,00	0,00	0,00	49.648,32	0,00
44	143.286,04	0,00	0,00	0,00	0,00	143.286,04	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
45	641,85	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	49,06	0,00	0,00	44,49	0,00	0,00	0,00	0,00	548,31	0,00
	351.890,28	0,00	2.190,20	0,00	0,00	199.132,42	584,37	80.861,19	1.709,83	11.830,33	0,00	850,67	2.637,42	255,91	51.096,63	741,30
50	43,74	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	30,41	13,33	0,00	0,00	0,00	0,00
51	12.419,40	0,00	0,00	0,00	0,00	220,83	0,00	0,00	10.818,90	183,04	0,00	0,00	802,15	394,47	0,00	0,00

EC	TOTAAL	FUNC 00	FUNC 01	FUNC 02	FUNC 03	FUNC 04	FUNC 05	FUNC 06	FUNC 07	FUNC 08	FUNC 09	FUNC 10	FUNC 11	FUNC 12	FUNC 13	FUNC 14
52	172,51	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	155,46	5,27	0,00	11,78	0,00	0,00	0,00
53	1.629,31	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.323,79	293,22	0,00	12,30	0,00	0,00	0,00	0,00
54	1.396,70	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.396,70	0,00	0,00
	15.661,65	0,00	0,00	0,00	0,00	220,83	0,00	0,00	12.142,70	631,72	35,68	25,63	813,93	1.791,17	0,00	0,00
60	1.705,50	0,00	0,00	0,00	0,00	1.684,21	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	21,29	0,00	0,00	0,00
61	66.577,13	0,00	3,70	0,00	0,00	5.640,23	290,12	8.129,31	7.756,54	744,50	0,00	1.475,14	11.358,65	31.178,94	0,00	0,00
63	10.033,70	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18,27	2.278,74	951,02	1,04	47,49	0,00	0,00	6.737,14	0,00
64	10,60	0,00	0,00	0,00	0,00	10,60	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
65	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	78.326,93	0,00	3,70	0,00	0,00	7.335,04	290,12	8.147,58	10.035,28	1.695,52	1,04	1.522,64	11.379,94	31.178,94	6.737,14	0,00
70	1.056,51	0,00	1.051,11	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,91	0,00	0,00	0,00	4,49	0,00	0,00
71	490,63	0,00	485,98	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,64	2,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
72	305,14	0,00	267,54	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	37,59	0,00	0,00
73	1.724,21	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	507,06	0,00	0,00	8,89	0,00	1.208,25	0,00	0,00
74	891,09	0,00	473,08	0,00	0,00	4,93	0,91	4,56	122,94	47,35	0,16	8,49	1,14	217,88	9,66	0,00
	4.467,58	0,00	2.277,72	0,00	0,00	4,93	0,91	4,56	632,64	50,26	0,16	17,38	1,14	1.468,22	9,66	0,00
81	2.409,68	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.331,95	2,50	0,00	0,00	335,60	739,63	0,00	0,00
85	1.142,06	0,00	0,85	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.000,00	0,00	141,21	0,00	0,00	0,00	0,00
	3.551,74	0,00	0,85	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.331,95	1.002,50	0,00	141,21	335,60	739,63	0,00	0,00
91	20.558,12	0,00	17.789,81	0,00	0,00	1.129,84	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.638,47
	618.961,09	0,00	44.220,18	0,00	0,00	265.116,79	3.856,12	101.930,06	29.153,84	21.912,88	99,57	3.180,63	19.093,33	60.183,93	58.535,23	11.678,54

Tabel 10c Kruistabel EC/FC 2000 Realisaties in ordonnanceringstermen (in miljoen BEF)

EC	TOTAAL	FUNC 00	FUNC 01	FUNC 02	FUNC 03	FUNC 04	FUNC 05	FUNC 06	FUNC 07	FUNC 08	FUNC 09	FUNC 10	FUNC 11	FUNC 12	FUNC 13	FUNC 14
00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
01	474,83	0,00	53,00	0,00	0,00	0,00	0,00	57,35	163,80	200,68	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
03	207,00	0,00	207,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
04	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	681,83	0,00	260,00	0,00	0,00	0,00	0,00	57,35	163,80	200,68	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
11	70.459,35	0,00	15.148,62	0,00	0,00	51.922,32	15,88	151,97	199,17	441,46	1,07	26,22	51,24	2.438,50	62,90	0,00
12	13.764,32	0,00	7.084,87	0,00	0,00	3.238,65	147,35	189,83	689,02	324,65	97,19	159,59	272,61	897,85	648,80	13,89
14	10.438,39	0,00	153,65	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10.284,73	0,00	0,00
	94.662,05	0,00	22.387,14	0,00	0,00	55.160,97	163,23	341,80	888,20	766,11	98,26	185,81	323,85	13.621,08	711,70	13,89
21	8.604,15	0,00	4,25	0,00	0,00	380,91	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	28,02	8.190,97
30	468,07	0,00	288,28	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	179,79	0,00	0,00	0,00
31	15.790,32	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.424,52	5,54	0,00	345,17	1.239,40	12.775,69	0,00	0,00
32	39,64	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,80	0,00	36,84	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
33	12.378,11	0,00	602,18	0,00	0,00	1.016,48	1.493,19	156,29	140,03	6.573,46	0,00	192,56	2.069,24	90,42	44,25	0,00
34	17.024,64	0,00	22,57	0,00	0,00	2.201,55	1.178,66	13.060,23	531,04	30,48	0,00	0,13	0,00	0,00	0,00	0,00
35	13,72	0,00	7,73	0,00	0,00	0,00	0,00	0,50	0,15	1,69	0,00	0,00	0,00	3,66	0,00	0,00
	45.714,49	0,00	920,76	0,00	0,00	3.218,03	2.671,85	13.219,82	2.095,73	6.648,00	0,00	537,86	3.488,43	12.869,77	44,25	0,00
40	1.559,01	0,00	0,00	0,00	0,00	1.451,81	102,01	0,00	5,19	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
41	112.417,08	0,00	2.693,71	0,00	0,00	24.528,46	295,75	66.921,57	1.790,28	10.084,60	0,00	806,50	3.247,60	460,48	1.302,20	285,93
43	101.232,91	0,00	15,00	0,00	0,00	33.191,74	77,90	15.850,43	51,84	2.526,40	0,00	0,00	0,00	0,00	49.519,61	0,00
44	147.580,65	0,00	0,00	0,00	0,00	147.580,65	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
45	794,83	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	55,22	2,52	8,53	51,90	0,00	0,00	0,00	0,00	676,65	0,00
	363.584,49	0,00	2.708,71	0,00	0,00	206.752,67	530,88	82.774,52	1.855,84	12.662,00	0,00	806,50	3.247,60	460,48	51.498,46	285,93
50	52,32	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	35,54	16,78	0,00	0,00	0,00	0,00
51	6.496,45	0,00	32,92	0,00	0,00	186,20	0,00	0,00	4.841,60	160,53	0,00	1,26	687,82	586,11	0,00	0,00

EC	TOTAAL	FUNC 00	FUNC 01	FUNC 02	FUNC 03	FUNC 04	FUNC 05	FUNC 06	FUNC 07	FUNC 08	FUNC 09	FUNC 10	FUNC 11	FUNC 12	FUNC 13	FUNC 14
52	159,96	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,00	137,72	7,58	0,00	0,66	0,00	0,00	0,00
53	1.628,59	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.251,53	365,39	0,00	11,68	0,00	0,00	0,00	0,00
54	1.281,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.281,00	0,00	0,00
	9.618,32	0,00	32,92	0,00	0,00	186,20	0,00	0,00	6.107,13	663,64	43,12	29,71	688,48	1.867,11	0,00	0,00
60	1.537,60	0,00	0,00	0,00	0,00	1.483,90	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	53,70	0,00	0,00	0,00
61	56.323,28	0,00	0,00	0,00	0,00	2.927,70	310,01	6.331,66	10.862,34	671,11	0,00	1.945,52	11.455,40	21.819,54	0,00	0,00
63	11.155,75	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	40,01	2.765,84	931,60	0,00	61,12	0,00	0,00	7.357,18	0,00
64	10,70	0,00	0,00	0,00	0,00	10,70	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
65	24,96	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	24,96	0,00
	69.052,29	0,00	0,00	0,00	0,00	4.422,30	310,01	6.371,67	13.628,18	1.602,71	0,00	2.006,64	11.509,10	21.819,54	7.382,14	0,00
70	1.877,66	0,00	1.876,84	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,60	0,00	0,00	0,00	0,23	0,00	0,00
71	438,61	0,00	432,82	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,77	1,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
72	359,56	0,00	315,72	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	43,84	0,00	0,00
73	1.820,11	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	602,01	0,00	0,00	8,52	0,00	1.209,58	0,00	0,00
74	791,57	0,00	239,27	0,00	0,00	5,90	1,53	5,09	162,14	84,68	1,29	7,26	4,56	201,82	78,02	0,00
	5.287,51	0,00	2.864,65	0,00	0,00	5,90	1,53	5,09	768,92	86,29	1,29	15,78	4,56	1.455,47	78,02	0,00
81	2.706,65	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.056,78	0,00	0,00	0,00	0,00	1.649,87	0,00	0,00
85	1.082,14	0,00	2,14	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.000,00	0,00	80,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	3.788,80	0,00	2,14	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.056,78	1.000,00	0,00	80,00	0,00	1.649,87	0,00	0,00
91	21.184,08	0,00	17.432,57	0,00	0,00	1.129,96	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.621,54
	622.178,02	0,00	46.613,15	0,00	0,00	271.256,94	3.677,49	102.770,24	26.564,58	23.630,35	142,67	3.662,29	19.262,03	53.743,33	59.742,60	11.112,35

LEGENDE

Functionele codes

- 01: Algemeen bestuur, Buitenlandse betrekkingen en Ontwikkelingssamenwerking
- 02: Landsverdediging
- 03: Openbare orde en Veiligheid
- 04: Onderwijs en Fundamenteel wetenschappelijk onderzoek
- 05: Volksgezondheid
- 06: Sociale voorzieningen
- 07: Huisvesting, Ruimtelijke ordening en Milieu
- 08: Cultuur, Recreatie en Erediensten
- 09: Brandstoffen en Energie
- 10: Landbouw, Jacht en Visserij
- 11: Economie, Handel, Nijverheid en Diensten

Economische codes

- 01: Uitgaven te verdelen over de hoofdgroepen 1 tot en met 9
- 11: Lonen en sociale lasten
- 12: Aankoop van niet-duurzame goederen en diensten
- 14: Herstel en niet-waardevermeerderend onderhoud van wegen- en waterbouwkundige werken
- 21: Rente op overheidsschuld
- 22: Bijdragen in toevallige exploitatieverliezen van overheidsbedrijven
- 30: Niet economisch verdeeld
- 31: Exploitatiesubsidies
- 32: Inkomensoverdrachten, die geen exploitatiesubsidies zijn, aan bedrijven en financiële instellingen
- 33: Inkomensoverdrachten aan privaatrechtelijke instellingen zonder winstoogmerk t.b.v. de gezinnen
- 34: Inkomensoverdrachten aan gezinnen
- 35: Inkomensoverdrachten aan het buitenland
- 40: Niet economisch verdeeld
- 41: Inkomensoverdrachten binnen eenzelfde institutionele groep
- 43: Inkomensoverdrachten aan de lokale overheden

- 44: Inkomensoverdrachten aan het autonoom gesubsidieerd onderwijs
- 45: Inkomensoverdrachten aan andere institutionele groepen (federale overheid, gemeenschappen, gewesten, gemeenschapscommissies)
- 50: Niet economisch verdeeld
- 51: Kapitaaloverdrachten aan bedrijven en financiële instellingen
- 52: Kapitaaloverdrachten aan privaatrechtelijke instellingen zonder winstoogmerk t.b.v. de gezinnen
- 53: Kapitaaloverdrachten aan gezinnen
- 54: Kapitaaloverdrachten aan het buitenland
- 61: Kapitaaloverdrachten binnen eenzelfde institutionele groep
- 63: Kapitaaloverdrachten aan lokale overheden
- 70: Niet economisch verdeeld
- 71: Aankoop van gronden en gebouwen in het binnenland
- 72: Nieuwbouw van gebouwen
- 73: Wegen- en waterbouwkundige werken
- 74: Verwerving van overige investeringsgoederen, waaronder onlichamelijke zaken
- 81: Kredietverleningen aan en deelnemingen in bedrijven en financiële instellingen
- 85: Kredietverleningen binnen de sector overheid
- 89: Kredietaflossingen binnen de sector overheid
- 91: Aflossingen van de gevestigde overheidsschuld

Deel 2 : De begrotingsuitvoering per 30.09.2001

In dit deel wordt een vergelijking gemaakt tussen de uitvoeringstoestand van de begroting op 30 september 2000 en de stand op 30 september 2001.

1. Middelenbegroting

Omdat de middelen van de Vlaamse Gemeenschap voor het overgrote deel werden vastgelegd in de bijzondere financieringswet en ze in maandelijks schijven door de federale overheid worden doorgestort op de rekeningen van de Vlaamse Gemeenschap is de variatie in de ontvangsten relatief beperkt. Dit wordt geïllustreerd door onderstaande tabel die de realisatie weergeeft op 30.09.2001 in vergelijking met 2000.

Gelet op het relatief kleine bedrag (10%) van de "andere" ontvangsten is een onderverdeling ervan per departement niet echt relevant.

Tabel 11 Uitvoering van de middelenbegroting 2000 - 2001 vergelijking per 30/09

	<i>in miljoen BEF</i>					
	Geraamde ontvangst 2000 aangepast	Effectief aangerekend 2000	Aangerekend 2000 in %	Geraamde ontvangst 2001 aangepast	Effectief aangerekend 2001	Aangerekend 2001 in %
PB/BTW	552.074,2	411.020,5	74,5	589.075,9	444.758,4	75,5
Gewestbelastingen	42.933,3	31.941,4	74,4	42.066,1	33.486,1	79,6
Kijk- en Luistergeld	17.950,0	8.916,5	49,7	18.904,5	9.122,2	48,3
Dotaties	8.915,9	6.351,9	71,2	10.068,6	9.794,3	97,3
Andere ontvangsten	6.348,3	2.362,2	37,2	10.955,7	2.980,9	27,2
Toegewezen ontvangsten	1.872,0	1.336,8	71,4	2.714,9	910,9	33,6
Totaal	630.093,7	461.929,4	73,3	673.785,7	501.052,8	74,4

De globale realisatie van de ontvangsten per 30.09.2001 ligt 1,1% hoger dan vorig jaar; dit verschil vloeit hoofdzakelijk voort uit een verhoogde realisatie van ontvangsten inzake personenbelasting en BTW.

2. Uitgabenbegroting 2000/2001 – per departement

Tabel 12a uitvoering per 30/09 van de vastleggingskredieten

in miljoen BEF

	2000 aangepast	2000 realisatie	Realisatie- graad	2001 aangepast	2001 realisatie	Realisatie- graad
Dotatie Vlaams Parlement	2.455,4	2.000,0	81,5%	2.510,0	2.510,0	100%
Vlaamse regering en Kabinetten	1.172,6	725,1	61,8%	1.320,0	828,6	62,8%
Departement Coördinatie	2.768,8	1.574,9	56,9%	3.408,0	1.867,4	54,8%
Departement Algemene Zaken en Financiën	35.957,0	14.297,1	39,8%	43.927,2	14.104,7	32,1%
Departement Onderwijs	260.633,6	218.316,9	83,8%	273.189,2	228.950,7	83,8%
Departement Welzijn Volksgezondheid en Cultuur	85.163,8	73.684,3	86,5%	94.314,1	85.911,9	91,1%
Departement Economie Werkgelegenheid, Binnenl. Aangelegenh. en Landbouw	109.935,6	99.174,1	90,2%	107.063,2	97.555,2	91,1%
Departement Leefmilieu en Infrastructuur	88.393,6	55.986,3	63,3%	95.520,6	80.098,7	83,9%
Departement Wetenschap Innovatie en Media	24.035,7	22.443,5	93,4%	26.140,7	24.719,8	94,6%
College van Secretarissen-Generaal	23.927,7	17.321,0	72,4%	23.639,7	16.815,7	71,1%
Totaal	634.443,6	505.523,1	79,7%	671.032,8	553.362,8	82,5%

Tabel 12b uitvoering per 30/09 van de ordonnanceringskredieten

in miljoen BEF

	2000 aangepast	2000 realisatie	Realisatie- graad	2001 aangepast	2001 realisatie	Realisatie- graad
Dotatie Vlaams Parlement	2.455,4	2.000,0	81,5%	2.510,0	2.510,0	100%
Vlaamse regering en Kabinetten	1.172,6	721,0	61,5%	1.320,0	824,0	62,4%
Departement Coördinatie	2.646,5	1.020,9	38,6%	3.666,0	1.589,4	43,4%
Departement Algemene Zaken en Financiën	39.133,8	13.828,6	35,3%	46.950,0	13.348,9	28,4%
Departement Onderwijs	260.726,2	214.059,0	82,1%	273.168,2	225.301,6	82,5%
Departement Welzijn Volksgezondheid en Cultuur	85.572,4	54.825,2	64,1%	94.446,3	67.672,0	71,7%
Departement Economie Werkgelegenheid, Binnenl. Aangelegenh. en Landbouw	109.942,1	81.175,2	73,8%	106.370,9	82.577,6	77,6%
Departement Leefmilieu en Infrastructuur	83.097,0	46.657,9	56,1%	93.148,9	64.303,1	69,0%
Departement Wetenschap Innovatie en Media	24.450,6	15.831,0	64,7%	27.052,2	18.924,4	70,0%
College van Secretarissen-Generaal	23.978,5	15.355,3	64,0%	22.324,4	14.573,1	65,3%
Totaal	633.175,0	445.474,1	70,4%	670.957,1	491.624,2	73,3%

Voor het geheel van de algemene uitgavenbegroting ligt het vastleggingspercentage per 30.09 2,8% hoger dan in 2000 en het ordonnanceringspercentage 2,9%. Dit wijst op een versnelling van de begrotingsuitvoering met grosso modo 3%. Dit versnellingspercentage wordt in vastleggingen en ordonnanceringen overschreden voor de dotatie aan het Vlaams parlement en voor de departementen WVC en LIN. Anderzijds is er een vertraagde begrotingsuitvoering bij het departement AZF, waar het uitvoeringspercentage omwille van de aard van de kredieten of wegens vaste vervaldagen noodzakelijkerwijze lager ligt:

- de kredieten voorzien voor de afcentiemen (9,6 mld) werden nog niet vastgelegd;
- op de provisionele kredieten (7,5 mld) kan geen vastlegging worden genomen voorafgaand aan de verdeling ervan;
- de kredieten voor de indirecte schuld (7mld) worden slechts voor 38% vastgelegd; deze vastleggingen gebeuren uiteraard afhankelijk van de vervaldagen.

De verhoogde uitvoeringsgraad werd grotendeels veroorzaakt door de vervroegde dossierinvoer wegens de blokkering in de tweede helft van de maand september van het financieel systeem en dit naar aanleiding van de omschakeling naar een economische boekhouding.

HOOFDSTUK V

DE MIDDELENONTWIKKELING IN DE BEGROTING 2002

1. Samenvattend overzicht

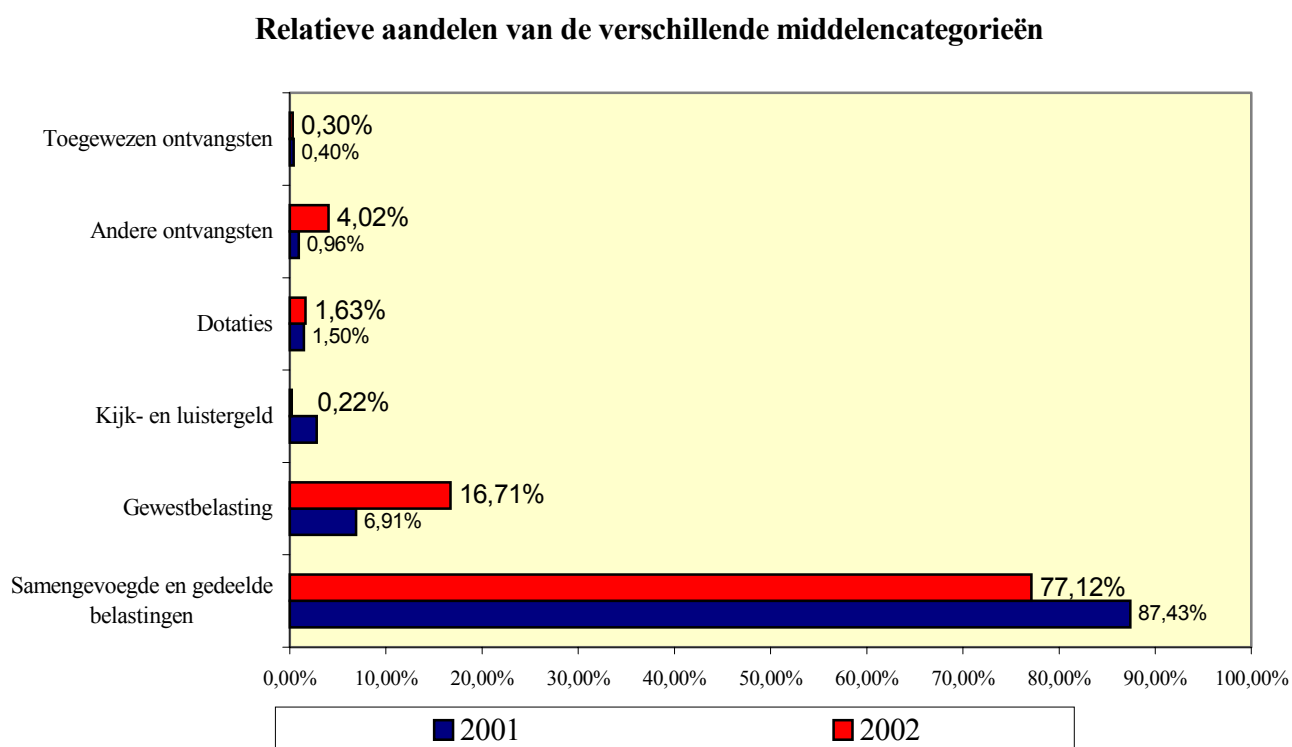
De middelen in de begroting 2002 kunnen op basis van de grote rubrieken als volgt geraamd worden :

Tabel 14 De middelenbegroting 1996-2002

in miljoen euro

	1996 aangepast	1997 aangepast	1998 aangepast	1999 aangepast	2000 aangepast
Samengevoegde en gedeelde belastingen	11.076	11.963	12.613	13.433	13.686
Gewestbelasting	749	801	840	952	1.064
Kijk- en luistergeld	387	409	426	441	445
Dotaties	181	178	178	178	221
Andere ontvangsten	146	151	166	149	157
Toegewezen ontvangsten	67	129	30	32	46,0
Totaal	12.605	13.632	14.254	15.186	15.620
	2001 initieel	2001 aangepast	2002 initieel	Absoluut verschil	% verschil
Samengevoegde en gedeelde belastingen	14.407	14.603	13.087	- 1.516	-10,38%
Gewestbelasting	1.167	1.154	1.150	- 4	-0,35%
Additionele gewestbelasting			1.685	1.685	
Kijk- en luistergeld	471	469	37	- 432	-92,11%
Dotaties	250	250	277	27	10,80%
Andere ontvangsten	132	160	683	523	326,88%
Toegewezen ontvangsten	53,0	67,0	51	- 16	-23,88%
Totaal	16.479	16.703	16.970	267	1,60%

Interessant wordt om de relatieve aandelen van elke middelen categorie bij budgetcontrole te vergelijken met de relatieve aandelen in 2002. De vergelijking tussen de twee wordt in grafiek 1 weergegeven. In de grafiek werden de dankzij Lambermont verworven additionele (nieuwe) gewestbelastingen bij de reeds bestaande gewestbelastingen opgeteld. Uit grafiek 1 kan dan ook afgeleid worden dat de inkomsten waarvoor Vlaanderen autonoom bevoegd is (de gewestbelastingen) sterk winnen aan relatieve belangrijkheid terwijl de middelen die voortvloeien uit de bijzondere financieringswet gevoelig afnemen.

Grafiek 1 Aandelen van de verschillende middelen categorieën

In de navolgende tabel wordt een uitsplitsing van de ontvangsten per programma gegeven.

Tabel 15 Overzicht van de middelen per programma*in duizend euro*

Prog.		2001 initieel	2001 aangepast	2002 initieel	Absoluut verschil 02-01	% verschil 02-01
01.10	Vlaamse regering - algemene werkkingskosten	-	-	-	-	
10.10	COO-Diverse intradepartementale ontvangsten	253	253	276	23	9,16%
12.10	Algemeen buitenlandsbeleid	-	-	-	-	
20.10	AZF-Diverse intradepartementale ontvangsten	265	265	323	58	21,77%
24.10	Algemene Financiële Logistiek	8.513	20.650	38.423	17.773	86,07%
24.30	Waarborg	496	1.909	1.908	- 1	-0,04%
24.40	Rechtstreekse schuld	13.411	13.411	46.315	32.904	245,35%
24.50	Intendancediensten	248	248	250	2	0,85%
24.80	Indirecte schuld	16.874	16.874	29.731	12.857	76,19%
26.10	Gebouwen	768	768	868	100	12,95%
30.10	OND-Diverse intradepartementale ontvangsten	868	868	744	- 124	-14,25%
33.10	Hogescholenonderwijs	1.549	6.978	1.132	- 5.846	-83,78%
33.20	Universitair onderwijs	12.058	12.058	13.058	1.000	8,30%
34.10	Deeltijds kunstonderwijs	9.802	9.489	9.536	47	0,49%
34.30	BIS	645	645	1.144	499	77,50%
35.10	Studietoelagen en –financiering	50	50	50	0	0,85%
35.30	Leerlingenvervoer	553	553	-	- 553	-100,00%
35.40	Algemeen onderwijs en vorming	1.614	1.614	1.585	- 29	-1,78%
35.50	Aanwending van teruggevorderde wedden en weddetoelagen	41.316	48.604	34.495	- 14.109	-29,03%
39.20	Diverse ontvangsten	8.456	16.852	3.332	- 13.520	-80,23%
40.10	WVC-Diverse intradepartementale ontvangsten	1.031	1.031	1.034	3	0,27%
41.10	Algemeen Welzijnsbeleid	59	59	60	1	0,85%
42.20	Medisch-Sociaal beleid	97	97	100	3	3,44%
45.20	Volksontwikkeling en Bibliotheken	-	141	-	- 141	-100,00%
45.50	Algemeen Cultuurbeleid	37	37	21	- 16	-43,52%
50.10	EWBL-Diverse intradepartementale ontvangsten	436	503	429	- 74	-14,75%
51.10	Algemeen economisch beleid	26.725	30.332	18.128	- 12.204	-40,24%
51.40	Buitenlandse handel en exportbevordering	446	446	372	- 74	-16,63%

Prog.		2001 initieel	2001 aangepast	2002 initieel	Absoluut verschil 02-01	% verschil 02-01
51.50	Natuurlijke rijkdommen en energie	1.487	669	2.479	1.810	270,38%
51.90	Extern economisch beleid	-	-	3.040	3.040	
52.40	Werkgelegenheid	3.471	3.471	5.330	1.859	53,58%
53.20	Sociaal impulsfonds	-	-	-	-	
54.10	Landbouw, Tuinbouw en Plattelandsbeleid	327	1.552	26.037	24.485	1577,84%
60.10	LIN-Diverse intradepartementale ontvangsten	1.242	1.242	1.252	10	0,81%
61.30	Bos en Groen	694	694	1.246	552	79,51%
61.40	Landbeheer	2.300	2.300	2.548	248	10,76%
61.50	Waterbeheer	253	253	74	- 179	-70,73%
62.10	Ruimtelijke Ordening en Stedenbouw en grondbeleid	2.923	2.923	2.000	- 923	-31,57%
62.20	Monumenten en Landschappen	174	174	174	0	0,27%
62.40	Huisvesting	1.239	1.239	1.190	- 49	-3,99%
64.10	Waterwegen en binnenvaart	374	374	377	3	0,72%
64.20	Havens	-	-	-	-	
64.40	Algemeen Infrastructuur- en Scheepvaartbeleid	149	149	149	0	0,18%
64.50	Zeewezen	15.087	17.392	17.030	- 362	-2,08%
70.10	WIM-Diverse intradepartementale ontvangsten	461	461	490	29	6,27%
71.10	Algemeen Wetenschapsbeleid	-	260	87	- 173	-66,58%
82.10	Algemene ontvangsten uit eigen inning (gemeenschap)	470.512	468.630	-	- 468.630	-100,00%
82.20	Algemene ontvangsten van de federale overheid afkomstig, voor gemeenschapsaangelegenheden	8.252.648	8.372.021	9.160.612	788.591	9,42%
83.10	Algemene ontvangsten uit eigen inning (gewest)	105.977	111.143	147.237	36.094	32,48%
83.30	Algemene ontvangsten van de federale overheid afkomstig, voor gewestaangelegenheden	7.464.994	7.523.174	7.386.040	- 137.219	-1,82%
99.10	Interdepartementale bestaansmiddelen	7.871	9.854	10.289	435	4,42%
TOTAAL		16.478.752	16.702.711	16.970.995	268.199	1,61%

Uit deze tabel blijkt dat het gros van de middelen van de Vlaamse Gemeenschap zich bevindt op de programma's 82.20 en 83.30 (de overdrachten vanwege de federale overheid in het kader van de financieringswet, de zogenaamde samengevoegde en gedeelde belastingen).

Voor een toelichting per programma van de middelen wordt verwezen naar de toelichting per programma bij het middelendecreet. Hierna volgt een afzonderlijke toelichting per grote middelencategorie.

2. Samengevoegde en gedeelde belastingen

De Vlaamse begroting wordt in 2002 voor een groot percentage (77% in 2002) bepaald door de samengevoegde en gedeelde belastingen. Wanneer gekeken wordt naar voorgaande jaren, dan merkt men nochtans dat het relatieve aandeel van de samengevoegde en gedeelde belastingen in het totaal van de middelen is gedaald van 87% bij de begrotingscontrole 2001 tot 77% bij de begrotingsopmaak 2002. De reden hiervoor is te vinden in de inwerkingtreding van het Lambermontakkoord vanaf 1 januari 2002. Op de effecten van het Lambermontakkoord wordt verder ingegaan.

In de begroting 2002 worden de middelen die verkregen worden als samengevoegde en gedeelde belastingen samengesteld uit twee delen :

- Een voorlopige afrekening van vorige begrotingsjaar (2001), op basis van herraamde parameters 2001. Bij de begrotingscontrole zal dan verder rekening gehouden worden met de definitieve afrekening.
- De raming van de middelen 2002 op basis van realistische parameters. Een herraming van deze parameters zal gebeuren bij de begrotingscontrole 2002.

Hierna wordt een samenvattend overzicht gegeven van de samengevoegde en gedeelde belastingen sedert 1996. Daarna volgt een uitgebreide toelichting over de raming van de samengevoegde en gedeelde belastingen voor de begrotingsopmaak 2002.

Tabel 16 Samengevoegde en gedeelde belastingen (inclusief afrekeningen)

in miljoen euro

	1998 aangepast	1999 aangepast	2000 aangepast	2001 initieel	2001 aangepast	2002 initieel	% verschil
Gewest	5.109,1	5.562,7	5.780,9	6.182,5	6.259,3	4.412,1	-29,51%
PB	5.109,1	5.562,7	5.780,9	6.182,5	6.259,3	4.412,1	-29,51%
Gemeenschap	7.506,2	7.870,6	7.902,8	8.225,1	8.344,1	8.675,2	3,97%
PB	2.367,4	2.610,3	2.659,9	2.850,8	2.888,0	2.984,8	3,35%
BTW	5.138,8	5.260,3	5.242,9	5.374,3	5.456,1	5.690,4	4,29%
Totaal	12.615,3	13.433,4	13.683,7	14.407,6	14.603,4	13.087,3	-10,38%

2.1 Parameters

De samengevoegde en gedeelde belastingen werden geraamd, rekening houdend met de parameters zoals die in de bijzondere financieringswet zijn opgenomen.

Zoals in het verleden volgt de Vlaamse regering niet de middelenbepaling zoals die door de federale overheid wordt vooropgesteld. De Vlaamse regering raamt de middelen op basis van realistische (eigen) ramingen voor inflatie en reële BNI-groei. Hierna volgt een overzicht van de aangehouden parameters.

Tabel 17 Weerhouden parameters in de begroting 2002

	1999	2000	Budgetcontrole 2001	Vermoedelijk 2001	Initieel 2002
Reële BNI-groei	2,02%	3,10%	2,00%	1,80%	2,00%
Inflatie	1,12%	2,55%	1,50%	2,60%	1,80%
Verdeelsleutel leerlingen					
Vlaamse Gemeenschap	57,55%	57,08%	57,08%	56,97%	56,85%
Franse gemeenschap	42,45%	42,92%	42,92%	43,03%	43,15%

Reële BNI-groei :

Voor 2000 bedraagt de reële BNI-groei 3,1% volgens de gegevens zowel van het federaal Planbureau als van de Nationale Bank van België.

Voor 2001 wordt de reële groei voorlopig op 1,8% geraamd. Dit is iets lager dan bij de begrotingscontrole 2001, toen de economische groei nog geraamd werd op 2%. Deze lichte daling wordt ingegeven door de voorspellingen van verschillende conjunctuurinstituten in binnen- en buitenland die aangeven dat de groei stilaan vertraagt, sommigen wagen zich zelfs aan de uitspraak dat het vierde kwartaal een negatieve groei gerealiseerd zou worden. Ook de federale regering en het Planbureau houden ondertussen rekening met een groeivertraging.

Voor 2002 wordt een lichte heropleving verwacht van de economie. In het licht van verschillende recente gebeurtenissen is evenwel waakzaamheid geboden, alhoewel gelijkaardige gebeurtenissen (de Golfoorlog in Irak,...) slechts gedurende een zeer korte termijn een beperkt effect hebben gehad op de economische groei. Amerikaanse analisten verwachten dat de groei in 2002 al zal hernemen en houden er rekening mee dat de onderkoeling van de economie wel eens zou kunnen omslaan in een verhitte als gevolg van de aanzienlijke versoepeling van het monetaire beleid in de VSA.

Inflatie :

De inflatie over 2000 bedroeg 2,55%. Voor 2001 gaat het Planbureau uit van een inflatie van een vergelijkbare hoogte. De begroting 2002 houdt voor 2001 rekening met een inflatie van 2,6%. Hiermee volgt de Vlaamse begroting de voorspellingen die gelanceerd worden door het federale Planbureau. Voor 2002 wordt verwacht dat de inflatie na een eventuele korte opstoot net na de invoering van de Euro, terug zal dalen tot onder 2%, zoals de doelstelling van de Europese Centrale Bank oplegt. De in de begroting mee opgenomen inflatieraming ligt rond de voorspelling van het federaal Planbureau.

Verdeelsleutel leerlingen :

De verdeelsleutel voor 1999 lag nog vast. Vanaf 2000 wordt de verdeelsleutel echter bepaald op reële tellingen die gecontroleerd worden door het Rekenhof. De verdeelsleutel 2000, evenals de verdeelsleutel 2001, liggen ondertussen vast. Voor 2002 werd rekening gehouden met een lichte daling voor de Vlaamse gemeenschap voor wat betreft de leerlingensleutel. Deze daling is gebaseerd op voorlopige cijfers, die tegen de begrotingscontrole definitief gekend zouden moeten zijn.

De wijzigingen van de parameters voor het begrotingsjaar 2001 geven voor de Vlaamse Gemeenschap een positieve vermoedelijke afrekening 2001 in de begroting 2002. De definitieve afrekening zal echter pas gekend zijn tegen de begrotingscontrole 2002. De tabel hieronder geeft de voorlopige vermoedelijke afrekening weer van de middelen 2001 zoals ze in de begroting 2002 werden verwerkt.

Tabel 18 Vermoedelijke afrekening 2001*in miljoen euro*

Herraming parameters	Effect op de vermoedelijke afrekening 2001
Reële BNI-groei 2001 (van 2% naar 1,8%)	-17,6
Inflatie 2001 (van 1,5% naar 2,6%)	155,2
Verdeelsleutel leerlingen 2001 (van 57,08% naar 56,85%)	-10,6
Totale vermoedelijke afrekening	127

Het begrotingsjaar 2002 is, zoals reeds gezegd, een scharnierjaar. Vanaf 1 januari 2002 treedt immers het Lambermontakkoord in werking. Het loont dan ook zeker de moeite om de deelcomponenten in de berekening van samengevoegde en gedeelde belastingen (exclusief de vermoedelijke afrekening 2001) naderbij te bekijken. Tabel 19 geeft de deeltappen weer. Daarna volgt een woordje uitleg over de invloed van het Lambermontakkoord en de berekeningswijze van de verschillende deelcomponenten.

Tabel 19 Effect van Lambermont op de samengevoegde en gedeelde belastingen*in duizend euro*

Samengevoegde en gedeelde belastingen zonder Lambermont	
Gewest	6.416.323
Gemeenschap	8.484.339
Eerste totaal	14.900.662
Resultaat gewestaftrek	2.114.699
Subtotaal	12.785.878
Extra middelen voor extra gewestbevoegdheden	56.358
Subtotaal	12.842.236
Extra BTW-middelen gemeenschap	117.961
Totaal samengevoegde en gedeelde belastingen (excl. afrekening)	12.960.197

3. Lambermont

Zoals reeds aangehaald, heeft het Lambermontakkoord een effect op de samengevoegde en gedeelde belastingen. De inwerkingtreding van het Lambermontakkoord heeft echter nog meer effecten dan enkel de vermeerderingen en verminderingen in de samengevoegde en gedeelde belastingen. In dit stuk zal verder ingegaan worden op de verschillende deelfacetten van het Lambermontakkoord en de financiële weerslag van deze op het geheel van de middelen van de Vlaamse Gemeenschap. Tabel 20 geeft een samenvattend overzicht van de financiële implicaties van het Lambermontakkoord op de begroting 2002. Daarna volgt de uitleg over de verschillende componenten.

Tabel 20 Budgettaire effecten van Lambermont*in duizend euro*

Omschrijving maatregel	Artikel (vernieuwde) financieringswet	Budgettair effect
Gewestaftrek	Artikel 33bis	-2.114.699
Extra bevoegdheden	Artikel 33bis	56.358
Extra BTW-middelen	Artikel 38, §3	117.961
Dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld	Artikel 1, §1 en Artikel 47bis	456.509
Kijk- en luistergeld	Artikel 3	460.599
Additionele gewestbelastingen	Artikel 3	1.685.198
Totaal effect Lambermont		661.841

3.1. Additionele gewestbelastingen

Via Lambermont wordt artikel 3 in de bijzonder wet betreffende de financiering van Gewesten en Gemeenschappen gewijzigd zodat de Gewesten volledige bevoegdheid krijgen voor nieuwe gewestelijke belastingen zoals opgenomen in hetzelfde artikel. De wijziging houdt in dat een aantal gewestelijke belastingen worden toegevoegd bij de reeds vroeger opgenomen gewestelijke belastingen. Voor wat de nieuwe belastingen betreft, gaat het om het registratierecht (het nog niet overgedragen gedeelte), hypotheekrechten, schenkingsrechten, de verkeersbelasting op de autovoertuigen, de belasting op de inverkeersstelling en het eurovignet. De fiscale boetes die betrekking hebben op elk van deze belastingen worden mee overgeheveld naar de Gewesten. Voor de raming van deze (nieuwe) additionele gewestbelastingen werd gebruik gemaakt van de federale begrotingen en dito toelichtingen. De in de federale begroting opgenomen waarden voor elke van deze belastingen werden verdeeld volgens verschillende verdeelsleutels die gehaald werden bij dezelfde federale begroting, uit parlementaire stukken of uit andere federale stukken. Naar 2002 werden deze middelen dan geïndexeerd. De resultaten van de berekening van de additionele gewestbelastingen zijn opgenomen in tabel 21. Voorlopig kon geen andere raming gemaakt worden bij gebrek aan verdere gegevens.

Tabel 21 De additionele gewestbelastingen*in duizend euro*

	Raming nieuwe Gewestbelastingen 2002
Hypotheekrechten	130.704
Schenkingsrechten	31.820
Verkeersbelasting	683.523
Belasting op inverkeersstelling	143.063
Eurovignet	55.638
Boetes	2.022
Registratierechten	638.429
Totaal	1.685.197,9

3.2. Gewestaftrek

Ten aanzien van deze aangroei van gewestelijke belastingen, werd in het Lambermontakkoord ook een aftrek voorzien van de middelen die werden toegewezen aan de verschillende Gewesten (dit zijn uitsluitend PB-middelen). Artikel 33bis van de bijzondere financieringswet bepaalt immers dat het gemiddelde van de realisaties

1999 tot en met 2001 voor wat betreft de additionele gewestbelastingen, uitgedrukt in prijzen 2002, in aftrek genomen moet worden van de aan het Gewest toegewezen middelen vanuit de personenbelasting. Daarenboven worden ook de gemiddelde netto-opbrengsten van het kijk- en luistergeld van de periode 1999-2001, uitgedrukt in prijzen 2002, in mindering gebracht van de gewestmiddelen. Het is mede deze aftrek die maakt dat de samengevoegde en gedeelde belastingen lager uitvallen dan voorgaande jaren.

Ook voor deze aftrek, is de Vlaamse Gemeenschap aangewezen op de federale overheid. De vaststelling van de verschillende definitieve kredieten wordt behandeld in verschillende gemengde werkgroepen waarin zowel de gewesten alsook de federale overheid actief zijn. Zoals gesteld werd op basis van de federale begroting en op basis van parlementaire stukken, reeds een eerste inschatting gemaakt. Deze ramingen zullen echter nog bijgesteld moeten worden naarmate meer gegevens beschikbaar zullen zijn. De Vlaamse regering hoopt al iets meer zicht op de verschillende belastingen te hebben tegen de begrotingscontrole 2002.

3.3. *Kijk – en luistergeld*

Tevens wordt het kijk- en luistergeld door Lambermont omgevormd tot een gewestbelasting. Zoals reeds gezegd, wordt deze belasting ten belope van haar netto-opbrengsten in mindering gebracht van de gewestmiddelen die toegewezen worden via de bijzondere financieringswet. In tabel 14 is dit effect terug te vinden bij de inschrijving van een krediet voor kijk- en luistergeld. In de tabel van het middelendecreet is echter onder de hoofding kijk- en luistergeld een veel lager bedrag opgenomen. De reden hiervoor is terug te vinden in de afschaffing van het kijk- en luistergeld vanaf het begrotingsjaar 2002 die de Vlaamse regering als één van haar beleidsopties heeft doorgevoerd. Toch wordt een klein bedrag voorzien voor de late betalingen 2001 die pas in 2002 effectief geïnd zullen worden.

3.4. *Dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld*

Ter compensatie van het wegvallen van het kijk- en luistergeld bij de Gemeenschappen, werd aan de Gemeenschappen wel een dotatie ter compensatie voor het wegvallen van het kijk- en luistergeld toegekend (artikel 47 bis uit de bijzondere financieringswet). Voor de Vlaamse Gemeenschap wordt deze op 456.509.000 euro geraamd. In globa maakt dit dat de gehele operatie voor het kijk- en luistergeld weinig nadelige gevolgen heeft voor de Vlaamse Gemeenschap in het geheel.

3.5. *Nieuwe bevoegdheden*

Naast de reeds beschreven wijzigingen, worden ook bijkomende middelen toegekend aan het Gewest voor enkele nieuwe bevoegdheden die naar de Gewesten worden overgeheveld. Het betreft hier de bevoegdheden van landbouw en zeevisserij, gemeenten en provincies, buitenlandse handel en een gedeelte van het wetenschappelijk onderzoek. De extra middelen die voor deze bevoegdheden worden overgedragen, zijn opgesomd in artikel 35, 4° tot en met 7° van de bijzondere financieringswet. In totaal betreft het hier een extra van 56.358 duizend euro. Deze middelen worden mee verrekend in de middelen die worden toegewezen aan de Gewesten via de bijzondere financieringswet. Artikel 75 van de financieringswet bepaalt evenwel dat de middelen vanuit de federale overheid pas doorgestort zullen worden in die mate dat de gewesten ook de effectieve uitgaven op zich genomen hebben. Voor de overname van de bevoegdheden zijn ondertussen enkele werkgroepen opgestart waar in overleg met de andere gewesten en de federale overheid de overname praktisch uitgewerkt wordt.

3.6. *Extra BTW-middelen*

Artikel 38, §3 wijst aan de Gemeenschappen nog extra middelen toe vanuit de belastingen op de toegevoegde waarde. Deze middelen zijn exhaustief in de bijzondere wet ter financiering van Gewesten en Gemeenschappen opgenomen. De toegewezen middelen worden verdeeld in twee delen. Het eerste deel (dat in 2002 35% bedraagt van het in totaal toegewezen gedeelte) wordt verdeeld over de twee Gemeenschappen a rato van de verdeelsleutel van de personenbelasting. Het tweede gedeelte (de resterende 65% in 2002) wordt verdeeld middels de verdeelsleutel van de leerlingen. Het eerste en tweede gedeelte veranderen van relatieve omvang gedurende de volgende jaren op die wijze dat in 2012 de verdeling van de extra BTW-middelen volledig gebeurd op basis van de verdeelsleutel van de leerlingen. Het basisbedrag wordt jaarlijks geïndexeerd en vanaf 2007 ook jaarlijks aangepast aan de economische groei, zij het wel slechts a rato van 91%.

4. De gewestelijke belastingen

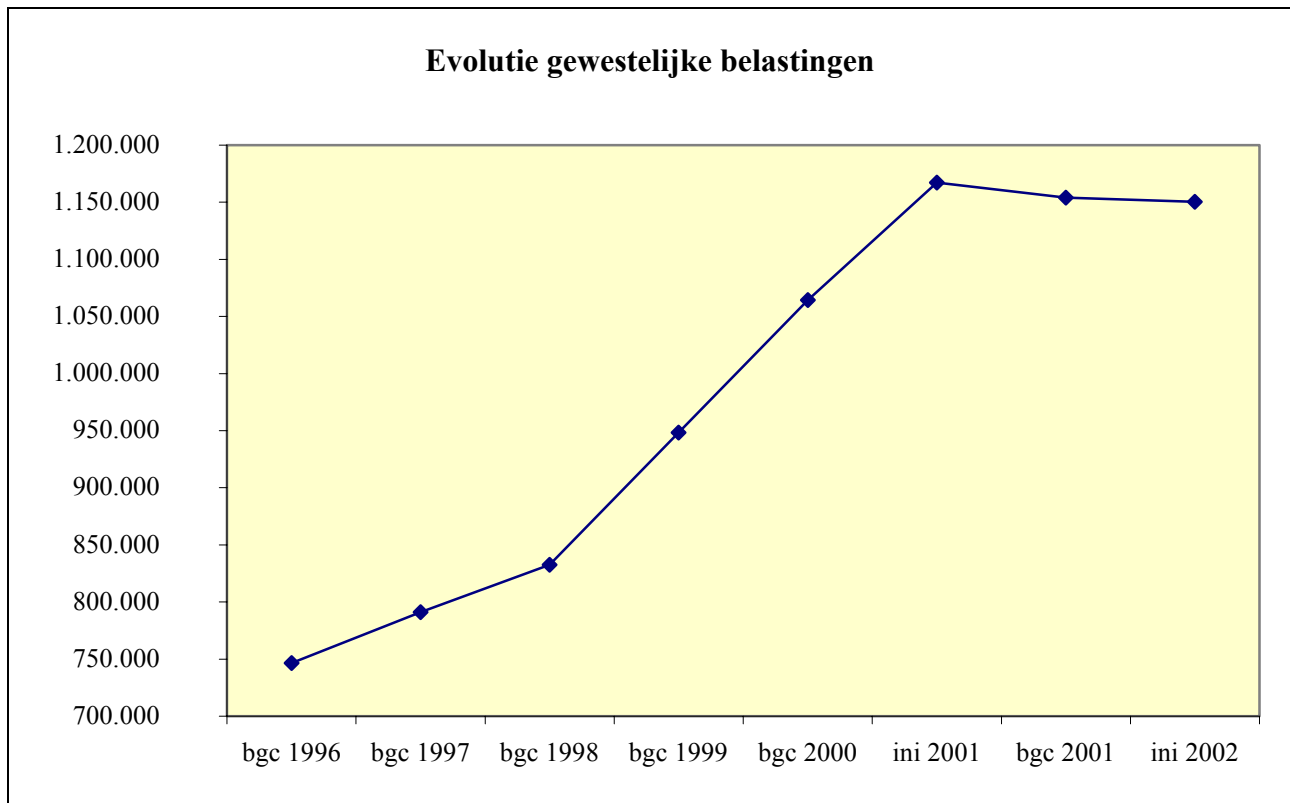
De gewestelijke belastingen hebben de laatste jaren een vrij snelle groei gekend. De groei werd in belangrijke mate gevoed door de successierechten, de onroerende voorheffing en de registratierechten. Rekening houdende met een begrote minderontvangst bij de registratierechten van 2 miljard BEF (of 49.578.705 EUR) en het op nul brengen van de openingsbelasting als voorafspiegeling van het fiscaal plan, worden in 2002 de gewestelijke belastingen quasi op het niveau van 2001 begroot.

Bijgevoegde tabel geeft een overzicht van de gewestelijke belastingen zoals ze begroot werden in de periode 1996-2002. Om een historische vergelijking mogelijk te maken werden de additionele gewestbelastingen, waarop de Vlaamse Gemeenschap kan rekenen sinds het Lambermontakkoord, nog eens afzonderlijk in de kolom 2002 initieel opgenomen.

Tabel 22 De gewestelijke belastingen 1996-2002

	<i>in duizend euro</i>			
	bgc 1996	bgc 1997	bgc 1998	bgc 1999
Spelen en weddenschappen	23.542	23.463	23.837	22.310
Aut. Ontspanningstoestellen	26.879	24.194	27.516	34.098
Openingsbelasting	8.411	8.647	8.785	7.933
Successierecht	329.460	343.804	366.882	436.293
Onroerende voorheffing	93.756	94.076	95.580	96.919
Registratierecht	264.403	296.481	309.867	347.051
Nalatigheidsintresten				3.718
Residu kijk- en luistergeld				
Additionele Gewestbelastingen				
Totaal	746.452	790.664	832.469	948.322
	bgc 2000	ini 2001	bgc 2001	ini 2002
Spelen en weddenschappen	21.378	20.377	17.578	17.578
Aut. Ontspanningstoestellen	38.887	40.779	45.184	45.184
Openingsbelasting	9.117	9.118	7.930	-
Successierecht	488.003	538.640	528.992	558.533
Onroerende voorheffing	96.919	105.977	111.143	110.053
Registratierecht	406.265	443.546	434.260	409.432
Nalatigheidsintresten	3.718	8.847	8.847	9.682
Residu kijk- en luistergeld				37.184
Additionele gewestbelastingen				1.685.198
Totaal	1.064.287	1.167.284	1.153.935	2.872.844

De evolutie van de gewestelijke belastingen wordt grafisch weergegeven in grafiek 2. In deze grafiek werd geen rekening gehouden met de vanaf 2002 nieuwe additionele gewestbelastingen.

Grafiek 2 Evolutie van de gewestelijke belastingen

4.1. *Spelen en weddenschappen*

Voorzichtigheidshalve wordt hier uitgegaan van het bedrag 2001. Dit geeft een cijfer van 17.578 duizend euro.

4.2. *Automatische ontspanningstoestellen*

Het te verwachten bedrag voor de belasting op automatische ontspanningstoestellen is gebaseerd op de raming 2001. Dit geeft een bedrag van 45.184 duizend euro.

4.3. *Openingsbelasting*

Voorzichtigheidshalve wordt verondersteld dat het decreetsvoorstel in plenaire zitting van het Vlaams Parlement wordt goedgekeurd, zodat de – zonder wetswijziging - geraamde ontvangst ad ca. 7.685.000 euro op 0 euro valt.

4.4. *Successierechten*

Voor de raming van de successierechten werd gebruik gemaakt van de hierna volgende modellering. Hierbij wordt uitgegaan van het gegeven, dat bijna alle successierechten, die doorgestort worden in het jaar, betrekking hebben op overlijdens van het vorige jaar (6 maanden aangifteperiode; 5 maanden betalingsperiode + 1 maand doorstortingsperiode).

Gebruikte parameters (in euro):

- Raming 2001 = 528.992.000
- Wijziging aantal overlijdens 2001 t.o.v. 2000 = $(60.419/59.947) = 1,00787$

(Gelet op de lange termijnen voor aangifte en betaling van de erfenisrechten, mag verondersteld worden dat het aantal overlijdens in jaar j-1 bepalend is voor het aantal successierecht-inningen in jaar j).

- Stijging van het aangegeven vermogen = 1,0476

De ontvangst voor 2002 wordt geraamd op 558.533 duizend euro.

4.5. Onroerende voorheffing

Gebruikte parameters:

Het begroot cijfer 2002 wordt als volgt bepaald:

- 95 % van de inkohieringen 2002 (95 % van de inkohieringen 2002 wordt verwacht binnen te komen in 2002) en
- 5 % van de inkohieringen 2001 (waarvan de inningen nog gebeuren in 2002).

Voor de inkohieringen 2002 wordt uitgegaan van de inkohieringen voor het aanslagjaar 2000 (101.933.000 + 1.784.000 navorderingen) vermeerderd met de ingeschatte verhoging van het totaal K.I. (geraamd op basis van de aangroei van nieuwe woningen tussen 1/1/2000 en 1/1/2002, vermenigvuldigd met het gemiddeld tarief, hetzij 2.609.000 en 2.495.000) en dit totaal vermenigvuldigd met de vooropgestelde (tarief)index van 1,5 %. Voor de aangroei van het aantal nieuwe woningen wordt uitgegaan van het aantal afgeleverde bouwvergunningen in 1998 en 1999.

Voor de inkohieringen 2001 wordt het geraamd bedrag van de inningen 2001 (= 111.130.000) genomen, min de inningen aanslagjaar 2000 in 2001 (= 13.782.000) gedeeld door 0,95 (vermits aangenomen wordt dat 95 % van de inkohieringen 2001 in 2001 worden geïnd).

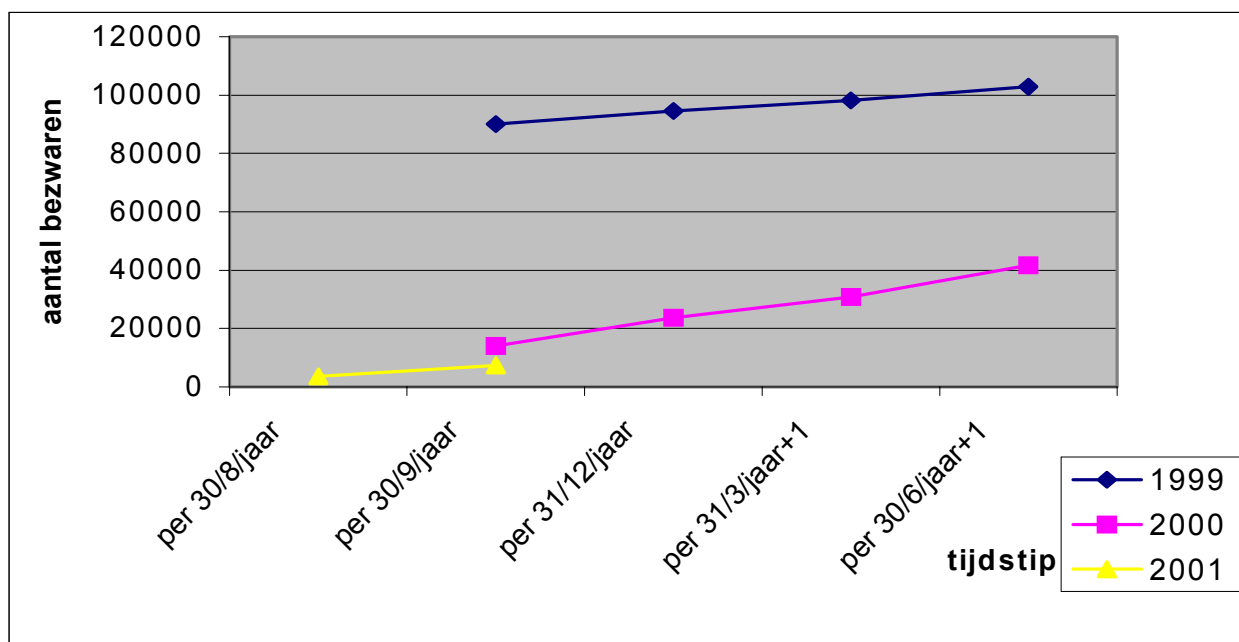
Dit geeft een totaal bedrag van 110.053.000 euro.

De lichte daling in de ontvangsten is dus te wijten aan het (verdwenen) éénmalig effect van de versnelling (geraamd op 8.658.000), dat evenwel in belangrijke mate wordt opgevangen door de natuurlijke groei van de OV-belastingsbasis (en de indexkoppeling). Na een wijziging van de wetgeving inzake OV heeft het Vlaamse Gewest de inning van de OV zelf georganiseerd vanaf 1999. Na een moeilijke inrijperiode die gekenmerkt was door een groot aantal bezwaren werd zwaar de nadruk gelegd op procesverbetering waarbij de koppeling van de straten de eerste prioriteit vormde. Dit leidde reeds in 2000 tot een beduidend minder aantal bezwaren dat echter nog te hoog lag in verhouding tot het federale niveau (25.000 per jaar). De echte terugval tot een meer dan aanvaardbaar niveau werd echter in 2001 gerealiseerd. De bezwaarperiode voor de verstuurde aanslagen is nog niet voorbij maar de evolutie van de ontvangen bezwaren is immers dermate dat mag worden geschat dat het totaal aantal substantieel lager dan het federale niveau zal liggen.

Tabel 23

Evolutie bezwaren OV			
	1999	2000	2001
Per 30/8/jaar			3.634
Per 30/9/jaar	90.017	14.051	7.411
Per 31/12/jaar	94.542	23.659	
Per 31/3/jaar+1	98.174	30.787	
Per 30/6/jaar+1	102.809	41.645	

Grafiek 3

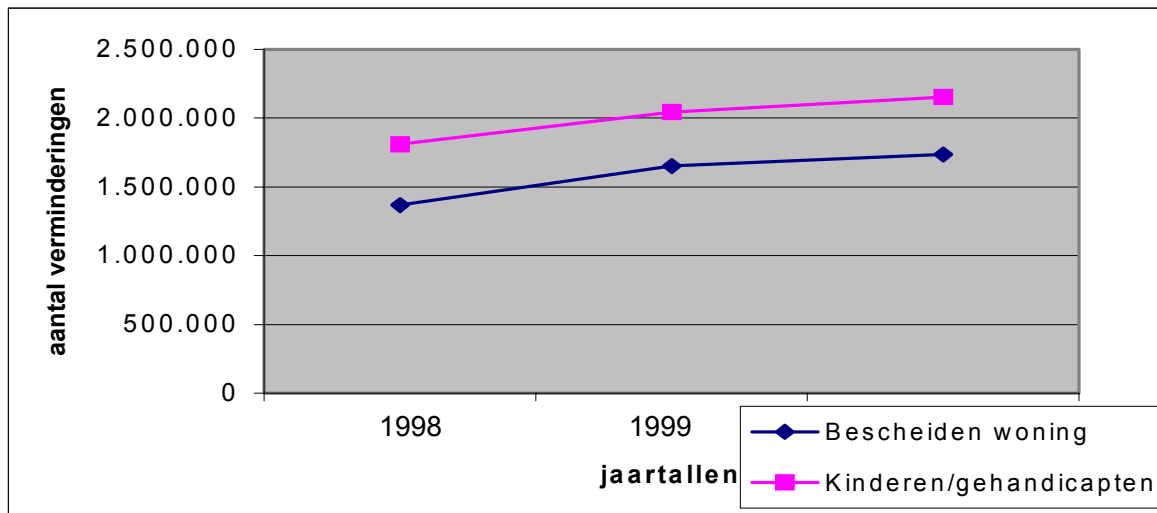

Eén der hoofddoelstellingen van de eigen inning was de automatische toekenning van de verminderings. Op basis van een vergelijking van de naakte cijfers van de aanslagjaren die reeds volledig zelf werden geïnd zijnde 1999 en 2000 met deze van het laatste aanslagjaar dat het federale niveau inde zijnde 1998 blijkt dat dank zij deze automatische toekenning meer dan 150.000 belastingplichtigen een vermindering wegens bescheiden woning kregen terwijl zij het vroeger door onwetendheid niet verkregen. Aldus draagt de onroerende voorheffing bij tot een meer eerlijke verdeling van de fiscale draagkracht.

Tabel 24 Vergelijking verminderings OV 1998-2000

Jaar	Bescheiden woning	Kinderen/gehandicapten
1998	1.366.905	1.810.809
1999	1.651.830	2.044.467
2000	1.734.351	2.152.813

Grafiek 4

Een ander probleem dat opdook tijdens de inrijperiode was het te traag inkohieringsritme waardoor er heel wat klachten van gemeenten en provincies werden ontvangen. Ook hieraan werd geremedieerd via decretale weg : door een voorschottensysteem dat ieder jaar op gang komt vanaf juli worden de ontvangsten voor gemeenten en provincies uit de onroerende voorheffing onafhankelijk gemaakt van het inkohieringsritme.

4.6. Registratierechten

Overdrachten ten bezwarende titel van onroerende goederen

Voor het afgesloten Lambermontakkoord werden reeds de registratierechten op de overdrachten ten bezwarende titel van onroerende goederen onder de Gewesten verdeeld ten belope van ongeveer 40% van de federale opbrengsten. Rekening houdend met de stijgende prijzen van het vastgoed (geraamd op +/- 4%) wordt zo voor 2002 dit stuk van de registratierechten op 459.011 duizend euro geraamd.

Door de inwerkingtreding van het Lambermontakkoord neemt dit aandeel toe met bijna 60%. Dit bijkomende aandeel geeft ons op basis van de federale begroting 2001 een krediet van 638.429 duizend euro.

Over het geheel van de registratierechten betekent dit dat het totaal krediet van de registratierechten evolueert naar 1.097.440 duizend euro. Dit bedrag is in de middelenbegroting evenwel te vinden in de twee hierboven vernoemde afzonderlijke delen.

De Vlaamse regering lanceert met haar fiscaal plan een aanzienlijke lastenverlaging. Niet alleen wordt het kijk- en luistergeld afgeschaft, eveneens worden de tarieven voor de registratierechten verlaagd. Het tarief voor de registratierechten (groot beschrijf) wordt verlaagd van 12,5% naar 10%. De registratierechten voor woningen met bescheiden kadastraal inkomen (klein beschrijf) worden eveneens verlaagd, zij het van 6% naar 5%. In Vlaanderen valt ongeveer 86% van de overdrachten onder het groot beschrijf, ongeveer 10% is te rekenen onder het klein beschrijf.

Schenkingsrechten

Voor de raming van de schenkingsrechten (die overkomen bij de inwerkingtreding van het Lambermontakkoord) werd vertrokken van de federale cijfers voor de ontvangsten 2001 zoals ze werden opgenomen in de federale begroting. Deze ontvangsten werden over de drie Gewesten voor 2001 geraamd op 52.037.808 euro. Voor de verdeling van deze schenkingsrechten, werd op basis van het lokalisatieprincipe het gedeelte van het Vlaamse Gewest geraamd op ongeveer 60%. Rekening houdend met de stijging van de waarde van het aangegeven vermogen wordt de ontvangst geraamd op 31.820 duizend euro.

Recht van hypotheekvestiging op onroerende goederen

Voor de raming van de hypotheekrechten (die overkomen bij de inwerkingtreding van het Lambermontakkoord) werd vertrokken van de federale cijfers voor de ontvangsten 2001 zoals ze werden opgenomen in de federale begroting. Deze ontvangsten werden over de drie Gewesten voor 2001 geraamd op 213.748.670 euro. Voor de verdeling van deze hypotheekrechten, werd op basis van het lokalisatieprincipe het gedeelte van het Vlaamse gewest geraamd op ongeveer 60%. Rekening houdend met de stijging van het algemeen prijspeil wordt de ontvangst geraamd op 130.704 duizend euro.

4.7. Verkeersbelasting

Voor de verkeersbelasting werd eveneens vertrokken van de bedragen opgenomen in de federale begroting. Deze inkomsten werden verdeeld over de Gewesten volgens de verdeelsleutel die als antwoord werd gegeven op een parlementaire vraag die aan de federale regering werd gesteld in 1997. Deze verdeelsleutel stelt dat het Vlaamse gewest 63% van het totale Belgische wagenpark vertegenwoordigt. Nadat deze verdeelsleutel op de federale ontvangsten werd toegepast, werden de inkomsten aangepast aan de toename van het algemeen prijspeil. Met deze redenering wordt 683.523 duizend euro ingeschreven in de begroting 2002.

4.8. Belasting op de inverkeerstelling

Voor de belasting op de inverkeerstelling werd ook vertrokken van de bedragen opgenomen in de federale begroting. Deze inkomsten werden verdeeld over de Gewesten volgens dezelfde verdeelsleutel als deze die bij de verkeersbelasting gehanteerd werd. Deze verdeelsleutel stelt dat het Vlaamse Gewest 63% van het totale Belgische wagenpark vertegenwoordigt. Nadat deze verdeelsleutel op de federale ontvangsten werd toegepast, werden de inkomsten aangepast aan de toename van het algemeen prijspeil. Met deze redenering wordt 143.063 duizend euro ingeschreven in de begroting 2002.

4.9. Eurovignet

Voor het eurovignet werd opnieuw vertrokken van de bedragen opgenomen in de federale begroting. Deze inkomsten werden verdeeld over de Gewesten volgens dezelfde verdeelsleutel als deze die bij de verkeersbelasting gehanteerd werd. Nadat deze verdeelsleutel op de federale ontvangsten werd toegepast, werden de inkomsten aangepast aan de toename van het algemeen prijspeil. Met deze redenering wordt 55.638 duizend euro ingeschreven in de begroting 2002.

4.10. Kijk- en luistergeld

Ingevolge artikel 4, § 1 van de Bijzondere Financieringswet van 16 januari 1989, gewijzigd bij wet van 13 juli 2001 zij de Gewesten met ingang van 1 januari 2002 bevoegd om de aanslagvoet, de heffingsgrondslag en de vrijstellingen van het kijk- en luistergeld te wijzigen. De Vlaamse regering zal vanaf het begrotingsjaar 2002 het tarief van het kijk-en luistergeld op 0 brengen.

Toch wordt in de middelenbegroting 2002 een kleine ontvangst (37.184 duizend euro) ingeschreven. Deze ontvangst is het resultaat van betalingen van belastingschulden na vervaldatum, ontvangsten ingevolge gedwongen invordering en ontvangsten na faillissement en gedwongen invordering.

4.11. Nalatigheidsintresten

De raming voor 2002 wordt op het niveau van de ontvangsten 2000 gebracht.

5. Leegstandheffing

De stijging van het aantal aanslagen zorgt voor een stuk van de stijging in 2002. Voorts wordt vastgesteld dat de bestanden betreffende de leegstanden stilaan in een definitieve vorm geraken. Hieruit kunnen dan betere gegevens voor de inning van de belasting gehaald worden waardoor de inningen beter en vlotter kunnen verlopen. Het valt dan ook te verwachten dat een aanzienlijke stijging op deze wijze veroorzaakt wordt.

HOOFDSTUK VI

DE UITGAVENBEGROTING 2002

1. Algemeen overzicht

Hierna wordt een overzicht gegeven van de uitgaven zoals die door de Vlaamse regering werden vastgelegd in de begroting 2002.

Tabel 25 Uitgaven verdeeld per kredietsoort

	2000 aangepast	2001 initieel	2001 aangepast	2002 initieel	<i>in miljoen euro</i>	
					Absoluut verschil	% verschil
Niet-gesplitste kredieten (NGK)	14.284	15.104	15.042	15.448	403,6	2,68%
Gesplitste vastleggingskredieten (GVK)	1.078	1.292	1.296	1.441	144,5	11,15%
Gesplitste ordonnanceringskredieten (GOK)	1.026	1.182	1.180	1.385	205,0	17,38%
Variabele kredieten (VRK)	42	57	67	53	- 14,2	-21,19%
Vastleggingsmachtigingen (MAC)	1.834	1.884	1.921	1.681	- 240,2	-12,50%

Bijkredieten voorgaande jaren werden bij de niet-gesplitste kredieten opgeteld.

In de initiële begroting 2002 nemen de meeste krediettotalen per kredietsoort toe ten opzichte van de begrotingscontrole 2001. Enkel de variabele kredieten en de vastleggingsmachtigingen kennen een daling. De toename van de niet-gesplitste kredieten is voor een gedeelte te wijten aan het feit dat tijdens de begrotingscontrole een groot aantal saldi bij openbare instellingen afgeroomd werden. Daardoor werd het krediet in de aangepaste begroting 2001 eenmalig verlaagd. Voorts is de stijging van de niet-gesplitste en gesplitste kredieten te verklaren door de stijging in de kosten (het betreft hier de indexatie van bepaalde categorieën uitgaven) en door (gedeeltelijk) nieuwe initiatieven of verdere uitvoering en op kruissnelheid komen van vroeger genomen beleidsbeslissingen van de vorige en deze regering. Inzake de ordonnanceringskredieten, kan gesteld worden dat er een heel kleine inloopoperatie bezig is ten opzichte van de gesplitste vastleggingskredieten. In 2001 was de verhouding tussen GOK en GVK een verhouding van 91%, waar deze verhouding in 2002 oploopt tot 96%.

2. Beleids- en betalingskredieten

2.1 *Beleidskredieten*

Wanneer een beleidsruimte van een regering bekeken wordt, volstaat het geenszins om per kredietsoort een mogelijke evolutie weer te geven. Niet alle basisallocaties kan men immers aanschouwen als “beleidskredieten”. Bij de bepaling van een beleidsruimte, is het aangewezen om beleidskredieten centraal te stellen. Beleidskredieten worden als volgt gedefinieerd:

“Het beleidskrediet in het begrotingsjaar X is het volume aan mogelijkheden, voortkomende uit de ontvangsten (inclusief leningen) van dat begrotingsjaar, waarover de Vlaamse regering beschikt om verbintenissen aan te gaan of te laten aangaan, die in het lopende jaar of in een volgend jaar ten laste vallen van de Vlaamse Gemeenschap.”.

De bovenstaande definitie drukt uit dat het hier kredieten betreft waarmee de overheid zich kan engageren om een bepaald beleid te voeren en financieel te waarderen. Het wekt dus duidelijk dat hier niet direct betalingsverplichtingen bedoeld worden, dan wel het engagement om ooit een betaling te verrichten. Voorts wordt steeds vertrokken van één begrotingsjaar. Dit wil zeggen dat rekening gehouden wordt met de ontvangsten en de engagementen van het betrokken begrotingsjaar. Overgedragen kredieten en saldi worden dus niet mee opgenomen in de berekening van de beleidskredieten.

Naast de inhoudelijke definitie, is een technische sommatie van de kredieten nodig die onder de term beleidskrediet vallen teneinde een concrete berekening te kunnen maken van de beleidskredieten. Bij beleidskredieten wordt vertrokken vanuit de niet-gesplitste kredieten, de gesplitste vastleggingskredieten en de vastleggingsmachtigingen zoals opgenomen in de begroting. Deze kredieten geven de basismogelijkheden weer om verbintenissen aan te gaan of aan te laten gaan.

De niet-gesplitste kredieten dienen echter uitgezuiverd te worden van de zogeheten vereffeningskredieten. Dit zijn deze kredieten die als betalingskrediet voor een bepaalde vastleggingsmachtiging in de begroting worden ingeschreven. Het zijn de vastleggingsmachtigingen die de ruimte voor verbintenissen van de Vlaamse regering bepalen, niet de betalingen van deze machtigingen.

Tabel 26 Vereffeningskredieten in de begroting 2002

<i>in duizend euro</i>						
PR	BA	Libellé	2001 aangepast	2002 initieel	Absoluut verschil	% verschil
11.1	6101		-	992	992	100,0%
35.4	6101	Gemeenschapsonderwijs-grote infrastructuur	15.295	16.771	1.476	9,65%
35.4	6102	DIGO	80.104	89.800	9.696	12,10%
35.4	6104	IVAH	7.685	8.161	476	6,19%
35.4	6105	DIGO-hoger onderwijs	11.111	23.145	12.034	108,31%
35.4	6106	Gemeenschapsonderwijs-kleine infrastructuur	8.510	10.402	1.892	22,23%
40.2	6101	VIPA	98.015	145.405	47.390	48,35%
41.4	6101	Kind en Gezin	1.175	-	- 1.175	-100,00%
41.5	6104	VFSIPH	11.512	11.246	- 266	-2,31%
45.5	6102	Culturele infrastructuur	19.254	16.113	- 3.141	-16,31%
49.1	6101	BLOSO	3.359	4.264	905	26,94%
49.2	6102	Toerisme Vlaanderen	9.584	15.735	6.151	31,04%
51.1	4107	Cofinanciering Europese steunprogramma's	248	3.223	2.975	1.199,60%
51.1	4108	Film in Vlaanderen	3.594	8.407	4.813	133,92%
51.2	4141	Fonds voor flankerend economisch beleid	-	218.324	218.324	100,0%
51.2	6101	FEERR-MGO	156.837	-	- 156.837	-100,00%
51.2	6102	FEERR-KO	94.115	-	- 94.115	-100,00%
51.9	6101	Fonds Vlaanderen-Azië	-	-	-	
52.4	4103	Herplaatsingsfonds	496	589	93	18,75%
53.1	6301	Geprefinancierde trekkingsrechten	136.837	145.000	8.163	5,97%
54.1	6101	VLIF	19.551	32.000	12.449	63,67%
54.1	6102	Instrument Vlaamse Visserij- en Aquicultuur	3.587	3.000	- 587	-16,36%
61.1	6103	Dotatie aan MINA	326.188	161.134	- 165.054	-50,60%

PR	BA	Libellé	2001 aangepast	2002 initieel	Absoluut verschil	% verschil
62.4	4110	UP huisvesting	33.991	38.421	4.430	13,03%
62.6	6111	Grond- en woonbeleid Vlaams-Brabant	-	-	-	
69.9	6103	Dotatie aan DAB Vlaams infrastructuurfonds	568.943	543.475	- 25.468	-4,48%
69.9	6105	Dotatie aan VIF m.b.t. overgenomen verbintenissen	24.789	24.789	-	0,00%
71.3	4101	IWT	87.105	85.680	- 1.425	-1,64%
71.3	4102	Technologische innovatie	9.026	23.958	14.932	165,43%
72.1	4105	Film in Vlaanderen	5.731	-	- 5.731	-100,00%
Totaal			1.736.642	1.630.034	- 106.608	-6,14%

Naast de vereffeningskredieten, dienen de niet-gesplitste kredieten tevens uitgezuiverd te worden voor intrestbetalingen en aflossingen van leningen. Intrestbetalingen en aflossingen bieden aan de Vlaamse regering immers niet de mogelijkheid om verbintenissen aan te gaan of aan te laten gaan. Gevolg hiervan is dat de intrestbetalingen en de aflossingen niet thuis horen bij de beleidskredieten. Tabel 27 geeft voor het begrotingsjaar 2002 de intresten weer. Tabel 28 weerspiegelt de aflossingen in de begroting 2002.

Tabel 27 Intresten

in duizend euro

Programma	Basisallocatie	Aangepast 2001	Initieel 2002	Absoluut verschil	% verschil
24.1	2101	288	333	45	15,63%
24.1	2102	15	15	-	0,00%
24.1	2103	62	18	- 44	-70,97%
24.4	2101	137.435	118.908	- 18.527	-13,48%
24.4	2102	124	600	476	383,87%
24.4	2103	9.787	9.855	68	0,69%
24.4	2104	922	345	- 577	-62,58%
24.4	2105	8.106	6.769	- 1.337	-16,49%
24.4	2106	25.258	21.780	- 3.478	-13,77%
24.4	2107	-	-	-	
24.8	3101	300	220	- 80	-26,67%
24.8	3102	82	47	- 35	-42,68%
24.8	3105	-	-	-	
24.8	4003	2.377	2.231	- 146	-6,14%
24.8	4101	3.537	3.182	- 355	-10,04%
24.8	4102	6.381	5.770	- 611	-9,58%
24.8	4103	149	119	- 30	-20,13%
24.8	4104	873	921	48	5,50%

Programma	Basisallocatie	Aangepast 2001	Initieel 2002	Absoluut verschil	% verschil
24.8	4306	27.115	24.305	- 2.810	-10,36%
35.1	3303	119	119	-	0,00%
35.4	4103	1.001	938	- 63	-6,29%
41.1	4104	6.626	-	- 6.626	-100,00%
45.5	5208	74	74	-	0,00%
45.5	5209	37	32	- 5	-13,51%
45.5	5211	444	443	- 1	-0,23%
45.5	5212	523	523	-	0,00%
53.1	2102	793	900	107	13,49%
63.2	3103	-	-	-	
64.2	3501	50	50	-	0,00%
64.5	1202	5	5	-	0,00%
Totaal		232.483	198.502	- 33.981	-14,62%

Tabel 28 Aflossingen

in duizend euro

Programma	Basisallocatie	Aangepast 2001	Initieel 2002	Absoluut verschil	% verschil
24.4	9101	64.988	53.639	- 11.349	-17,46%
24.4	9105	28.039	28.017	- 22	-0,08%
24.8	5101	1.579	1.672	93	5,88%
24.8	5102	498	308	- 190	-38,19%
24.8	5105	53.000	53.000	0	0,00%
24.8	6101	6.210	6.618	408	6,57%
24.8	6102	7.962	8.131	169	2,12%
24.8	6103	560	518	- 42	-7,54%
24.8	6104	1.242	1.302	60	4,84%
24.8	6306	47.843	48.560	717	1,50%
24.8	9101	-	-	-	
63.2	8101	330	326	- 4	-1,12%
Totaal		212.251	202.091	- 10.160	-4,79%

Voorts moet de sommatie van de niet-gesplitste kredieten, gesplitste vastleggingskredieten en vastleggingsmachtigingen nog uitgezuiverd worden voor de reserveringen. Reserveringen kan men immers niet beschouwen als mogelijkheden aan de Vlaamse regering om verbintenissen aan te gaan. Men moet reserveringen aannemen als het onttrekken van beleidskredieten om toekomstige uitgaven te financieren. Tabel 29 geeft voor begrotingsjaar 2002 de reserveringen weer die onttrokken worden aan de beleidskredieten.

Tabel 29 Reserveringen*in duizend euro*

Omschrijving	Begroting 2002
Reservering pensioenfondsen	5.355
Reservering Zorgfondsen	89.241
Totaal	94.596

Naast de reeds vernoemde kredieten, beschikt de Vlaamse regering ook over machtigingen om verbintenissen aan te gaan onder de vorm van variabele kredieten. Dit zijn kredieten die ingeschreven worden, maar pas uitgegeven kunnen worden naarmate ze gedekt worden door toegewezen ontvangsten. De toegewezen ontvangsten kunnen evenwel van jaar tot jaar overgedragen worden, zodat men ook de saldi van voorgaande jaren mee kan uitgeven. Uit de definitie van beleidskredieten zoals hierboven opgenomen, moet gesteld worden dat enkel uitgaven mogen opgenomen worden in zoverre dat ze gedekt worden door ontvangsten van hetzelfde begrotingsjaar. Om te vermijden dat de saldi mee verrekend worden in de berekening van de variabele beleidskredieten wordt het totaal aan toegewezen ontvangsten opgenomen. Voor het begrotingsjaar 2002 worden de toegewezen ontvangsten weergegeven in tabel 30.

Tabel 30 Toegewezen ontvangsten*in duizend euro*

	2001	2002	Absoluut verschil	% verschil
Totaal toegewezen ontvangsten	67.301	50.741	- 16.560	-24,61%

Voor wat de machtigingen betreft, moet er ten slotte een aanvulling aangebracht worden op de voorgaande tabel m.b.t. de machtigingen. De verbintenissen, aangegaan via het Vlaams Infrastructuurfonds, ten belope van maximaal 599.905.000 euro kunnen inderdaad ook als machtiging beschouwd worden. Vanzelfsprekend dienen de overeenkomstige vereffeningskredieten in mindering te worden gebracht. Deze vereffeningskredieten werden reeds mee opgenomen in tabel 26.

Als laatste facet in de berekening van de beleidskredieten, moet ook gekeken worden naar Aquafin. Aquafin kan een schuldopbouw realiseren door verbintenissen aan te gaan namens de Vlaamse regering. Deze schuldopbouw moet bijgevolg meegerekend worden in de beleidskredieten. Aquafin lost echter ook intresten af van de door haar aangegane leningen. Deze intresten kan men (analoog met de gewone intrestaflossingen) niet meerekenen als beleidskredieten, en dienen afgetrokken te worden van de schuldopbouw. Voor het begrotingsjaar 2002 wordt zo een netto-schuldopbouw bekomen van 71.889 duizend euro.

2.2. *Betalingskredieten*

Naast de mogelijkheden om verbintenissen aan te gaan, is het voor een overheid ook interessant om na te kunnen gaan wat haar effectieve betalingsverplichtingen zijn. Hiervoor worden de betalingskredieten berekend. De betalingskredieten worden als volgt gedefinieerd :

“Het betalingskrediet in begrotingsjaar X is het volume aan mogelijkheden, voortkomende uit de ontvangsten (inbegrepen leningen) van dat begrotingsjaar, waarover de Vlaamse regering beschikt om aan betalingsverplichtingen, voortvloeiend uit bestaande en nieuwe verbintenissen, in de loop van begrotingsjaar te voldoen.”.

In tegenstelling tot de beleidskredieten, wordt met betalingskredieten duidelijk bedoeld op de effectieve betalingsverplichtingen. Deze verplichtingen kunnen uitvoeringen zijn van engagementen van hetzelfde begrotingsjaar, maar kunnen evenzeer betrekking hebben op engagementen van voorgaande begrotingsjaren. Wel

moet ook hier opgemerkt worden dat de betalingen enkel meegenomen worden in zoverre ze betrekking hebben op het betrokken begrotingsjaar.

De basis om betalingsverplichtingen op te nemen in de begroting bestaat uit de niet-gesplitste kredieten en de gesplitste ordonnanceringskredieten. Ook hier moet een uitzuivering gebeuren van de aflossingen. Aflossingen zijn immers niet direct betalingsverplichtingen als gevolg van een vroeger genomen engagement van de regering. Voorts werd met de opgenomen lening reeds een beleidsuitgave gefinancierd, waardoor de kredieten reeds werden opgenomen, zij het dan in de functionele vorm. Voor de totale correctie in het kader van betalingskredieten, wordt verwezen naar tabel 31.

Naast de niet-gesplitste kredieten en de gesplitste ordonnanceringskredieten, vertegenwoordigen de variabele kredieten eveneens de vertaling van enige betalingsverplichtingen vanwege de overheid. Ook deze kredieten dienen dan mee opgenomen te worden in de berekening van de betalingskredieten. Voor betalingskredieten geldt evenwel, analoog met de beleidskredieten, dat enkel rekening mag gehouden worden met die uitgaven die gerelateerd kunnen worden aan ontvangsten van datzelfde jaar. Ook bij de betalingskredieten wordt dus gerekend met de toegewezen ontvangsten voor de variabele kredieten.

De overheid heeft naast de hierboven beschreven betalingsverplichtingen, ook nog betalingsverplichtingen via haar VOI's en DAB's. Deze verplichtingen worden niet altijd ingelost via de dotatie. Vooral MINA en VIF kunnen heel wat betalingsverplichtingen inschrijven aan dewelke zij kunnen voldoen via de eigen ontvangsten. Ook voor het Landbouwinvesteringsfonds dient een uitzondering gemaakt. VLIF kan immers een hele reeks betalingen doen vanuit Europese financieringsbronnen. Ook voor de betalingskredieten moet bijgevolg een aparte berekening gemaakt worden voor deze DAB's. De basis wordt gevormd door de totale ontvangsten van de DAB's. Hiervan moeten de saldi afgetrokken worden omdat deze voortvloeien uit inkomsten van voorgaande jaren. Dan wordt de dotatie nog uit de ontvangsten gelicht omdat deze reeds meegerekend wordt als niet-gesplitst krediet. Bijkomend ten opzichte van de reeds gemaakte somming blijven aldus nog de betalingen over van de DAB's die ze financieren uit de eigen ontvangsten van het betrokken begrotingsjaar. De berekening voor 2002 is opgenomen in tabel 31.

Tabel 31 MINA, VIF en VLIF

<i>in duizend euro</i>					
Omschrijving	Teken	Aangepast 2001	Initieel 2002	Absoluut verschil	% verschil
Totale ontvangsten MINA	+	1.177.613,23	1.020.024,00	-157.589,23	-13,38%
Saldi voorgaande jaren MINA	-	510.003,74	523.112,00	13.108,26	2,57%
Dotatie MINA	-	325.940,32	161.134,00	-164.806,32	-50,56%
Totale ontvangsten VIF	+	1.207.035,71	1.181.971,00	-25.064,71	-2,08%
Dotatie VIF	-	592.319,27	568.264,00	-24.055,27	-4,06%
Saldi voorgaande jaren VIF	-	557.277,04	557.277,00	-0,04	0,00%
Totale ontvangsten VLIF	+	38.958,95	32.706,00	-6.252,95	-16,05%
Saldi voorgaande jaren VLIF	-	0,00	0,00	0,00	
Dotatie VLIF	-	19.551,36	32.000,00	12.448,64	63,67%
Totaal		418.516,16	392.914,00	-25.602,16	-6,12%

De totale uitgaven in termen van beleidskredieten en betalingskredieten voor het begrotingsjaar 2002 zijn in tabel 32 opgenomen per thema. Uit deze tabel valt een stijging van de beleidskredieten met iets meer dan 373 miljoen euro af te leiden. In termen van betalingskredieten wordt een stijging opgemerkt van ongeveer 591 miljoen euro.

2.3. Samenvattend overzicht

Tabel 32 De begroting in termen van beleids- en betalingskredieten per thema

in duizend euro

Thema	Beleidskredieten					Betalingskredieten				
	bgc 2000	bgc 2001	ini 2002	Absoluut verschil	% verschil	bgc 2000	bgc 2001	ini 2002	Absoluut verschil	% verschil
Statutaire werking	89.656	92.113	115.639	23.526	25,54%	89.656	92.113	115.639	23.526	25,54%
Kanselarij	11.257	14.782	25.935	11.153	75,45%	11.257	14.782	25.935	11.153	75,45%
Buitenlands beleid	24.861	34.484	39.083	4.599	13,34%	21.998	37.677	41.164	3.487	9,25%
Brussel	29.331	30.809	32.938	2.129	6,91%	28.986	31.156	31.358	202	0,65%
Statistiek	397	843	1.106	263	31,20%	270	744	894	150	20,16%
Financiën	178.357	267.940	82.710	-185.230	-69,13%	464.699	497.888	283.483	- 214.405	-43,06%
Gebouwen en ambtenaren	605.797	643.717	680.705	36.988	5,75%	604.640	605.258	667.905	62.647	10,35%
Onderwijs	6.532.041	6.830.029	7.117.031	287.002	4,20%	6.453.296	6.801.258	7.106.789	305.531	4,49%
Welzijn en gezondheid	1.728.512	1.911.959	2.032.240	120.281	6,29%	1.761.611	1.936.228	2.118.813	182.585	9,43%
Cultuur en Jeugd	290.556	315.750	344.119	28.369	8,98%	285.162	316.808	343.323	26.515	8,37%
Toerisme	35.704	42.844	44.701	1.857	4,33%	27.628	37.892	48.089	10.197	26,91%
Economie	496.932	461.765	354.869	- 106.896	-23,15%	365.212	361.204	333.147	- 28.057	-7,77%
Werkgelegenheid	746.031	666.631	676.120	9.489	1,42%	746.021	653.286	669.237	15.951	2,44%
Lokale overheden	1.519.312	1.557.480	1.624.490	67.010	4,30%	1.540.958	1.565.848	1.635.348	69.500	4,44%
Land- en tuinbouw	79.658	78.089	103.107	25.018	32,04%	72.578	40.188	73.282	33.094	82,35%
Milieu	715.369	908.997	838.552	- 70.445	-7,75%	664.424	754.126	677.315	- 76.811	-10,19%
Ruimtelijke ordening	15.845	24.030	22.127	- 1.903	-7,92%	16.857	28.602	22.616	- 5.986	-20,93%
Monumenten en huisvesting	356.307	419.072	417.437	- 1.635	-0,39%	319.656	377.823	422.821	44.998	11,91%
Wegen en water	994.648	1.089.816	1.062.186	- 27.630	-2,54%	1.045.640	1.089.357	1.067.435	-21.922	-2,01%
Gemeenschappelijk vervoer	372.046	411.384	505.017	93.633	22,76%	363.605	426.066	527.954	101.888	23,91%
Wetenschappen	429.890	432.863	466.670	33.807	7,81%	378.298	431.358	451.923	20.565	4,77%
Media	229.411	239.113	259.908	20.795	8,70%	223.848	234.222	259.908	25.686	10,97%
Sport	38.917	42.896	47.723	4.827	11,25%	39.752	42.254	47.353	5.099	12,07%
Energie	5.146	5.263	7.079	1.816	34,51%	5.508	5.984	7.288	1.304	21,79%
Provisie	22.286	101.212	95.729	- 5.483	-5,42%	22.286	101.212	95.729	- 5.483	-5,42%
Totaal	15.548.266	16.623.882	16.997.221	373.339	2,25%	15.553.844	16.483.335	17.074.748	591.413	3,59%

De wijzigingen tussen de aangepaste begroting 2001 en de initiële begroting 2002, vinden hun oorzaak in de verschillende deelcomponenten van zowel de beleids- alsook de betalingskredieten. In tabel 33 zijn de wijzigingen opgenomen voor de verschillende componenten van beleids- en betalingskredieten.

Tabel 33 Componenten van beleids- en betalingskredieten

in duizend euro

Omschrijving	Aangepast 2001	Initieel 2002	Absoluut verschil	% verschil
Beleidskredieten				
Niet-gesplitste kredieten	15.047.993	15.448.495	400.502	2,66%
Vereffeningskredieten (incl. VIF)	1.736.642	1.630.034	-106.608	-6,14%
Aflossingen	212.254	202.091	-10.163	-4,79%
Intresten	232.483	198.502	-33.981	-14,62%
Reserveringen	96.678	94.596	-2.082	-2,15%
Gesplitste vastleggingskredieten	1.295.506	1.440.968	145.462	11,23%
Vastleggingsmachtigingen (incl. VIF)	2.377.109	2.110.351	-266.758	-11,22%
Variabele kredieten	67.301	50.741	-16.560	-24,61%
Aquafin	114.030	71.889	-42.141	-36,96%
Totaal	16.623.882	16.997.221	373.339	2,25%
Betalingskredieten				
Niet-gesplitste kredieten	15.047.993	15.448.495	400.502	2,66%
Aflossingen	212.254	202.091	-10.163	-4,79%
Gesplitste ordonnanceringskredieten	1.178.199	1.384.689	206.490	17,53%
Variabele kredieten	67.301	50.741	-16.560	-24,61%
MINA, VIF en VLIF	402.096	392.914	-9.182	-2,28%
Totaal	16.483.335	17.074.748	591.413	3,59%

Uit tabel 33 kan afgeleid worden dat de stijging in de beleidskredieten te wijten is aan de toename van niet-gesplitste kredieten en de gesplitste kredieten (gesplitste vastleggingskredieten). Wanneer gekeken wordt naar de netto niet-gesplitste kredieten¹ die meegerekend worden als beleidskredieten, dan stijgen deze van 12.769.936 duizend euro bij de aangepaste begroting 2001 naar 13.323.272 duizend euro bij de initiële begroting 2002. Deze stijging betekent een toename van 553.336 duizend euro. Bij de categorie van dalers, zien we dat vooral de vastleggingsmachtigingen een duik nemen met 266.758 duizend euro. Als tegenhanger van grootste stijger binnen de componenten van de beleidskredieten, zien we dan ook dat bij de betalingskredieten de stijging veroorzaakt wordt door de niet-gesplitste en de gesplitste kredieten (hier de gesplitste ordonnanceringskredieten). Een sterke daling zien we bij de DAB's MINA, VIF en VLIF.

¹ Als netto niet-gesplitste kredieten worden alle niet-gesplitste kredieten gerekend, exclusief de vereffeningskredieten, de aflossingen, de intresten en de reserveringen.

Tabel 34 De begroting in termen van beleids- en betalingskredieten per programma

in duizend euro

PR	Beleidskredieten					Betalingskredieten				
	bgc 2000	bgc 2001	ini 2002	absoluut verschil	% verschil	bgc 2000	bgc 2001	ini 2002	absoluut verschil	% verschil
00.1	60.868	62.221	78.291	16.070	25,83%	60.868	62.221	78.291	16.070	25,83%
01.1	1.797	1.886	4.005	2.119	112,35%	1.797	1.886	4.005	2.119	112,35%
02.0	4.167	4.254	4.120	-134	-3,15%	4.167	4.254	4.120	-134	-3,15%
02.1	3.290	3.689	3.945	256	6,94%	3.290	3.689	3.945	256	6,94%
02.2	3.592	3.230	3.870	640	19,81%	3.592	3.230	3.870	640	19,81%
02.3	2.360	-	3.292	3.292		2.360	-	3.292	3.292	
02.4	3.037	2.951	3.243	292	9,89%	3.037	2.951	3.243	292	9,89%
02.5	2.437	2.985	3.167	182	6,10%	2.437	2.985	3.167	182	6,10%
02.6	2.940	2.479	2.603	124	5,00%	2.940	2.479	2.603	124	5,00%
02.7	2.737	3.022	3.388	366	12,11%	2.737	3.022	3.388	366	12,11%
02.8	2.432	2.915	3.057	142	4,87%	2.432	2.915	3.057	142	4,87%
02.9		2.481	2.658	177	7,13%	-	2.481	2.658	177	7,13%
10.1	-	-	-	-		-	-	-	-	
11.1	29.331	30.003	31.907	1.904	6,35%	28.986	30.350	30.327	-23	-0,08%
11.2	11.063	13.713	25.345	11.632	84,82%	11.063	13.713	25.345	11.632	84,82%
11.3	193	1.069	590	-479	-44,81%	193	1.069	590	-479	-44,81%
11.4	2.843	4.072	4.343	271	6,66%	2.843	3.948	4.247	299	7,57%
11.5	-	-	-	-		-	-	-	-	
11.6	-	806	1.031	225	27,92%	-	806	1.031	225	27,92%
12.1	24.861	26.297	22.828	-3.469	-13,19%	21.998	25.018	22.288	-2.730	-10,91%
12.2	-	8.187	16.255	8.068	98,55%	-	12.659	18.876	6.217	49,11%
20.1	-	2	61	59	2360,73%	-	2	61	59	2360,73%

PR	Beleidskredieten					Betalingskredieten				
	bgc 2000	bgc 2001	ini 2002	absoluut verschil	% verschil	bgc 2000	bgc 2001	ini 2002	absoluut verschil	% verschil
21.1	397	843	1.106	263	31,20%	270	744	894	150	20,16%
24.1	110.957	208.531	37.893	-170.638	-81,83%	111.314	208.896	38.259	-170.637	-81,69%
24.2	-	0	0	0		11.403	7.137	5.355	-1.782	-24,97%
24.3	4.214	3.966	2.932	-1.034	-26,07%	4.214	3.966	2.932	-1.034	-26,07%
24.4	6.748	11.713	13.493	1.780	15,20%	230.536	193.345	171.750	-21.595	-11,17%
24.5	496	248	250	2	0,85%	496	248	250	2	0,85%
24.6	22.286	101.212	95.729	-5.483	-5,42%	22.286	101.212	95.729	-5.483	-5,42%
24.7	34.100	28.076	28.081	5	0,02%	34.100	28.076	28.081	5	0,02%
24.8	21.842	15.404	-	-15.404	-100,00%	72.635	56.218	36.795	-19.423	-34,55%
26.1	27.137	64.945	57.928	-7.017	-10,80%	25.979	63.285	54.852	-8.433	-13,32%
30.1	-	-	-	-		-	-	-	-	
30.2	-	-	-	-		-	-	-	-	
31.1	1.640.976	1.723.957	1.858.724	134.767	7,82%	1.640.976	1.723.957	1.858.724	134.767	7,82%
31.2	222.908	236.622	249.220	12.598	5,32%	222.908	236.622	249.220	12.598	5,32%
32.1	2.512.656	2.574.057	2.653.126	79.069	3,07%	2.512.656	2.574.057	2.653.126	79.069	3,07%
32.2	193.330	200.461	205.779	5.318	2,65%	193.330	200.461	205.779	5.318	2,65%
33.1	529.582	535.451	553.898	18.447	3,45%	529.582	535.451	553.898	18.447	3,45%
33.2	577.716	591.542	702.548	111.006	18,77%	577.716	591.542	698.408	106.866	18,07%
33.3	5.245	4.768	2.923	-1.845	-38,70%	5.245	4.768	2.923	-1.845	-38,70%
34.1	119.824	122.709	125.638	2.929	2,39%	119.824	122.709	125.638	2.929	2,39%
34.2	119.418	135.655	145.002	9.347	6,89%	119.418	135.655	145.002	9.347	6,89%
34.3	3.064	3.676	4.215	539	14,68%	3.064	3.676	4.215	539	14,68%
34.4	14.941	15.241	17.524	2.283	14,98%	14.941	15.241	17.524	2.283	14,98%
34.5	-	1.278	7.373	6.095	476,92%	-	1.278	7.373	6.095	476,92%

PR	Beleidskredieten					Betalingskredieten				
	bgc 2000	bgc 2001	ini 2002	absoluut verschil	% verschil	bgc 2000	bgc 2001	ini 2002	absoluut verschil	% verschil
35.1	60.127	60.982	60.940	-42	-0,07%	60.251	61.101	61.059	-42	-0,07%
35.2	92.526	113.482	115.949	2.467	2,17%	92.526	113.482	115.949	2.467	2,17%
35.3	51.569	51.872	15.815	-36.057	-69,51%	51.569	51.872	15.815	-36.057	-69,51%
35.4	229.981	241.516	266.218	24.702	10,23%	150.521	213.186	261.117	47.931	22,48%
35.5	22.050	48.604	34.495	-14.109	-29,03%	22.050	48.604	34.495	-14.109	-29,03%
39.1	66.988	59.586	61.577	1.991	3,34%	66.988	59.586	61.577	1.991	3,34%
39.2	69.140	108.570	125.981	17.411	16,04%	69.730	108.010	124.861	16.851	15,60%
40.1	2.454	786	862	76	9,67%	2.454	786	862	76	9,67%
40.2	195.092	157.908	134.382	-23.526	-14,90%	132.137	98.015	145.405	47.390	48,35%
40.3	-	160.251	50.569	-109.682	-68,44%	-	160.251	50.569	-109.682	-68,44%
40.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
41.1	40.127	19.104	13.668	-5.436	-28,45%	139.284	115.025	102.958	-12.067	-10,49%
41.2	162.559	166.545	182.902	16.357	9,82%	162.559	166.545	182.902	16.357	9,82%
41.3	2.610	3.892	19.002	15.110	388,23%	816	1.249	16.515	15.266	1222,26%
41.4	375.945	410.978	531.684	120.706	29,37%	375.281	406.501	526.032	119.531	29,40%
41.5	796.522	845.268	919.158	73.890	8,74%	793.552	839.861	913.504	73.643	8,77%
41.6	4.502	4.779	6.291	1.512	31,64%	4.502	4.779	6.291	1.512	31,64%
41.7	61.257	66.562	85.280	18.718	28,12%	61.252	66.554	85.272	18.718	28,12%
41.8	1.061	1.277	1.508	231	18,09%	610	1.277	1.679	402	31,48%
41.9	-	2.479	2.516	37	1,49%	-	2.479	2.516	37	1,49%
42.1	38.493	39.251	43.027	3.776	9,62%	38.493	39.707	43.027	3.320	8,36%
42.2	45.047	28.807	37.048	8.241	28,61%	45.057	28.597	36.042	7.445	26,04%
42.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
45.1	47.201	50.894	52.533	1.639	3,22%	46.210	49.557	51.593	2.036	4,11%

PR	Beleidskredieten					Betalingskredieten				
	bgc 2000	bgc 2001	ini 2002	absoluut verschil	% verschil	bgc 2000	bgc 2001	ini 2002	absoluut verschil	% verschil
45.2	107.018	111.787	126.681	14.894	13,32%	107.065	111.787	126.681	14.894	13,32%
45.3	16.182	20.422	23.525	3.103	15,19%	16.182	20.422	23.525	3.103	15,19%
45.4	84.252	94.066	104.887	10.821	11,50%	84.252	94.066	104.887	10.821	11,50%
45.5	35.902	38.581	36.493	-2.088	-5,41%	31.453	40.976	36.637	-4.339	-10,59%
49.1	38.917	42.896	47.723	4.827	11,25%	39.752	42.254	47.353	5.099	12,07%
49.2	35.655	42.794	44.650	1.856	4,34%	27.578	37.549	48.038	10.489	27,93%
49.4	-	-	-	-	-	-	293	-	-293	-100,00%
49.9	-	-	-	-	-	2.771	654	992	338	51,68%
50.1	250	290	215	-75	-25,87%	250	290	215	-75	-25,87%
51.1	37.308	20.165	19.686	-479	-2,38%	36.629	18.925	22.709	3.784	19,99%
51.2	361.763	348.576	241.208	-107.368	-30,80%	232.797	250.952	218.324	-32.628	-13,00%
51.4	28.837	32.555	33.457	902	2,77%	29.222	30.858	31.596	738	2,39%
51.5	5.146	5.263	7.079	1.816	34,51%	5.508	5.984	7.288	1.304	21,79%
51.7	50	50	51	1	2,00%	50	50	51	1	2,00%
51.9	17.767	7.997	7.815	-182	-2,28%	15.307	7.997	7.815	-182	-2,28%
52.1	86.039	87.484	89.081	1.597	1,83%	86.039	87.484	89.081	1.597	1,83%
52.2	51.007	52.182	52.488	306	0,59%	51.007	52.182	52.488	306	0,59%
52.4	659.992	579.147	587.039	7.892	1,36%	659.982	565.802	580.156	14.354	2,54%
53.1	1.330.665	1.365.669	1.430.378	64.709	4,74%	1.345.685	1.374.199	1.443.653	69.454	5,05%
53.2	188.647	191.811	194.112	2.301	1,20%	195.273	191.649	191.695	46	0,02%
54.1	79.658	78.089	103.107	25.018	32,04%	72.578	40.188	73.282	33.094	82,35%
60.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
61.1	644.466	833.512	750.691	-82.821	-9,94%	593.774	680.032	591.219	-88.813	-13,06%
61.2	3.592	4.334	8.021	3.687	85,07%	4.462	5.029	8.398	3.369	66,99%

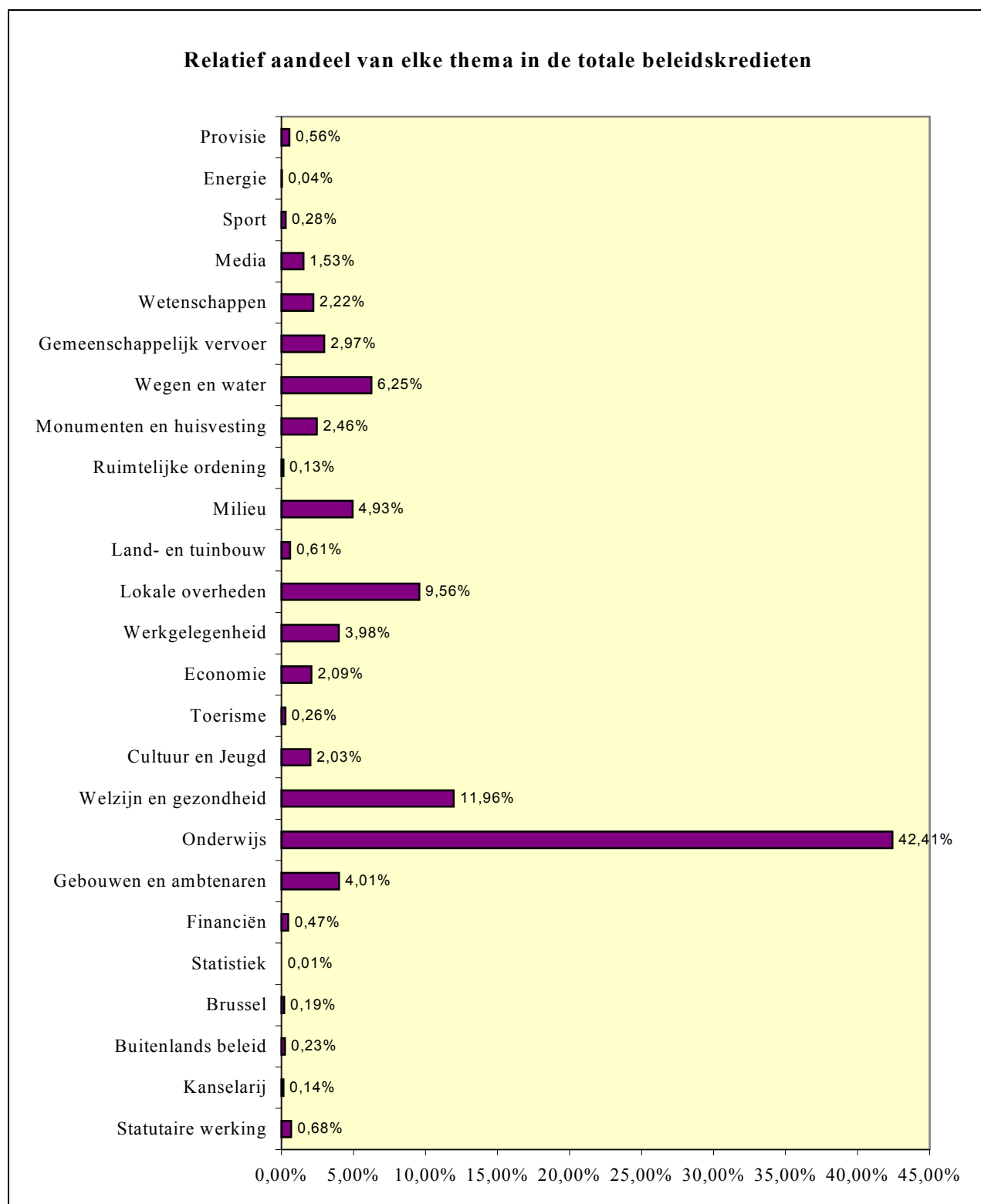

PR	Beleidskredieten					Betalingstekredieten				
	bgc 2000	bgc 2001	ini 2002	absoluut verschil	% verschil	bgc 2000	bgc 2001	ini 2002	absoluut verschil	% verschil
61.3	6.098	7.364	13.208	5.844	79,36%	6.118	7.266	13.030	5.764	79,33%
61.4	38.099	40.980	43.557	2.577	6,29%	37.107	39.142	41.948	2.806	7,17%
61.5	23.114	22.807	23.075	268	1,18%	22.962	22.656	22.720	64	0,28%
62.1	15.845	24.030	22.127	-1.903	-7,92%	16.857	28.602	22.616	-5.986	-20,93%
62.2	53.629	58.904	61.937	3.033	5,15%	37.950	41.972	44.113	2.141	5,10%
62.4	302.678	360.168	355.500	-4.668	-1,30%	280.888	335.216	378.588	43.372	12,94%
62.6	-	-	-	-	-	818	635	120	-515	-81,10%
63.1	131.964	136.441	135.882	-559	-0,41%	125.451	130.255	131.205	950	0,73%
63.2	372.046	411.384	505.017	93.633	22,76%	363.605	426.066	527.954	101.888	23,91%
63.3	11.148	10.518	10.519	1	0,01%	13.557	11.098	10.314	-784	-7,06%
63.4	1.889	2.827	3.103	276	9,76%	1.889	2.827	3.103	276	9,76%
64.1	57.816	73.333	71.330	-2.003	-2,73%	47.075	57.862	65.407	7.545	13,04%
64.2	167.571	175.344	177.255	1.911	1,09%	170.045	163.267	162.302	-965	-0,59%
64.3	8.845	8.689	8.689	-	0,00%	8.976	8.689	8.805	116	1,34%
64.4	2.013	2.047	2.073	26	1,28%	2.013	2.047	2.073	26	1,28%
64.5	33.681	27.438	27.401	-37	-0,13%	33.099	27.500	25.731	-1.769	-6,43%
64.6	15.107	17.313	17.399	86	0,50%	15.122	15.355	15.355	-	0,00%
66.1	972	984	1.134	150	15,24%	1.021	1.058	1.034	-24	-2,27%
69.9	563.643	634.883	607.401	-27.482	-4,33%	627.391	669.400	642.106	-27.294	-4,08%
70.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
71.1	39.308	13.449	13.499	50	0,37%	48.243	16.117	13.804	-2.313	-14,35%
71.2	173.548	171.878	88.700	-83.178	-48,39%	173.548	176.055	91.588	-84.467	-47,98%
71.3	217.033	125.079	140.244	15.165	12,12%	156.508	107.122	121.208	14.086	13,15%
71.4	-	122.457	134.313	11.856	9,68%	-	132.064	135.409	3.345	2,53%

PR	Beleidskredieten					Betalingkredieten				
	bgc 2000	bgc 2001	ini 2002	absoluut verschil	% verschil	bgc 2000	bgc 2001	ini 2002	absoluut verschil	% verschil
72.1	15.280	16.729	15.309	-1.420	-8,49%	9.717	11.838	15.309	3.471	29,32%
72.2	214.130	222.384	238.932	16.548	7,44%	214.130	222.384	238.932	16.548	7,44%
72.3			5.667	5.667		-	-	5.667	5.667	
99.1	578.660	578.772	622.777	44.005	7,60%	578.660	541.973	613.053	71.080	13,12%
Totaal	15.548.266	16.623.882	16.997.221	373.339	2,25%	15.553.844	16.483.335	17.074.748	591.413	3,59%

Grafiek 5 geeft de verdeling van de uitgaven in termen van beleidskredieten weer per thema. In deze grafiek valt vooral de sector onderwijs op die met een relatief aandeel van 42,5% met het leeuwendeel van de uitgaven begroting gaat lopen. Naast onderwijs vallen ook de grote aandelen op van de sectoren welzijn (bijna 12%) en binnenlandse aangelegenheden (meer dan 9,5%) op. Bijna een even groot aandeel dan de sector binnenlandse aangelegenheden wordt ingenomen door de sector van de wegen en water, als ook het gemeenschappelijk vervoer hierbij gerekend wordt.

Grafiek 5 Verdeling beleidskredieten per thema

2.4. *Korte bespreking van de belangrijkste wijzigingen*

De Vlaamse regering richt een Vlaams-Brussels fonds op. Dit fonds zal over middelen beschikken ten bedrage van 20% van het vroeger namens de Vlaamse Gemeenschap in Brussel geïnde kijk- en luistergeld. Hierdoor zal de Vlaamse Gemeenschap nog dezelfde projecten ten gunste van de Brusselse Vlamingen kunnen financieren, ondanks de afschaffing van het kijk- en luistergeld. Naast deze impulsen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, zal via nieuwe subsidiemogelijkheden aan de gemeentebesturen in de rand rond Brussel een extra impuls gegeven worden om zelf initiatieven op te zetten die het Vlaamse karakter van hun stad of gemeente extra kracht bij zetten. Tevens zal hierbij aandacht geschonken worden aan projecten rond de integratie van anderstaligen in de Vlaamse Gemeenschap.

De Vlaamse Gemeenschap zal speciale activiteiten voorzien voor de viering van 700 jaar Slag der Guldensporen. Voor deze activiteiten worden op programma 11.2 extra kredieten voorzien.

Ondanks dat het kijk- en luistergeld wordt afgeschaft, betekent dit niet dat de kosten direct verdwijnen. Voor het afgeschafte kijk- en luistergeld moet rekening gehouden worden met zogenaamde uitlooptkosten. Uitgaven in het kader van de terugbetaling van de openingsbelasting worden voorlopig niet voorzien. Deze zullen n.a.v. de begrotingscontrole in functie van de uiteindelijke beslissingen dienaangaande gebudgetteerd worden.

In de begroting van het jaar 2002 wordt de politiek van de schuldvermindering onverkort voortgezet. Deze begroting voorziet een bedrag van meer dan 120.000 duizend euro voor indirecte schuldafbouw, dit naast de terugbetaling van directe schuld op eindvervaldag. De rente voor de directe schuld verlaagt van jaar tot jaar en valt terug tot onder 120.000 duizend euro. De rente op indirecte schuld volgt dezelfde tendens.

Zoals reeds gesteld, wordt met ingang van het jaar 2002 het kijk- en luistergeld afgeschaft. Tegelijk met deze afschaffing, worden de in 2001 toegekende “afcentiemen” niet langer ingeschreven. De belastingverlaging via de afcentiemen, wordt met deze begroting vervangen door de afschaffing van het kijk- en luistergeld.

Nieuw ten opzichte van de begroting 2001 is de inschrijving van een provisie voor materies overgeheveld in het kader van het Lambermontakkoord. Waar heden de exacte datum van effectieve overdracht nog niet gekend is alsook de hoegrootheid van de uitgaven wordt, zoals trouwens ook gebruikelijk bij vorige staatshervormingen, ten voorlopigen titel een provisie voorzien. In de mate dat in de praktijk lasten effectief ten laste zullen vallen van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap, kunnen de kredieten overgeheveld worden naar de gepaste basisallocaties.

Voor wat het programma gebouwen betreft, wordt erop gewezen dat de optie werd genomen om eerst de bestaande projecten (VAC, ...) te finaliseren alvorens nieuwe zaken op te starten. Bovendien wordt voorzien in een ruiter zodat de kredieten die niet direct voor één specifiek gebouw gebruikt worden, nadien voor andere gebouwen kunnen aangewend worden.

De grootste sectorale stijger uit bovenstaande tabel in absolute bedragen is de sector onderwijs. Wanneer meer in detail naar de sector onderwijs kijkt, moet men vaststellen dat er geen egaal gespreide stijging plaatsgevonden heeft.

Voor wat de programma's voor het basisonderwijs en het secundair onderwijs betreft, wordt de toename van het krediet vooral veroorzaakt door de toename in de loonkredieten. Zowel de salariskredieten in het basisonderwijs alsook in het secundair onderwijs nemen aanzienlijk toe. Dit is in hoofdzaak te wijten aan :

- De stijging van de verhouding tussen BFT (budgettaire full-times – personeel dat daadwerkelijk wordt betaald) en OFT (organieke full-times – personeel dat daadwerkelijk zijn ambt uitoefent).
- De verhouding BFT-leerlingen blijft dalen en dit over alle onderwijsniveaus. Dit betekent dat meer budgettaire betaalde full-times nodig zijn om aan hetzelfde aantal leerlingen onderwijs te geven. Deze weerkerende daling wordt veroorzaakt door het ziektefenomeen, verhoogde projectwerking en verschillende uitstapregelingen.
- Als laatste zit het effect van de pas afgesloten CAO VI mee verrekend in de betrokken programma's.

De toename van het krediet voor de universiteiten bestaat uit de stijging van de werkingssubsidies naar bepaalde universiteiten. Dit ligt vervat in het door de Vlaamse regering principieel pas goedgekeurde voorontwerp van decreet betreffende de herziening van de financiering van de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap. Daarenboven wordt een aanzienlijk nieuw krediet ingeschreven voor de werking van tUL (Transnationale universiteit Limburg). Voor deze tUL wordt een krediet voorzien van ongeveer 4.654.000 euro.

Voorts is de toename hoofdzakelijk te wijten aan :

- De regularisatie van de GECO's. Een gedeelte hiervan werd gecompenseerd op de kredieten van VDAB.
- De vervangingspool (toename krediet met 6.402.000 euro). In de loop van 2001 werd een gedeelte van CAO VI gecompenseerd op de vervangingspool. Einde juni bleek het voorstel voor deze compensatie onrealistisch te zijn. Integendeel, de kredieten op de pool moesten verhoogd worden t.o.v. bgc 2001. De oorzaak hiervoor is te vinden in de aansluiting vanwege het gehele vrije onderwijsnet bij de pool.
- Voorts wordt een aanzienlijke stijging veroorzaakt door de betalingskalender voor investeringen vanwege DIGO, IVAH en VLOR.
- De inspanningen op het vlak van ICT.
- De overheveling van het bijzonder onderzoeksfonds (BOF) vanuit de sector wetenschappen naar de sector onderwijs.

Een andere sterke stijger is de sector welzijn.

Binnen de sector welzijn neemt in termen van betalingskrediet de sector van het VIPA toe. Verklaring hiervoor is te vinden in de operatie om de achterstand weg te werken, die stilaan op snelheid komt. Ofschoon dit niet weerspiegeld wordt in de vastleggingsmachtiging als dusdanig, wordt het takenpakket van het VIPA uitgebreid met de sector van de bijzondere jeugdzorg. Op deze manier zal op middellange termijn voorzien kunnen worden in de nodige opvang van jongeren die met het gerecht in aanraking zijn gekomen.

De toename in de programma's gezinszorg en gehandicaptenzorg, kent in hoofdzaak twee redenen. Ten eerste werd bij begrotingscontrole bij de grote VOI's (Kind en Gezin en Vlaams fonds voor de sociale integratie van personen met een handicap) een onbelast saldo afgehouden. Dit saldo werd nu terug gevraagd. De tweede grote oorzaak voor de stijging betreft de verdeling van de VIA-middelen 2001. Deze middelen waren in 2001 geparkeerd op een apart programma en werden in de loop van 2001 herverdeeld over de verschillende betrokken programma's en basisallocaties. Deze herverdeling betekent recurrent extra krediet. Voor 2002 werd in de VIA-akkoorden een nieuw extra krediet voorzien dat wederom in de loop van het begrotingsjaar herverdeeld zal worden over de verschillende posten binnen de begroting welzijn. Het betreft hier dus ook recurrente kredieten die vanaf 2003 op verschillende basisallocaties terug naar boven zullen komen.

In termen van betalingskredieten is het belangrijk op te merken dat de investeringsdotatie aan Kind en Gezin op nul gezet wordt in de begroting 2002. Dit betekent echter geenszins dat Kind en Gezin haar engagementen niet zal kunnen uitvoeren. Door de investeringsdotatie te herleiden tot het laagst mogelijk krediet, zal Kind en Gezin een uitzuiveringsoperatie uitvoeren waardoor de VOI haar encours voor een heel groot deel zal verkleinen. Op deze manier wordt de begroting uitgezuiverd van vertraagde uitbetalingen.

Naast de invloed van de VIA-akkoorden op het gehandicaptensector, wordt voor deze VOI de vastleggingsmachtiging gevoelig verhoogd. Op deze wijze kan accuraat ingespeeld worden op de tekorten in de sector die opduiken voor wat betreft de opvangcapaciteiten van personen met een handicap.

De totaal beschikbare kredieten voor jeugdbeleid blijven nagenoeg ongewijzigd. Met het oog op de uitbouw van het gemeentelijk jeugdwerkbeleid werden een aantal heroverwegingen doorgevoerd om daartoe middelen vrij te maken. Om de beleidsvoorbereiding te ondersteunen wordt in 2002 de oprichting van een steunpunt jeugd voorzien. Daarnaast zal wat het jeugdsportbeleid betreft het Instituut Topsport Vlaanderen worden geoperationaliseerd.

Binnen het beleidsveld volkswontwikkeling en sociaal-cultureel werk werden belangrijke verschuivingen doorgevoerd om de financiering te regelen van het decreet dat de invoering van een kwalitatief en integraal gemeentelijk cultuurbeleid beoogt. In uitvoering van dit decreet worden tevens de kredieten voorzien om de gemeenten in de mogelijkheid te stellen gemeentelijke cultuurbeleidsplannen op te maken. Ter ondersteuning van de operationalisering van dit decreet wordt eveneens een steunpunt opgericht.

De subsidiëring van de politieke vormingsinstellingen wordt in 2002 stopgezet. Anderzijds worden de kredieten voor de subsidiëring van archief- en documentatiecentra met 620.000 euro verhoogd, wat neerkomt op een verhoging met 50 %. Ook wat het bibliotheekwezen betreft werden in het kader van de invoering van het decreet op het kwalitatief en integraal gemeentelijk cultuurbeleid belangrijke verschuivingen doorgevoerd.

De subsidies voor de ontsluiting van het cultureel erfgoed en de archieven, documentatiecentra en bewaarbibliotheken worden substantieel verhoogd.

Daarnaast worden de noodzakelijke middelen voor de uitbouw van erfgoeddepots ingeschreven.

Nieuwe accenten zijn nog: de subsidiëring van het Vlaams Architectuurarchief, de verhoging van de kredieten voor het afsluiten van erfgoedconvenanten, het optrekken van de kredieten voor de verwerving van cultureel erfgoed.

De leesbevordering en het invoeren van een leenvergoeding zijn nieuwkomers binnen het beleidsveld muziek, letteren en podiumkunsten.

Door heroverwegingen wordt een verhoging doorgevoerd van de kredieten bestemd voor de organisatie van grote culturele evenementen.

De investeringsdotaties voor Toerisme Vlaanderen stijgen van 9.832.000 euro naar 18.958.000 euro. Deze stijging gebeurt nadat bij de begrotingscontrole 2001 het krediet werd eenmalig verminderd met 3.718.402 euro. De vastleggingsmachtiging voor cofinanciering Europese steunprogramma's werd pas in 2001 ingevoerd. De ordonnancerings hiervoor waren in 2001 nog onbeduidend maar in 2002 zullen deze stilaan op kruissnelheid komen. Daarnaast werd de subsidie voor de Koninklijke Maatschappij voor Dierkunde van Antwerpen opgetrokken van 1.634.000 euro tot 2.272.000 euro.

De wijzigingen in de kredieten van economie zijn te wijten aan het aflopen van de eenmalige inhaaloperatie die vorig jaar werd doorgevoerd. Voorts worden in de sector economie het FEERR-MGO en het FEERR-KO samengevoegd om te komen tot een nieuw fonds, het "Fonds voor Flankerend Economisch Beleid".

Binnen de tewerkstellingssector is de inburgering van nieuwkomers in het regeerakkoord als belangrijk aandachtspunt opgenomen. Op de begroting werkgelegenheid voor het jaar 2002 wordt het krediet in het kader van het inburgeringsbeleid verdubbeld ten opzichte van 2001.

Teneinde een betere combinatie van arbeid en gezin mogelijk te maken, werd vanaf 1 januari 2001 het stelsel van aanmoedigingspremies bij loopbaanonderbreking in geval van zorgkrediet, loopbaankrediet en landingsbanen in de social profitsector van kracht. Overeenkomstig het groepad aangegeven in het Vlaams Intersectoraal Akkoord voor de Social Profitsector 2000-2005 werd het krediet voor 2002 opgetrokken met 1.717.000 euro.

Voor de uitbouw van de lokale werkwinkels worden de huidige implementatieschema's verder gezet. In de begroting 2002 is krediet voorzien voor de opstart van 35 bijkomende werkwinkels.

Binnen de werkervaringsmaatregelen wordt een begeleidings- en opleidingspremie voorzien om in het kader van werkervaring via invoeginterim door een actiever gebruik van interim-arbeid de inschakeling van bepaalde kansengroepen in het arbeidscircuit te bevorderen. Via een heroriëntatie van de middelen is hiervoor een budget van 2.975.000 euro beschikbaar.

Ten slotte dient er op gewezen dat het krediet voor de uitgaven in het kader van de geco's en de onderwijsgeco's daalt tengevolge van de overheveling van de kredieten voorzien voor de onderwijsgeco's algemene conventie naar het departement Onderwijs.

De stijging van de kredieten voor binnenlandse aangelegenheden is in hoofdzaak toe te schrijven aan de aangroei van het Gemeentefonds. Het krediet ten bedrage van 24.789.000 euro dat in 2001 vanuit het Provinciefonds werd overgeheveld naar het Gemeentefonds, wordt definitief toegevoegd aan het basisbedrag van het Gemeentefonds. Daarenboven wordt het Gemeentefonds nogmaals verhoogd met 24.789.000 euro extra. Naast deze extra (nieuwe) middelen, groeiden de verscheidene fondsen verder aan met de decretaal bepaalde percentages.

In de sector van de landbouw, wordt de stijging van de beleidskredieten in hoofdzaak veroorzaakt door het VLIF. De dotatie aan het VLIF kent een sterke toename, deze aan het Financieringsinstrument voor investeringen in de Vlaamse Visserij- en Aquicultuursector daalt daarentegen. Voorts wordt een nieuwe basisallocatie voor de uitbouw en de ondersteuning van een databank en boekhoudnetwerk voor de Vlaamse onderzoekseenheid voor land- en tuinbouweconomie ingeschreven. In het programma zijn er verder enige kredietverschuivingen in de richting van het hanteren van het subsidiëringinstrument voor de stimulering van de biologische landbouw en het beleids- en praktijkgericht onderzoek inzake landbouw.

De kredietdaling binnen de sector milieu is te wijten aan de halvering van de dotatie aan de DAB Minafonds en de inkrimping van de vastleggingsmachtiging van deze DAB met 17 %. Deze verminderingen hebben gedeeltelijk te maken met de overheveling van kredieten vanuit de DAB Minafonds naar de begrotingsprogramma's 61.1 t.e.m. 61.5. De eenmalige reductie van de dotatie aan het Minafonds wordt mogelijk geacht omwille van het bestaan van een omvangrijk kassaldo (meer dan 495 miljoen euro).

Voorts worden ook binnen het programma 61.1 een aantal herschikkingen doorgevoerd :

- Vanuit de DAB Minafonds worden de werkings- en investeringsdotaties aan de VOI's (OVAM, VMM, VLM) overgeheveld alsook twee omvangrijke subsidies die reeds jaren werden aangerekend op de DAB, nl. deze aan de vzw KINT en de vzw Milieuboot. Daarnaast is er de verdere optrekking en centralisatie van de uitgaven m.b.t. de salarissen van het personeel in dienst in het kader van de milieueducatie.
- Vanuit PR 51.10 wordt het krediet overgeheveld voor het salaris en de vergoedingen aan de regeringscommissaris van de Vlaamse Milieuholding.

Bovenop deze herschikkingen, worden er kredieten voor loon- en werkingsuitgaven voor een nieuw project 'Milieu en Gezondheid' voorzien.

Programma 61.2 kent een kredietverhoging, waar volgende oorzaken bij gevonden worden. Vanuit de DAB Minafonds worden salarissen en toelagen van het contractueel personeel van de afdeling Natuur overgeheveld. Verder worden ook enkele natuurarbeiders overgeheveld vanuit MINA. Naast deze overhevelingen vanuit MINA, wordt voorzien in een toename van de kredieten bestemd voor het Instituut voor Natuurbehoud (loon, uitrusting).

Ook de verhoging van de kredieten op programma 61.3, zijn grotendeels te verklaren door overhevelingen vanuit de DAB MINAfonds. Het betreft hier evenzeer de overheveling van de kosten voor groenarbeiders en contractueel personeel. Daarnaast is een toename van de kredieten bestemd voor het Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer (loon, werking) te noteren.

Ook op dit programma wordt het Bossencompensatiefonds opgericht, wat een aanzienlijke kredietinjectie vergt.

In de sector milieu wordt een grote toename in absolute grootte opgetekend bij de werkingsdotatie aan de VLM.

Binnen het waterbeleid, wordt het krediet verhoogd voor lopende uitgaven voor het beheer van het oppervlaktewater e.d. (b.a. 12.10). Opmerkelijk is evenwel dat de investeringsuitgaven inzake het beheer van het oppervlaktewater lichtjes dalen (b.a. 73.20).

De uitvoering van het nieuwe decreet op de Ruimtelijke Ordening en van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen blijft een belangrijk uitgangspunt. Hiervoor worden de nodige materiële, personele en financiële middelen ter beschikking gesteld. Gezien de lokale besturen belangrijke verantwoordelijkheden krijgen toegeschoven en in belangrijke mate bijdragen tot een succesvolle uitvoering van het beleid, wordt de subsidiëring zowel voor wat betreft de opleiding van de lokale ambtenaren als voor de opmaak van de diverse lokale plannen en registers voortgezet.

Daarenboven wordt via een heroriëntering van de middelen een specifiek budget voor ruimtelijk-economische studies in het kader van het Strategisch Plan Ruimtelijke Economie gereserveerd.

Verder wordt een specifiek budget voorzien voor de op te richten Hoge Raad voor het Herstelbeleid. Deze raad, bestaande uit onafhankelijke experts, heeft tot doel een onafhankelijke beoordeling mogelijk te maken van illegale bouwwerken, waarbij ze zich zal uitspreken over de opportuniteit van de uitvoering van gerechtelijke uitspraken inzake afbraken.

Ook de sector van openbare werken kent een aanzienlijke toename van kredieten. Voor de sector openbare werken, inclusief het Gemeenschappelijk vervoer, worden de grootste stijgers in absolute waarden gevonden binnen de programma's met betrekking tot De Lijn.

De toename van de kredieten voor De Lijn, wordt in hoofdzaak veroorzaakt door drie componenten.

- De eerste betreft de dotatie voor de exploitatie van De Lijn. De Lijn treedt in 2002 toe tot de indexprovisie wat een eenmalige rechtzetting van de indexvergoeding tot gevolg heeft. Voorts moet een bedrag van 6.197.000 euro voorzien worden voor de afgesloten CAO. De resterende stijging van het krediet is te wijten aan de verschillende tariefmaatregelen die geldig zijn.
- De tweede component betreft het leerlingenvervoer. Het leerlingenvervoer van het niet-Gemeenschapsonderwijs zal geregeld worden via De Lijn. Vroeger gebeurde dit binnen de sector onderwijs. De stijging van de kredieten hiervoor wordt dan ook volledig gecompenseerd binnen de sector onderwijs.
- De laatste (grote) verklaring voor de stijging van de kredieten binnen het programma 63.2 is te vinden bij het decreet basismobiliteit. Door de uitvoering van dit decreet is een extra krediet noodzakelijk van om en bij de 11 miljoen euro.

De tweede grote stijger binnen de sector openbare werken betreft het VIF en valt niet direct op in termen van beleidskredieten. De oorzaak hiervan ligt in het feit dat veel uitgaven betaald zullen worden met het saldo dat resteert van voorgaande jaren. De stijging bij dit fonds is te wijten aan twee grote hoofdoorzaken.

Een belangrijke stijging is het gevolg van de wettelijke verplichting om veiligheidscoördinatoren aan te stellen bij infrastructuurwerken. Deze verplichting doet de kostprijs van het structurele onderhoud binnen AWV sterk toenemen.

Voorts brengt de implementatie van het Havendecreet een budgettaire meerkost met zich mee.

Ook werden weer nieuwe kredieten voorzien voor nieuwe infrastructuurwerken. Hierbij wordt naast de fietspaden ook gedacht aan één "groot" infrastructuurwerk per provincie.

De sector wetenschappen krijgt een serieuze injectie van kapitaal. Omdat de Vlaamse regering veel belang hecht aan een degelijk fundamenteel onderzoek, dat de basis is van onze florerende Vlaamse economie, worden de kredieten voor wetenschappen verder opgetrokken. In de bovenstaande tabellen komt dit echter niet tot uiting. De reden hiervoor is terug te vinden in de overheveling van het BOF naar de sector onderwijs.

In 2001 werd een nieuwe beheersovereenkomst afgesloten met de VRT. Uit deze nieuwe beheersovereenkomst vloeit de stijging van de dotatie aan de VRT voort. Daarnaast moet ook gewezen op de gevoelige verhoging van het budget voor de ondersteuning van audiovisuele producties.

Wat betreft de eigen werking, werkt de Vlaamse Gemeenschap verder aan een administratie met goede ambtenaren die opgewassen zijn tegen hun taak, en met voldoende ambtenaren om de taken die door de Vlaamse Gemeenschap volbracht moeten worden, uit te voeren. De opleidingsfaciliteiten die de afgelopen jaren gecreëerd werden, blijven behouden. Daarnaast zal de Vlaamse Gemeenschap de blanco's in de administratie opvullen door nieuwe wervingen. Daarnaast worden, in het kader van de hervorming van de hele administratie, ook nieuwe middelen voorzien voor het nieuw beloningsbeleid. Met dit nieuw beleid werd reeds in 2001 gestart, maar het dient de volgende jaren verder geïmplementeerd te worden.

HOOFDSTUK VII

HET BEGROTINGSSALDO

De ingeschreven ordonnanceringskredieten – te weten de kredieten die voorzien worden om aan effectieve betalingsverplichtingen in 2002 vanwege de Vlaamse Gemeenschap te voldoen – liggen 85 miljoen euro lager dan de door de Vlaamse regering geraamde middelen.

Tabel 35 Middelen- en uitgavenevolucie 1999-2002

in duizend euro

	1999	2000	2001	2002
Middelen	15.186.228	15.619.615	16.696.340	16.970.995
Uitgaven	14.919.717	15.351.783	16.289.366	16.885.930
Begrotingssaldo	266.510	267.832	406.974	85.065

HOOFDSTUK VIII**DE BEGROTING IN HET KADER VAN DE NORMERING**

In het kader van haar normering heeft de Vlaamse begroting reeds enkele jaren de optie genomen zich af te stemmen op scenario B van de Hoge Raad voor Financiën. Hiermee volgt Vlaanderen het strengste scenario. Dit stemt voor 2002 overeen met een te realiseren positief begrotingssaldo van 337.135 duizend euro. Door dit saldo te realiseren, behoudt Vlaanderen een begrotingsoverschot.

Met dit overschot werkt deze regering actief mee aan de federale inspanningen om de schuldaangroei te beperken en zelfs af te bouwen. Bovendien wordt zo voldaan aan de Europese normering.

Tabel 36 HRF-normering*in duizend euro*

	1999	2000	2001	2002
Middelen	15.186.228	15.619.615	16.702.711	16.970.995
Uitgaven	14.919.717	15.351.783	16.289.366	16.885.930
Verf-rente				22.594
Aflossingen	331.580	214.587	212.254	202.091
Pensioenfondsen	17.353	11.403	7.437	5.355
Zorgfondsen	99.157	99.157	89.242	89.242
Aqua-fin	183.441	99.157	114.031	74.368
ALESH				59.209
HRF-saldo	531.159	493.821	608.246	344.000
HRF-norm	334.656	356.967	594.944	337.135
Vershil t.o.v. norm	196.503	136.855	13.302	6.865

Ten opzichte van de HRF-norm haalt de Vlaamse begroting 2002 een overschot van 6.865 duizend euro.

HOOFDSTUK IX

DE KASSALDI, DE SCHULDEVOLUTIE EN HET SCHULDBEHEER

1. Kassaldi

Hierna wordt een overzicht gegeven van de evolutie van de kasontvangsten en van de kasuitgaven die samengevoegd met de derdengelden resulteren in het netto te financieren saldo. Het netto te financieren saldo samen met de aflossingen van de schuld geeft het bruto te financieren saldo.

Tabel 37 Evolutie van het netto te financieren saldo

in duizend euro

	1997	1998	1999	2000
1. Kasontvangsten (inclusief DAB)				
- toegewezen middelen	11.986.867	12.661.311	13.454.421	13.542.275
- gewestbelastingen	837.731	939.913	1.057.142	1.140.112
- kijk- en luistergeld	418.469	434.409	443.779	450.770
- trekkingsrechten	168.121	168.121	168.121	194.820
- onderwijs buitenlandse studenten	9.122	9.122	9.122	27.690
- andere ontvangsten (inclusief DAB)	812.347	668.073	686.169	741.524
Totaal kasontvangsten (1)	14.232.658	14.880.949	15.818.755	16.097.189
2. Kasuitgaven (inclusief DAB)				
- vorige jaren	435.698	432.029	628.658	372.088
- lopende jaren	13.622.195	14.061.735	14.346.144	14.839.625
Totaal kasuitgaven (2)	14.057.893	14.493.764	14.974.802	15.211.713
3. Saldo (1)-(2)	174.765	387.185	843.954	885.476
4. Derdengelden o.m. opcentiemen op onroerende voorheffing				
- ontvangsten	0	0	917.504	1.496.682
- uitgaven	0	0	713.462	1.517.059
Saldo (4)	0	0	204.042	-20.377
5. Netto te financieren saldo (3)+(4)	174.765	387.185	1.047.996	865.099
6. Aflossingen van schuld	-363.263	-588.524	-441.003	-432.153
7. Bruto te financieren saldo (5)+(6)	-188.498	-201.339	606.993	432.946

Het netto te financieren saldo of kassaldo is ruimer dan het saldo op aanrekeningsbasis. De onderstaande tabel maakt een vergelijking tussen het kassaldo en het saldo op aanrekeningsbasis per 31 december 2000.

Tabel 38*in duizend euro*

Vergelijking kassaldo versus saldo op aanrekeningsbasis			
	Ontvangsten	Uitgaven	Saldo
Aanrekeningstoestand op 31/12/2000	15.481.347	14.957.375	523.972
Netto te financieren saldo 31/12/2000	17.593.871	16.728.772	865.099
Verschil op 31/12/2000	2.112.524	1.771.397	341.127

De oorzaken van dit verschil zijn:

1. een verhoging van de lei	94.522
2. een extra saldo bij het MINA-Fonds	66.807
3. een extra saldo bij het VIF	80.987
4. een extra saldo bij de andere DAB's	16.485
5. nog aan te rekenen ontvangsten	105.727
6. een afname van reserve bij het CFO	-3.793
7. extra nog door te storten opcentiemen	-19.608
	341.127

2. Kerncijfers schuld

De uitstaande directe en indirecte schuld is gedurende de laatste jaren beduidend verminderd, zoals kan afgelezen worden uit de volgende tabel.

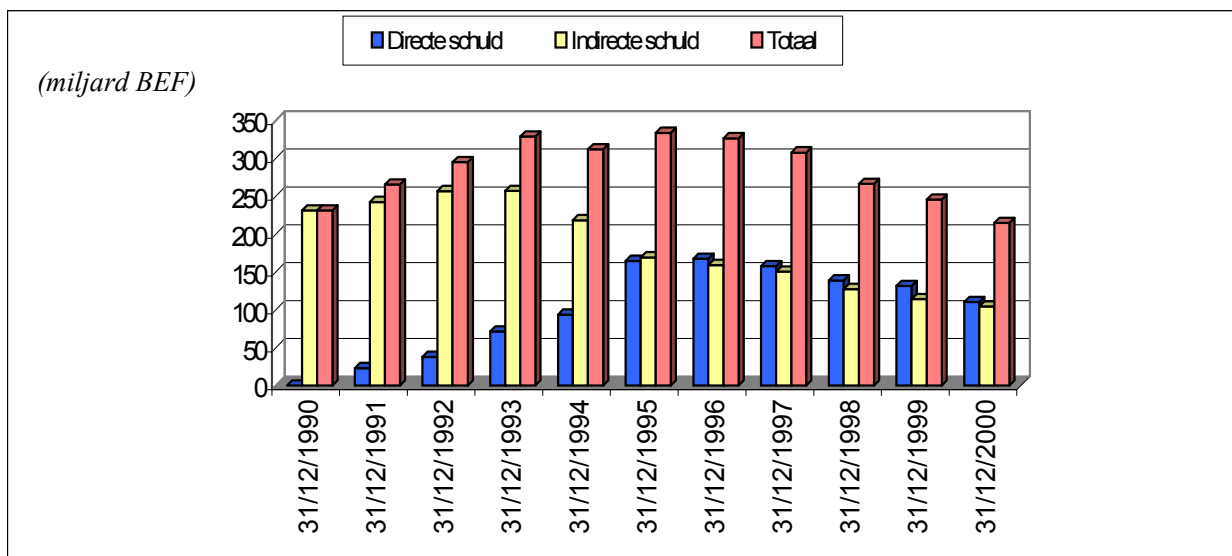
Tabel 39*in duizend euro*

Evolutie van de uitstaande directe en indirecte schuld van de Vlaamse Gemeenschap 1990– 2000			
Datum	Directe schuld (exclusief kastoestand)	Indirecte schuld (exclusief Aquafin)	Totale schuld
31/12/90	0	5.731.174	5.731.174
31/12/91	570.155	6.010.600	6.580.755
31/12/92	941.995	6.370.789	7.312.784
31/12/93	1.772.439	6.378.548	8.150.987
31/12/94	2.317.804	5.411.987	7.729.791
31/12/95	4.078.220	4.201.547	8.279.767
31/12/96	4.148.349	3.951.101	8.099.450
31/12/97	3.904.992	3.727.129	7.632.121
31/12/98	3.447.207	3.156.453	6.603.660
31/12/99	3.257.718	2.828.416	6.086.134
31/12/00	2.732.580	2.589.719	5.322.299

Teneinde de voorgaande tabel correct te kunnen interpreteren dient wel met een aantal zaken rekening gehouden te worden:

1. In de loop van 1995 werden binnen de sector Huisvesting een aantal zaken overgeheveld van de indirecte naar de directe schuld. Het betrof de leningen aangaande voor de uitbetaling van bouw-, koop- en saneringspremies alsook de herfinancieringsleningen hiervan. Deze uitstaande schuld voor deze leningen bedroeg eind 1994 samen 587.235 duizend EUR. In dit zelfde jaar werden ook de de Ex-Ardifinleningen in de directe schuld geïntegreerd net als een eerste gedeelte t.b.v. 237.928 duizend EUR van het F.N.S.V.-krediet dat door de Vlaamse Gemeenschap overgenomen werd.
2. Vanaf 1998 werd de schuld uit de Universitaire sector (Academische sector) overgebracht van de indirecte naar de directe schuld. Deze schuld was per eind 1997 230.541 duizend EUR. Tevens werd een tweede gedeelte van het F.N.S.V.-krediet t.b.v. 45.488 duizend EUR bij de directe schuld gevoegd.
3. Eind 1999 werd nogmaals het aandeel van het F.N.S.V.-krediet in de directe schuld verhoogd met dit keer 416.461 duizend EUR.
4. In 2000 ten slotte werden na opmerkingen van het Rekenhof en de interne auditor de schulden van B.R.T.N. en V.I.Z.O. niet langer opgenomen bij de indirecte schuld maar bij de gewaarborgde schuld. De openstaande schulden voor deze instellingen bedroegen eind 2000 respectievelijk 2.058 duizend EUR en 18.109 duizend EUR.

Grafiek 6

Uit zowel de grafiek als de tabel valt voornamelijk de schuldafbouw op die zich de laatste 5 jaar heeft voorgedaan. Zo viel de totale schuld terug van 8.279.767 duizend EUR eind 1995 tot 5.322.299 duizend EUR eind 2000.

De combinatie van een dalende rente en een afbouwende schuld heeft een positieve invloed gehad op de evolutie van de rentelasten met betrekking tot de directe en indirecte schuld van de Vlaamse Gemeenschap.

Tabel 40*in duizend euro*

Rentelasten m.b.t. de totale directe en indirecte schuld (1)			
Jaar	Netto rentelasten (directe en indirecte schuld)	Aflossingen uit de begroting (directe en indirecte schuld)	Totale last op de begroting
1995	- 521.789	- 130.955	- 652.744
1996	- 438.305	- 262.061	- 700.366
1997	- 411.850 (2)	- 250.972	- 662.822
1998	- 343.171	- 365.259	- 708.430
1999	- 285.925 (3)	- 397.341	- 683.266
2000	- 214.636	- 302.140	- 516.776

- (1) exclusief de schuldenlast Aquafin
- (2) met inbegrip van een provisie van 47.943 duizend EUR dat in het Vlaams Egalisatie Rentefonds werd gestort.
- (3) met inbegrip van een provisie van 7.437 duizend EUR dat in het Vlaams Egalisatie Rentefonds werd gestort.

Zo kan men uit de tabel aflezen dat de totale rentelast gedaald is van 521.789 duizend EUR in 1995 tot 214.636 duizend EUR in 2000, hetgeen een recurrente jaarlijkse besparing vertegenwoordigt van 307.153 duizend EUR.

De belangrijke schuldafbouw van 2000 die verder wordt gezet in 2001 en 2002, zal opnieuw aanleiding geven tot een substantiële verlaging van de rentelasten in 2001 en 2002.

3. Aspecten van de directe schuld

3.1. Evolutie van de kostprijs van de financieringen tegen vaste rente

In volgende tabel treft men een overzicht aan van de absolute kostprijs van alle opnames tegen vaste rente binnen de directe schuld sinds 1995. De overgenomen indirecte schuld die niet werd geherfinancierd en/of heronderhandeld wordt hier buiten beschouwing gelaten.

Tabel 41

Evolutie van de absolute en relatieve kostprijs van de (her)financieringen tegen vaste rente sinds 1995			
Jaar van opname	Looptijd in jaren (1)	Bedrag in duizend EUR	All-in kostprijs in % (1)
1995	8,3	555.282	7,63%
1996	5,8	500.125	5,68%
1997	6,6	247.894	5,03%
1998	4,5	214.998	4,74%
1999	-	-	-
2000	-	-	-

(1) De looptijd en de kostprijs zijn gewogen naar volume

Zowel in 1999 als 2000 werd er geen nieuwe geconsolideerde schuld opgenomen.

3.2 *Evolutie van de kostprijs van de financieringen tegen vlottende rente*

Tabel 42

Evolutie van de relatieve kostprijs van de financieringen tegen vlottende rente sinds 1995		
Jaar van opname		Marge in b.p. t.o.v. Bibor (1)
1995	Opnames	-3,3 b.p.
1996	Opnames	-6,0 b.p.
1997	Opnames	-7,0 b.p.
1998	Opnames	-6,7 b.p.
1999	Opnames	-7,0 b.p.
2000	Geen opnames	-

(1) Gewogen naar volume.

In 2000 gebeurden geen opnames tegen vlottende rente.

3.3 *Verhouding vast / vlottend binnen de uitstaande schuld*

Op het einde van 2000 stond de ratio binnen de directe schuld op 92,74% / 7,26%. t.o.v. 90,67% / 9,33% een jaar voordien. Deze daling is te wijten aan volgende factoren :

- In 2000 werd er geen nieuwe directe schuld opgenomen. Integendeel: alle leningen die op eindvervaldag kwamen werden terugbetaald zonder deze te herfinancieren. Via deze weg kon deze norm dus niet worden aangepast.
- Bovendien betroffen de drie vervroegde aflossingen die in 2000 uitgevoerd werden leningen tegen vlottende rentevoet. De reden hiervoor is dat er inzake deze leningen contractueel vastgelegd stond dat een vervroegde aflossing mogelijk was op elke rentevervaldag. Bij de lopende leningen tegen vaste rentevoet is de mogelijkheid tot vervroegde terugbetaling niet contractueel voorzien.

3.4 *De gewogen gemiddelde resterende looptijd, de duration en de modified duration van de directe schuld*

De gewogen gemiddelde resterende looptijd van alle uitstaande leningen bedroeg 2,78 jaar op 31 december 2000 t.o.v. 3,32 jaar eind 1999 en 3,45 jaar eind 1998. Dit betekent dat gemiddeld genomen alle leningen van de directe schuld binnen 2,78 jaar zullen vervallen.

Op het eerste zicht zou men kunnen stellen dat de Vlaamse Gemeenschap een liquiditeitsrisico heeft. Toch blijft dit risico op een aanvaardbaar peil. De Vlaamse Gemeenschap moet volgens de HRF-norm immers overschotten op haar begroting realiseren tot in 2009. Hierdoor dienen er voldoende leningen op eindvervaldag te komen om er voor te zorgen dat deze overschotten ook aangewend kunnen worden voor schuldaflissing.

De “duration”² van de totale directe schuld op 31 december 2000 kwam uit op 1,94 jaren en de “modified duration” op 1,85 %. Deze duratie lijkt misschien laag, maar moet geplaatst worden in een kader waar de Vlaamse Gemeenschap nog budgettaire overschotten zal realiseren en waar zij heel wat terugbetalingen in de komende jaren kan realiseren.

Tabel 43

Duration, modified duration en gewogen gemiddelde kostprijs				
31/12/99				
Type	Uitstaande schuld in duizend EUR	Duration in jaren	Modified duration in %	Gewogen gemiddelde kostprijs
Vaste rente	2.953.751	2,56	2,44	6,43%
Vlottende rente	303.967	0,36	0,35	3,36%
Totaal	3.257.718	2,35 jaren	2,25%	6,15%
31/12/00				
Type	Uitstaande schuld in duizend EUR	Duration in jaren	Modified duration in %	Gewogen gemiddelde kostprijs
Vaste rente	2.534.265	2,05	1,96	6,38%
Vlottende rente	198.315	0,42	0,40	4,49%
Totaal	12.732.580	1,94 jaren	1,85%	6,25%

3.5. *Kostprijs van de uitstaande directe schuld per 31.12.2000*

De gewogen gemiddelde rentevoet van de totale uitstaande schuldportefeuille kwam op 31.12.2000 uit op 6,25%. Ondanks dat de gemiddelde vaste rentevoet daalde van 6,43% eind 1999 tot 6,38% eind 2000, is de gemiddelde rentevoet van de totale uitstaande portefeuille toegenomen met 10 basispunten tegenover vorig jaar. Dit is te wijten aan het feit dat de vlottende rentevoeten sterk zijn toegenomen (+1,13%) in 2000.

Naar de toekomst toe zou het nog kunnen dat deze gewogen gemiddelde rentevoet stijgt in relatieve termen. In de realiteit zal, door de overschotten op de begroting de volgende jaren en bijgevolg de verdere afbouw van de schuld, de totale rentelast afnemen.

---

²“Duration” is een meetinstrument voor de effectieve looptijd van een obligatie of een schuldportefeuille en is gedefinieerd als het gewogen gemiddelde van de looptijden van iedere geldstroom met als wegingscoëfficiënten de contante waarde van iedere geldstroom t.o.v. de contante waarde van de som van alle geldstromen. Zoals de “duration” voor één obligatie kan berekend worden, kan dit ook gedaan worden voor een portefeuille van obligaties of leningen. Het laat toe om verschillende obligaties of schuldportefeuilles op gelijke noemer te zetten om ze zo met elkaar te kunnen vergelijken. De “duration” van de portefeuille verandert bij elke wijziging van de samenstelling van de portefeuille (b.v. bij elke nieuwe opname), vermindert geleidelijk met de tijd en is omgekeerd evenredig met de gewogen gemiddelde coupon van de portefeuille en met het marktrendement.

Het concept “duration” is ook relevant om de prijsgevoeligheid van een obligatie of een schuldportefeuille t.o.v. een marginale rentefluctuatie te meten. In dit geval doet men beroep op het begrip “modified duration” die gelijk is aan de “duration” van een obligatie gedeeld door een factor gelijk aan $1+i$, waarbij i het huidig actuair rendement is. Alhoewel deze maatstaf heel nuttig is om prijswijzigingen te simuleren tengevolge van kleine fluctuaties van de rentevoeten, is deze niet aangepast om prijsvariatiën te simuleren bij grote renteschommelingen.

4. Evolutie van de indirecte schuld

In 2000 werd de indirecte schuld verder afgebouwd. De totale terugbetalingen bedroegen 238.697 duizend EUR, waardoor de schuld van 2.828.416 duizend EUR eind 1999 tot 2.589.719 duizend EUR eind 2000 terugviel. Hierbij werd de budgettaire ruimte volledig aangesproken.

Tabel 44

in duizend EUR

Evolutie van de uitstaande indirecte schuld (excl. schuld Aquafin)						
	31.12.2000	31.12.1999	31.12.1998	31.12.1997	31.12.1996	31.12.1995
Alesh	1.833.988	1.951.141	2.191.332	2.279.620	2.344.144	2.380.735
Openbare Werken	472.156	519.483	555.354	658.958	703.428	765.941
Hospitalen	137.235	150.487	161.013	217.529	229.409	244.352
Sociale Huisvesting	98.538	128.731	158.343	218.152	295.882	345.401
Scholen en Universiteiten	0,0	0,0	0,0	230.180	238.020	259.352
Diversen	47.791	78.571	90.405	122.703	140.210	205.775
Totaal	2.589.708	2.828.413	3.156.447	3.727.142	3.951.093	4.201.556

5. Bevordering van de naambekendheid van de Vlaamse Gemeenschap

In 2001 heeft Standard & Poor's zijn rating van 2000 herbevestigd. Moody's heeft momenteel nog geen nieuwe controle uitgevoerd, zodat er niets wijzigt aan hun rating.

Tabel 45

De ratings van de Vlaamse Gemeenschap binnen de respectievelijke schalen			
	Moody's (1999)	S&P (2001)	
Financial security for the investors	Rating	Rating	Capacity of the issuer to meet its financial commitments
Exceptional	Aaa	AAA	Extremely strong
Excellent	Aa1 <u>Aa2</u> Aa3	<u>AA+</u> AA AA-	Very strong
Good	A1 A2 A3	A- A A-	Strong
Adequate	Baa1 Baa2 Baa3	BBB+ BBB BBB-	Adequate